

Introduktion til de internationale regnskabsstandarder

IAS

Our mission: To help our clients and our people excel

Denne publikation er en af mange publikationer, som er udarbejdet med henblik på at forstå og anvende IAS. Disse er blandt andet:

International Accounting Standards: A Guide to Preparing Accounts	Tredje udgave. Skrevet af Deloitte & Touche, England. Udgivet af ABG Professional Information: www.abgweb.com
International Accounting Standards: A Practical Guide to Financial Reporting	Anden udgave. Modelregnskab og præsentations- og oplysningscheckliste i henhold til IAS.
An International Accounting Comparison – Focus on Asia Pacific	En omfattende sammenligning af bestemmelserne i IAS med regnskabspraksis i henhold til 18 forskellige regnskabssystemer - med fokus på Asien (under ajourføring).
IAS in your Pocket	Anden udgave. En 80 siders publikation i lommeformat med referater af IAS'erne og fortolkningsbidragene, SIC'erne samt opdatering vedrørende IASB's arbejdsprogram.
GAAP Differences in your Pocket – IAS and US-GAAP	En kortfattet sammenligning med nogle af de væsentligste forskelle mellem IAS og US-GAAP.
Financial Instruments – Applying IAS 32 and IAS 39: Summaries, Guidance, Examples and US GAAP Comparisons	En 250 siders publikation med omfattende referater af IAS 32 og IAS 39 samt: <ul style="list-style-type: none">• 165 spørgsmål og svar (Q&As),• 151 eksempler (mange med bogføring), og 52 sammenligninger med US GAAP.
IAS Plus Newsletter	Et kvartalsvist nyhedsbrev om udviklingen i IAS og seneste regnskabsnyt fra forskellige lande.
www.iasplus.com	Vores globale IAS Plus website leverer altid opdaterede nyheder om udviklingen i IAS såvel som referater af IAS'erne og SIC'erne og mange publikationer mv., der kan downloades gratis.

Alle ovenstående publikationer er på engelsk og udarbejdet af vores globale firma Deloitte Touche Tohmatsu med assistance blandt andet fra Deloitte & Touche i Danmark. Nogle publikationer kan downloades fra www.iasplus.com, mens andre bestilles ved henvendelse til Deloitte & Touche på tlf. 33 76 37 80.

Introduktion til de internationale regnskabsstandarder - IAS

Denne publikation er skrevet som en kort introduktion og generel orientering om indholdet og de væsentligste krav i de internationale regnskabsstandarder (IAS) og tilhørende fortolkningsbidrag (SIC), som udstedes af International Accounting Standards Board (IASB) og foreligger vedtaget på tidspunktet for afslutningen af denne publikation (15. maj 2002). Ændringer til og udstedelse af nye IFRS'er, IAS'er eller SIC'er efter 15. maj 2002 er således ikke indarbejdet. Deloitte & Touche anbefaler, at der søges rådgivning om specifikke og konkrete problemstillinger på baggrund af publikationens indhold. Den generelle orientering kan ikke erstatte egentlig rådgivning om specifikke eller komplekse regnskabsmæssige forhold, herunder vedrørende overgang til IAS og IASB's fremtidige arbejdsprogram.

Forord

5. juni 2002 vedtog EU's Ministerråd den Forordning, der kræver, at alle 6-7.000 børsnoterede selskaber i EU fra og med 2005 skal aflægge koncernregnskab i henhold til de internationale regnskabsstandarder, IAS. Forordningen omfatter også alle børsnoterede pengeinstitutter, forsikrings- og pensionselskaber. Medlemslandene har endvidere mulighed for at udvide kravet til også at omfatte andre årsregnskaber, herunder årsregnskaber for ikke-børsnoterede selskaber.

Kravet om anvendelse af IAS fra 2005 indebærer, at sammenlignings-tal for 2004 ligeledes skal udarbejdes i overensstemmelse med IAS. Det er derfor allerede nu relevant at analysere og vurdere konsekvenserne og påbegynde planlægning af overgangen til IAS.

Publikationen er struktureret som en kort og overskuelig beskrivelse af de internationale regnskabsstandarder - standard for standard - med tilhørende fortolkningsbidrag (SIC'er), der kan læses forud for læsningen af den enkelte standard. Publikationen kan dog ikke erstatte en egentlig læsning af de enkelte IAS'er og SIC'er. Vi har valgt at fokusere på de regnskabsmæssige områder, der forventes at have betydning for et typisk dansk børsnoteret service-, handels- eller industriselskab, og vi har derfor ikke behandlet de særlige problemstillinger for pengeinstitutter, forsikrings- og pensionselskaber samt landbrug.

Indledningsvis har vi beskrevet vores model til brug ved overgang til IAS. Modellen indeholder de fokusområder, der typisk påvirkes i danske børsnoterede selskaber såvel som de kommende opgaver for virksomheden. Efter Deloitte & Touche's opfattelse er overgangen til IAS typisk et omfattende, komplekst og ressourcekrævende projekt.

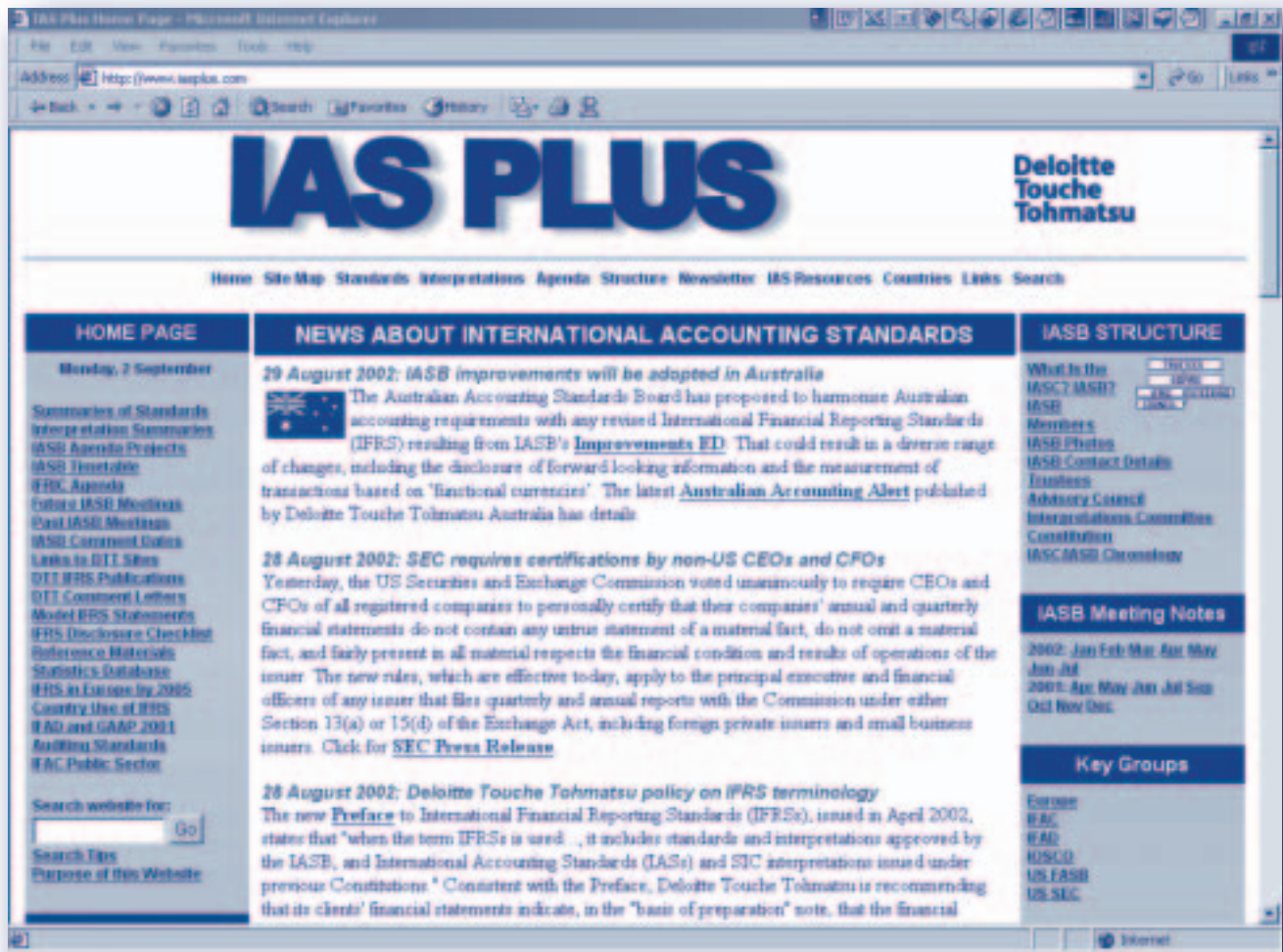
Vi håber, at denne publikation kan skabe et overblik over indholdet af de enkelte internationale regnskabsstandarder, og at vi hermed medvirker til at lette overgangen til at bruge IAS'erne i Danmark.

August 2002

DELOITTE & TOUCHE
Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

IAS PLUS website

IAS Plus websiten www.iasplus.com, der vedligeholdes af Deloitte Touche Tohmatsu, indeholder omfattende information om IAS, som er relevant for økonomidirektører, regnskabschefer, controllerer, regnskabsmedarbejdere, finansanalytikere, undervisere, studerende samt revisorer.

Indholdsfortegnelse

	Side
Overgang til de internationale regnskabsstandarder	5
IAS 1 Præsentation af årsregnskaber	13
IAS 2 Varebeholdninger	19
IAS 7 Pengestrømsopgørelsen	22
IAS 8 Årets resultat, fundamentale fejl samt ændringer i anvendt regnskabspraksis	25
IAS 10 Begivenheder efter balancedagen	29
IAS 11 Entreprisekontrakter	31
IAS 12 Indkomstskatter	33
IAS 14 Præsentation af segmentoplysninger	38
IAS 15 Oplysninger, der afspejler virkningerne af varierende priser	42
IAS 16 Materielle anlægsaktiver	43
IAS 17 Leasingkontrakter	47
IAS 18 Indtægtsførsel	51
IAS 19 Personaleydelser	54
IAS 20 Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte	64
IAS 21 Valutaomregning	66
IAS 22 Virksomhedssammenslutninger	71
IAS 23 Låneomkostninger	78
IAS 24 Oplysning om nærtstående parter	80
IAS 26 Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger	82
IAS 27 Koncernregnskaber og investeringer i dattervirksomheder	83
IAS 28 Regnskabsmæssig behandling af investeringer i associerede virksomheder	87
IAS 29 Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsøkonomier	90
IAS 30 Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber	91
IAS 31 Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures	92
IAS 32 Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation	95
IAS 33 Indtjening pr. aktie	100
IAS 34 Præsentation af delårsregnskaber	103
IAS 35 Ophørende aktiviteter	105
IAS 36 Værdiforringelse af aktiver	107
IAS 37 Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver	111
IAS 38 Immaterielle aktiver	114
IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling	118
IAS 40 Investeringsejendomme	128
IAS 41 Landbrug	132
Bilag A Hovedforskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering	135
Bilag B Overgang til de internationale regnskabsstandarder - supplement	140
Bilag C Oversigt over standarder og fortolkningsbidrag	143
Kompetencer	147
Vores kontorer	150
Vores specialafdelinger	151

Overgang til de internationale regnskabsstandarder

I Danmark har der i de seneste år været øget fokus på regnskabsudvikling hen imod de internationale regnskabsstandarder - IAS - som udstedes af International Accounting Standards Board (IASB). Dette er kommet til udtryk i forbindelse med dels den nye årsregnskabslov (ÅRL 2001), der træder i kraft for regnskabsår, som begynder den 1. januar 2002 eller senere, dels de fire nye og syv ajourførte danske regnskabsvejledninger, som blev vedtaget i 2002, og som er baseret på de tilsvarende IAS'er.

Udgangspunktet for en overgang til IAS vil oftest være, at selskabet i forvejen aflægger års- og koncernregnskabet efter årsregnskabslovens bestemmelser for børsnoterede selskaber, og i henhold til de danske regnskabsvejledninger.

Som led i vores beskrivelse af de enkelte standarder har vi fremhævet visse af de særlige forskelle, der - trods alt - stadig eksisterer mellem IAS og dansk regnskabsregulering efter implementering af den nye årsregnskabslov og vedtagelsen af de nye og de ajourførte danske regnskabsvejledninger.

Vi har valgt at fremhæve væsentlige og centrale forhold med en lyseblå farve, fortolkningsbidrag (SIC'er) med en rød farve, forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering er angivet i røde bokse, oplysningskrav i hver enkelt standard er angivet i mørkeblå bokse, og endelig er vores mening fremhævet i orange bokse.

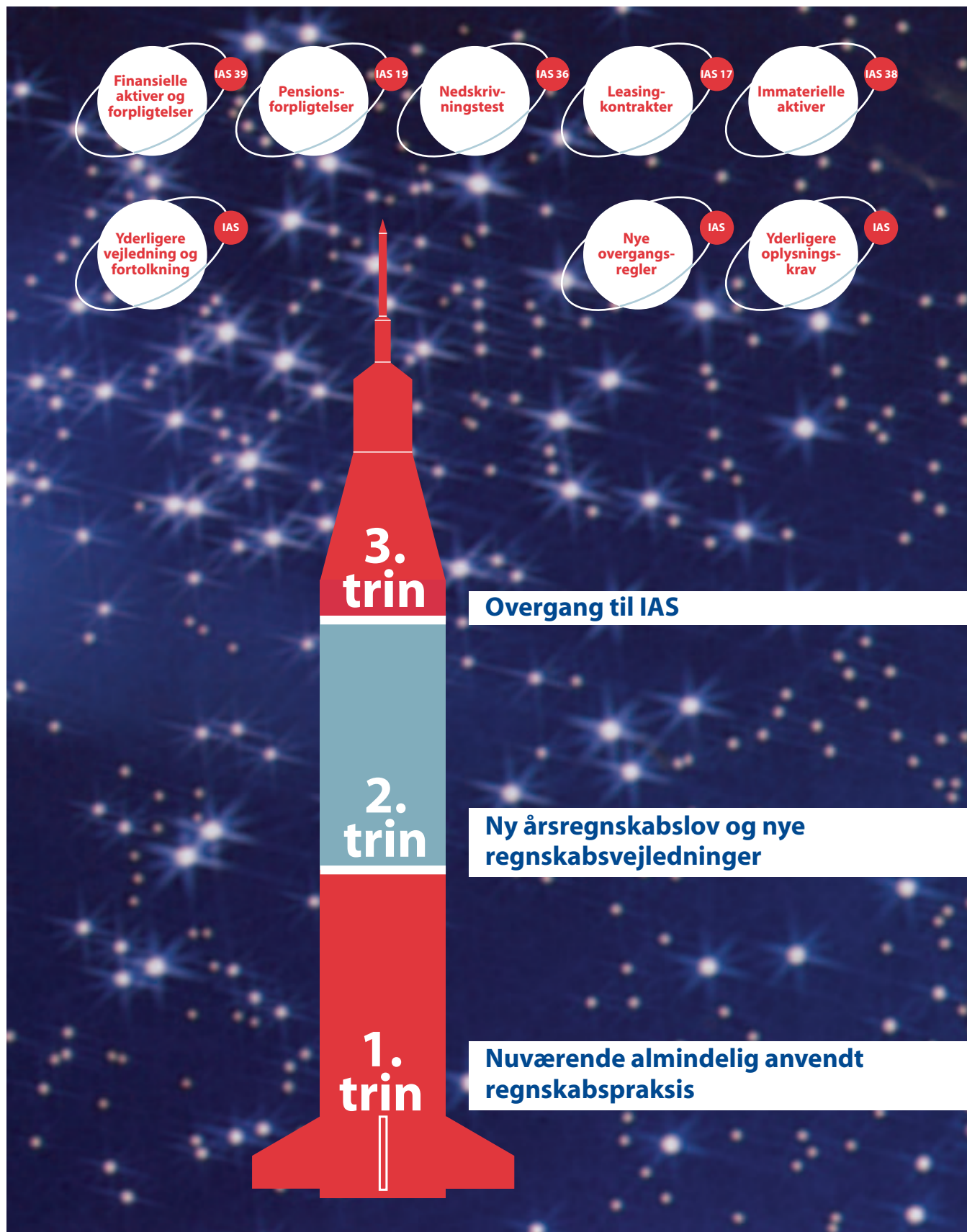
Udviklingen i regnskabsaflæggelsen i Danmark kan siges at blive affyret som en regnskabsrakat og i tre trin, som illustreret nedenfor. Første trin er den nuværende almindelige anvendte regnskabspraksis.

Det andet trin er overgangen til den nye årsregnskabslov og de nye regnskabsvejledninger. Når loven og de nye vejledninger er implementeret er der skabt et godt og solidt fundament for overgangen til IAS. Det tredje trin er selve overgangen til IAS. Der vil på nuværende tidspunkt være tale om forholdsvis begrænsede - dog væsentlige - tilføjelser ved overgangen til IAS. Disse tilføjelser er illustreret på næste side som planeter, og uddybet yderligere nedenfor. Når man følger IAS betyder det samtidig, at der løbende vil komme flere og hyppigere ændringer, der påvirker regnskabsaflæggelsen. Det er en konsekvens af EU-strategien om at blive den mest konkurrencedygtige økonomi i verden inden 2010, og ønsket om et fælles globalt regnskabsprog.

Årsregnskabsloven og de danske regnskabsvejledninger

Læsevejledning

"Regnskabsraketten"

Vi har i bilag A udarbejdet en oversigt med hovedforskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering, der kan anvendes som en checkliste til at få et hurtigt og overordnet overblik over betydningen af overgang til IAS.

De yderligere forhold, der har størst betydning ved overgangen til IAS, er efter vores vurdering:

- ◆ IAS 39 om finansielle aktiver og forpligtelser er kompleks og stiller strengere krav blandt andet til sikring, men indeholder samtidig også betydelig mere vejledning.
- ◆ På samme vis er IAS 19 om pensionsforpligtelser mere uddybende og krævende, særligt vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger.
- ◆ I IAS 17 om leasing findes der yderligere vejledning, særligt om sondringen mellem finansiel og operationel leasing og om behandlingen af sale-and-lease-back transaktioner.
- ◆ IAS 38 om immaterielle aktiver giver yderligere vejledning til fortolkning og udfyldelse af den nye årsregnskabslov, som kræver flere immaterielle aktiver indregnet i balancen.
- ◆ I IAS 36 findes der yderligere vejledning om nedskrivningstest ved værdiforringelse af aktiver, som kan betyde visse forskelle vedrørende indregningstidspunktet og størrelsen af nedskrivningsbeløbet.
- ◆ Der findes generelt yderligere vejledning og fortolkningsbidrag under IAS i forhold til dansk regnskabsregulering. Herunder er samspillet mellem IAS'erne særdeles vigtigt.

Indregning og måling

- ◆ Der stilles generelt yderligere oplysningskrav under IAS, eksempelvis om værdiforringelse af aktiver, indtjening pr. aktie, ophørende aktiviteter, pensioner og segmenter.

Oplysningskrav

- ◆ Der er lempeligere overgangsregler på vej fra IASB i forbindelse med projektet om førstegangsansendelse af IAS. Særligt kan fremhæves, at der arbejdes med en åbningsbalancemetode. I åbningsbalancen indregnes alle aktiver og forpligtelser principielt i henhold til IAS, og andre regnskabsposter, der ikke ville have været indregnet i henhold til IAS som aktiver og forpligtelser, indgår ikke i åbningsbalancen. I åbningsbalancen skal aktiver og forpligtelser som udgangspunkt måles i henhold til IAS. Der er udarbejdet væsentlige lempelige undtagelser, der kan anvendes ved udarbejdelsen af åbningsbalancen.

Overgangsbestemmelser

Der er allerede **en række ændringer på vej til IAS'erne**. IASB's arbejdsprogram er interessant, men omfattende, og vil derfor henover de kommende år betyde en lang række store såvel som små ændringer, der vil have væsentlig betydning for overgangen til regnskabsaflæggelsen i henhold til IAS. Særligt kan projektet vedrørende virksomhedssammenslutninger fremhæves, hvorunder det nuværende krav om afskrivning af goodwill forslås ændret til, at goodwill løbende testes for værdiforringelse (nedskrivningstest).

Deloitte & Touche anbefaler, at virksomheden følger med i diskussionen og resultatet af projektet om førstegangsanvendelse af IAS, de generelle forbedringsprojekter vedrørende eksisterende IAS'er, og forbedringsprojektet vedrørende finansielle instrumenter (IAS 32 og IAS 39). Vi forventer, at resultatet af disse projekter vil medvirke til at lette overgangen til IAS betydeligt.

Det er vores erfaring, at overgangen til IAS er en omfattende, kompleks og ressourcekrævende proces, som kræver virksomhedens fulde opmærksomhed. Derfor skal planlægningen ske i god tid, og det er ikke for tidligt allerede nu at analysere og vurdere betydningen af overgangen til IAS - på et overordnet niveau - sammen med revisor. Vi anbefaler derfor ledelsen at begynde planlægningen af implementeringsprocessen hen imod 2005 og opbygge viden i organisationen om IAS allerede nu, men samtidig anbefaler vi at vente med selve implementeringen.

Deloitte & Touche anbefaler:

Start planlægning af overgang til IAS nu, men afvent selve implementeringen.

Såvel i Danmark som internationalt arbejder Deloitte & Touche med følgende model for overgang til IAS. Modellen beskriver de fokusområder, der typisk påvirkes, når et børsnoteret selskab skal overgå til IAS. Indholdet af de enkelte elementer er nærmere beskrevet i bilag B, hvortil der henvises:

Konsekvenser for børsnoterede selskaber ved overgang til IAS

Det er vigtigt, at ovenstående opgaver operationaliseres, hvilket forudsætter en vis praktisk erfaring med arbejdet ved overgang til IAS, således at implementeringsprocessen skræddersyes til den enkelte virksomhed og planlægges hensigtsmæssigt.

Nogle af de praktiske erfaringer, vi har gjort os, kan sammenfattes på følgende måde:

Kritiske succesfaktorer

- ◆ Beslutningen om overgang til IAS bør være strategisk begrundet af ledelsen.
- ◆ Høj grad af ledelsesinvolvering, herunder overordnet styring og målsætning, er nødvendig.
- ◆ Tildeling af tilstrækkelige ressourcer samt prioritering af andre opgaver er nødvendig.
- ◆ Medarbejderne skal involveres tidligt i processen samt motiveres og understøttes løbende.
- ◆ Adgang til de rigtige kompetencer og informationer (særligt på spidskompetenceområder såsom finansielle instrumenter, leasing og pensioner) er af stor betydning.
- ◆ De enkelte opgaver skal planlægges grundigt og skræddersyes til den enkelte virksomhed.
- ◆ Procesorienteret projektstyring er nødvendig for at finde de rigtige løsninger for den enkelte virksomhed.
- ◆ Et godt forhåndskendskab til og erfaring med IAS er påkrævet.
- ◆ Uddelegering og spredning af opgaver på flere personer er en klar fordel
- ◆ Forandringsvillighed er nødvendig.
- ◆ Der bør afsættes god tid til at skabe de rigtige løsninger af høj kvalitet, særligt på komplekse problemstillinger.
- ◆ Gode registreringssystemer og -procedurer er nødvendig for at indsamle yderligere oplysninger.
- ◆ Forståelige rapporteringsskemaer er en vigtig del af kommunikationen med datterselskaber ved overgang til IAS.
- ◆ Der bør løbende foretages evaluering og opfølgning på implementeringen i datterselskaber.

Vores kompetencer

Deloitte & Touche er blandt andet revisor for følgende børsnoterede selskaber, som allerede i dag frivilligt følger eller tidligere har fulgt IAS:

- ◆ Bavarian Nordic
- ◆ Danisco
- ◆ GN Store Nord
- ◆ FLS Industries
- ◆ H. Lundbeck
- ◆ Neurosearch, og
- ◆ SAS.

Vi har desuden rådgivet flere ikke-børsnoterede selskaber vedrørende deres overgang til IAS.

Vi har været med til at implementere IAS hos flere af vores kunder og deltager desuden aktivt i udviklingen af nye internationale og nationale regnskabsstandarder. Vi har dermed opbygget en kompetence og bred praktisk erfaring med hensyn til implementering og anvendelse af de internationale regnskabsstandarder, som potentielle brugere af IAS kan drage fordel af.

Vi kan ved overgangen til IAS blandt andet tilbyde følgende værdiskabende kompetencer og praktiske løsninger:

**Hvordan Deloitte & Touche
kan hjælpe**

1. Generel assistance i forbindelse med overgang til IAS, herunder projektplan og -budget.
2. Udarbejdelse af overordnet analyse af beløbsmæssige konsekvenser, herunder effekten på resultat og egenkapital.
3. Udarbejdelse af analyse af konsekvenser for præsentation og oplysninger.
4. Fortolkning og anvendelse af IAS generelt og på særlige problemstillinger, eksempelvis finansielle instrumenter, leasing og pensioner.
5. Forståelse af overgangsbestemmelserne i de enkelte IAS'er samt regler for førstegangsanvendelse af IAS.
6. Udarbejdelse af intern regnskabsmanual/instruks med henblik på at skræddersy og operationalisere koncernens anvendte regnskabspraksis i henhold til IAS.
7. Analyse og vurdering af ændringer i anvendt regnskabspraksis og i regnskabsmæssige skøn.
8. Vurdering af konsekvenser af fremtidige ændringer til IAS'erne.
9. Afholdelse af workshops og diskussionsmøder om IAS.
10. Afholdelse af kurser og konferencer om IAS.

**"10 punktlister" over
værdiskabende kompetencer
og praktiske løsninger**

Præsentation af årsregnskaber

Årsregnskabets præsentation og generelle indhold.

Omhandler

SIC-8, Førstegangsanvendelse af IAS som det primære grundlag for regnskabsaflæggelse.

SIC-18, Ensartethed - alternative regnskabsprincipper.

SIC-27, Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt (behandles under IAS 17).

SIC-29, Oplysning - koncessionsrettigheder til at yde service.

Tilhørende SIC

Regnskabsvejledning 1 (ajourført 2002), *Årsrapporten, dens formål og indhold*, omfatter primært områder, der er behandlet i IAS 1. Herudover omfatter Regnskabsvejledning 1 visse områder, der er behandlet i IAS 8, IAS 10 og IAS 27.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 1 fastlægger grundlaget for præsentation af årsregnskaber med henblik på at opnå sammenlignelighed både med virksomhedens egne årsregnskaber fra tidligere år og med andre virksomheders årsregnskaber. Standarden indeholder en række generelle forhold om præsentation af årsregnskaber, herunder krav til minimumsindhold.

Standarden anvendes for alle årsregnskaber til brug for offentligheden, uden hensyntagen til bestemte regnskabsbrugeres særlige informationsbehov. Regnskabsbrugerne er - i henhold til IASB begrebsrammen - primært investorer, der stiller risikovillig kapital til rådighed, idet deres behov også opfylder de fleste af behovene hos de andre regnskabsbrugere (såsom ansatte, långivere, leverandører og andre varekreditorer, kunder, offentlige myndigheder samt offentligheden generelt). Standarden gælder for såvel årsregnskaber som koncernregnskaber, samt for alle typer af virksomheder.

IASB fastslår, at formålet med årsregnskaber er at give information om en virksomheds finansielle stilling, indtjening og pengestrømme, som er til nytte for regnskabsbrugere ved deres økonomiske beslutningstagen.

Et fuldstændigt årsregnskab består af resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og anvendt regnskabspraksis samt noter. Egenkapitalopgørelsen skal enten vise alle bevægelser på egenkapitalen eller alle egenkapitalbevægelser bortset fra kapitaltransaktioner med ejerne og udlodning af udbytte.

Årsregnskabets bestanddele

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Det skal særskilt bemærkes, at **ledelsesberetningen** (tidligere årsberetningen) ikke er en del af års- eller koncernregnskabet i henhold til IAS, og derfor skal alle oplysninger, som IAS'erne kræver, præsenteres i noterne eller i årsregnskabet's øvrige elementer. Ifølge den nye årsregnskabslov udgør års- og koncernregnskabet og ledelsesberetningen en helhed, der sammen med **ledelsespåtegningen** samt frivillige supplerende beretninger (om eksempelvis miljø, sociale og etiske forhold eller viden) udgør årsrapporten.

Som en konsekvens anbefaler IAS, at der medtages hvad der svarer til en regnskabsberetning, hvor finansielle forhold kan forklares mere udførligt, end det er sædvanligt at gøre i noterne.

Retvisende billede og overensstemmelse med IAS

Årsregnskabet skal give et retvisende billede af årets resultat, finansielle stilling samt pengestrømme. Der skal gives de nødvendige yderligere oplysninger for, at årsregnskabet kan give et retvisende billede.

Årsregnskabet må ikke beskrives som værende i overensstemmelse med IAS'erne, medmindre årsregnskabet fuldt ud opfylder alle bestemmelserne i gældende IAS'er og gældende fortolkningsbidrag, SIC'er, udstedt af Standing Interpretations Committee.

Anvendelse af en uhensigtsmæssig eller forkert regnskabspraksis kan ikke afhjælpes ved, at der i årsregnskabet gives yderligere oplysninger.

I helt særlige tilfælde er det muligt at fravige en bestemmelse i IAS'erne, hvis udarbejdelse i overensstemmelse med bestemmelsen ville være misvisende. Ved en sådan fravigelse skal der gives særlige og omfattende oplysninger i årsregnskabet, blandt andet om den økonomiske virkning af fravigelsen på resultat, aktiver, forpligtelser, egenkapital og pengestrømme, inklusive sammenligningstal.

Anvendt regnskabspraksis

Ledelsen skal fastlægge, anvende og beskrive en regnskabspraksis, der medfører at årsregnskabet er i overensstemmelse med alle bestemmelser i IAS'erne og SIC'erne. **SIC-18 præciserer endvidere, at, hvor en IAS indeholder mulighed for at vælge mellem alternative regnskabsprincipper, skal ledelsen foretage et valg, og den valgte praksis skal anvendes på konsistent vis.** Det er vigtigt at fremhæve, at årsregnskabet skal afspejle den økonomiske realitet bag begivenheder og transaktioner og ikke alene den juridiske form (indhold frem for formalia).

I de tilfælde, hvor der ikke findes en specifik IAS eller SIC, fastlægger ledelsen anvendt regnskabspraksis under hensyntagen til en vurdering af regnskabsbrugernes behov. Ledelsen skal tage hensyn til:

- (a) bestemmelser i andre IAS'er, der omhandler lignende forhold
- (b) kriterierne for definition, indregning og måling af aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i IASB's begrebsramme, samt
- (c) regnskabsstandarder eller fortolkningsbidrag fra andre lande samt anerkendt praksis indenfor branchen, dog kun i det omfang, disse er i overensstemmelse med (a) og (b).

Der er yderligere specifikke bestemmelser om going concern, periodisering, ensartet præsentation, væsentlighed, sammenlægning af regnskabelementer, sammenligningstal samt generelt forbud mod modregning (medmindre en anden IAS direkte tillader modregning). Disse bestemmelser afviger imidlertid ikke væsentligt fra tilsvarende dansk regnskabsregulering og praksis, hvorfor de ikke er beskrevet i nærværende publikation¹.

1) Det skal dog bemærkes, at Regnskabsvejledning 1 (ajourført 2002) stiller krav om, at 12-måneders perioden vedrørende going concern-vurderingen regnes fra tidspunktet for ledelsens godkendelse af årsregnskabet, og ikke fra balancedagen som under IAS 1.

Årsregnskabet skal tydeligt identificeres og adskille sig fra anden information i årsrapporten. Årsregnskabets enkelte elementer skal tydeligt identificeres, og følgende skal klart fremgå:

- ◆ selskabets navn
- ◆ om det er et koncernregnskab eller et årsregnskab
- ◆ balancedagen eller den omfattede regnskabsperiode
- ◆ rapporteringsvalutaen, samt
- ◆ om beløb er angivet i hele valutaenheder (eksempelvis kroner), hele tusinde eller hele millioner.

Struktur og indhold

Der er specifikke minimumskrav til resultatopgørelsen i henhold til IAS 1, men de er generelt ikke nye eller mere omfattende for danske børsnoterede selskaber. Der er minimumskrav til opstillingerne, men ikke fast rækkefølge eller "skemaer", som i årsregnskabsloven. Andre IAS'er stiller også krav til præsentation i resultatopgørelsen eller tilhørende noter. Såfremt en virksomhed anvender den funktionsopdelte resultatopgørelse, skal der tillige gives oplysning om afskrivninger samt personaleomkostninger.

Resultatopgørelsen

Der er ligeledes specifikke minimumskrav til balancen, men de er generelt heller ikke nye eller mere omfattende (minimumskrav og ikke fast rækkefølge) for danske børsnoterede selskaber. Andre IAS'er stiller også krav til balancen. I henhold til IAS 1 skal aktiver, der først forventes at blive omsat til likvider efter 12 måneder fra balancedagen, klassificeres som anlægsaktiver, selvom de ikke er anskaffet med henblik på vedvarende eje eller brug i virksomheden. Varebeholdninger og tilgodehavender fra salg klassificeres dog altid som omsætningsaktiver. Kortfristet gæld forventes afregnet i det normale forretningsforløb eller inden for 12 måneder efter balancedagen. Alle andre gældsposter er

Balancen

langfristede. Der er specifikke krav til, hvad der svarer til arabertalposter i balancen, og som en speciel regel kan nævnes kravet om oplysning om langfristet rentebærende gæld. Det skal oplyses for hver aktivpost og gældspost, hvor stor en del, der forfalder før henholdsvis efter 12 måneder efter balancedagen.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal særskilt gives oplysninger om tilgodehavender og gæld hos moderselskab, dattervirksomheder samt associerede virksomheder. Der skal tillige gives oplysning om tilgodehavender hos og gæld til andre nærtstående parter.

For hver aktieklasse skal oplyses antallet af aktier samt antal aktier udstedt, men endnu ikke fuldt indbetalt. Der skal oplyses om den nominelle værdi pr. aktie. Der skal foretages en afstemning af antallet af aktier i begyndelsen af året og ved slutningen af året samt de særlige rettigheder, der måtte være til de enkelte aktieklasser. Der skal gives oplysninger om egne aktier ejet af moderselskabet selv, dattervirksomheder og associerede virksomheder. Der skal tillige gives oplysninger om aktier, som kan kræves udstedt i henhold til optionsaftaler eller salgskontrakter inklusiv oplysninger om betingelser og beløb. Der skal gives oplysninger om karakteren og formålet med de enkelte reserver i egenkapitalen.

Virksomheden skal oplyses om udbytte pr. aktie, som enten er foreslået eller deklareret i regnskabsåret.

Om ændringer i egenkapitalen skal virksomheden i en separat opgørelse oplyse følgende:

- ◆ årets resultat
- ◆ hver post, som i henhold til andre IAS'er posteres direkte på egenkapitalen samt en sumtotal af disse, og
- ◆ den akkumulerede virkning af ændringer i anvendt regnskabspraksis samt rettelser af fundamentale fejl i overensstemmelse med hovedreglen i IAS 8.

I tillæg til ovennævnte skal virksomheden oplyse enten som en del af ovennævnte opgørelse eller i noterne:

- ◆ kapitaltransaktioner med ejere samt udbytteuddelinger til ejerne
- ◆ specifikation af saldoen for overført resultat i begyndelsen af året, i slutningen af året samt årets bevægelse, og
- ◆ en afstemning af den regnskabsmæssige værdi af hver egenkapitalpost såsom aktiekapital, overkursfond og andre reserver ved årets begyndelse, ved årets slutning og med særlig oplysning om hver bevægelse.

Endelig skal virksomheden oplyse følgende, hvis det ikke er oplyst på anden måde i forbindelse med offentliggørelsen af årsregnskabet:

- ◆ hjemsted og juridisk selskabsform
- ◆ virksomhedens adresse
- ◆ oplysning om virksomhedens drift og hovedaktiviteter
- ◆ navnet på det ultimative moderselskab for koncernen, og
- ◆ enten antallet af ansatte ved årets udgang eller det gennemsnitlige antal ansatte.

Endelig stiller SIC-29 yderligere oplysningskrav vedrørende aftaler, hvor en virksomhed (operatør) får tildelt koncessionsrettigheder af en anden virksomhed (leverandør) til at yde service, der giver offentligheden adgang til større anlægsbyggerier eller lignende (eksempelvis broer, lufthavne eller telekommunikationsnetværk).

Vi henviser i øvrigt til appendikset i IAS 1, der angiver et illustrativt eksempel på en resultatopgørelse, balance og egenkapitalopgørelse, som lever op til minimumskravene i IAS 1. Vi henviser endvidere til vores IAS modelregnskab (Model Financial Statements), som kan downloades fra www.iasplus.com.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Opdelingen i ÅRL 2001 og Regnskabsvejledning 1 af forpligtelser i henholdsvis hensatte forpligtelser og gældsforpligtelser findes ikke i henhold til IAS. IAS 1 har alene forpligtelser, og hensatte forpligtelser indgår som hovedregel under henholdsvis kortfristede og langfristede forpligtelser. Det skal dog i denne sammenhæng bemærkes, at IAS 1 ikke har specifikke skemakrav som skal følges, hvorfor der typisk i praksis kan findes en fornuftig løsning som lever op til både IAS og dansk regnskabsregulering.

SIC-8 om førstegangsansvendelse af IAS kræver, i det regnskabsår, hvor IAS anvendes for første gang, at årsregnskabet udarbejdes og aflægges som om det altid havde været aflagt efter IAS. Dette betyder, at standarderne og fortolkningsbidragene gældende for perioden for førstegangsansvendelse anvendes med tilbagevirkende kraft, medmindre de individuelle standarder eller fortolkningsbidrag kræver eller tillader en anden overgangsbehandling, eller såfremt størrelsen af ændringen, der relaterer sig til tidligere perioder, ikke kan fastlægges på rimelig vis. I nogle tilfælde betyder det, at virksomhederne skal anvende tidligere versioner af IAS'erne (eksempelvis IAS 17, IAS 19 og IAS 22) såvel som nugældende ajourførte IAS'er.

Førstegangsansvendelse af IAS

Formålet med SIC-8 er at opnå sammenlignelighed imellem virksomheder, uanset hvornår de anvender IAS for første gang. Dette har givet anledning til forskelligartet fortolkning og anvendelse af reglerne for førstegangs-anvendelse af IAS, herunder eksempelvis valg mellem alternative metoder i visse IAS'er og bestemmelse af, hvornår det ikke er praktisk muligt på rimelig vis at fastlægge og ændre sammenligningstal. SIC-8 kræver en unødigt kompleks og byrdefuld regnskabsøvelse ved overgang til IAS. Derfor har IASB udsendt et udkast til ændrede regler vedrørende førstegangs-anvendelse af IAS. De nye regler forventes at kunne bruges fra 2003.

Varebeholdninger

Omhandler

SIC-1, Ensartethed – forskellige metoder for beregning af varebeholdningers kostpris.

Tilhørende SIC

Regnskabsvejledning 8 (ajourført 2002), *Varebeholdninger*, der er baseret på IAS 2. Aflæggelse af årsregnskab efter Regnskabsvejledning 8 indebærer, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IAS 2.

Dansk
regnskabsvejledning

IAS 2 fastlægger den regnskabsmæssige behandling af varebeholdninger, herunder hvilke omkostninger, der indregnes som varebeholdninger frem til det tidspunkt, hvor den tilhørende omsætning indregnes. Standarden indeholder endvidere praktisk vejledning om opgørelsen af kostprisen for varebeholdninger, den efterfølgende omkostningsførelse heraf samt om nedskrivning til nettorealiseringsværdi.

Varebeholdninger omfatter ikke-solgte varer på balancedagen, der besiddes med henblik på videresalg som led i et normalt forretningsforløb. Varebeholdningerne omfatter råvarer og hjælpematerialer, varer under fremstilling, fremstillede færdigvarer og handelsvarer.

Varebeholdninger skal måles til den laveste værdi af anskaffelses- eller kostpris og nettorealiseringsværdien. Anskaffelses- eller kostprisen skal indeholde alle omkostninger til råvarer, forarbejdning og andre omkostninger, der kan henføres til den pågældende vare. Når varebeholdninger sælges, skal deres regnskabsmæssige værdi omkostningsføres.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Varebeholdninger kan opskrives til genanskaffelsesværdi i henhold til den nye årsregnskabslov. Denne mulighed er ikke tilladt efter IAS 2 eller Regnskabsvejledning 8 (ajourført 2002). En potentiel konflikt kan undgås eller løses ved at følge IAS 2 og Regnskabsvejledning 8 (ajourført 2002).

Metode for beregning af anskaffelses- eller kostpris

2) LIFO-metoden er imidlertid ikke tilladt efter hverken den nye årsregnskabslov eller Regnskabsvejledning 8 (ajourført 2002) og forventes i øvrigt også elimineret af IASB.

Den enkelte virksomhed skal bruge den metode, der er bedst egnet til at beregne anskaffelses- eller kostprisen for solgte og ikke-solgte varer. **SIC-1 kræver, at virksomheden anvender den samme metode til beregning af kostprisen for alle varebeholdninger af sammenlignelig art og anvendelse i virksomheden.**

Anskaffelses- eller kostpris for varer, der ikke kan erstattes eller ombyttes med andre varer, beregnes ud fra specifik identifikation af anskaffelses- eller kostpris for den enkelte vare. Ved beregning af anskaffelses- eller kostpris for andre varer anvendes enten først-ind-først-ud (FIFO) eller vejede gennemsnitspriser. Som alternativ behandling kan sidst-ind-først-ud (LIFO)-metoden anvendes.²

Anskaffelsespris

Anskaffelsesprisen omfatter købspris samt omkostninger direkte tilknyttet til anskaffelsen. Købsprisen opgøres med fradrag af vare- og forhandlerrabatter. Omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen kan eksempelvis være told, afgifter, transport- og speditjonsomkostninger.

Kostpris

I kostprisen for færdigvarer samt varer under fremstilling indgår udover anskaffelsesprisen de forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger, der i fremstillingsperioden er medgået til produktionen og kan henføres til den pågældende vare.

Forarbejdningsomkostninger består af direkte produktionsløn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger (IPO), såvel variable som faste, medregnes til kostprisen på systematisk måde. IPO omfatter eksempelvis indirekte materialer og løn, vedligeholdelse af og afskrivninger på maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og -ledelse.

Spild og svind udover det forkalkulerede af råvarer og hjælpematerialer, forarbejdningsomkostninger og andre omkostninger medregnes ikke i kostprisen, men omkostningsføres i resultatopgørelsen på afholdelsestidspunktet.

Ved beregning af varens kostpris medgår kun interne transport- og lageromkostninger, der er et led i produktionsprocessen, samt administrationsomkostninger, der kan anses for medgået til produktionen.

Salgs- og distributionsomkostninger samt forsknings- og udviklingsomkostninger indgår ikke i varens kostpris. Administrationsomkostninger, der ikke bidrager til at bringe varebeholdninger til deres nuværende lokalitet og stand, indgår ligeledes ikke i varens kostpris.

Nettorealiseringsværdi defineres som den forventede salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger til at effektuere salget. I salgsomkostninger indgår distributionsomkostninger for den pågældende vare. Der må ikke nedskrives til en lavere værdi end nettorealiseringsværdien.

Råvarer og varer under fremstilling nedskrives ikke, såfremt de færdigvarer, i hvilke de skal indgå, forventes realiseret til kostpris eller derover. Fald i genanskaffelsesprisen for råvarer kan dog indikere, at nettorealiseringsværdien for færdigvarer, hvori de skal indgå, vil være lavere end kostprisen.

Sammenligning af anskaffelses- og kostpris med nettorealiseringsværdien skal som udgangspunkt ske for hver enkelt vare. Hvor dette ikke er praktisk muligt, kan sammenligningen dog foretages samlet for grupper af ensartede varer med ensartet salgsforløb.

Nedskrivning til nettorealiseringsværdi

Oplysninger i årsregnskabet:

1. Der skal i anvendt regnskabspraksis gives oplysning om:
 - ◆ hvorledes de enkelte varebeholdninger er målt, herunder anvendt metode ved beregning af anskaffelses- eller kostpris.
2. Varebeholdninger skal normalt opdeles, hvis opdeling er væsentlig, i:
 - ◆ varer under fremstilling
 - ◆ råvarer og hjælpematerialer, og
 - ◆ fremstillede færdigvarer og handelsvarer.
3. Der skal tillige gives oplysning om:
 - ◆ den regnskabsmæssige værdi af varebeholdninger målt til nettorealiseringsværdi
 - ◆ tilbageførsel af en nedskrivning, ligesom der skal gives begrundelse for tilbageførselen, og
 - ◆ pantsatte varebeholdninger.

Pengestrømsopgørelsen

Omhandler	Pengestrømsopgørelsen
Tilhørende SIC	Ingen
Dansk regnskabsvejledning	Regnskabsvejledning II, <i>Pengestrømsopgørelsen</i> , omfatter emner, der er behandlet i IAS 7. Udarbejdelse og præsentation af pengestrømsopgørelse efter Regnskabsvejledning II indebærer overensstemmelse med IAS 7, når der ses bort fra to undtagelsesbestemmelser, som er beskrevet nedenfor.

IAS 7 stiller krav til præsentation af pengestrømsopgørelsen som en integreret del af årsregnskabet. Pengestrømsopgørelsen skal vise regnskabsårets pengestrømme opdelt på hovedgrupperne drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet i den nævnte rækkefølge. Pengestrømsopgørelsen skal desuden vise regnskabsårets forskydning i likvider samt likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet skal omfatte betalinger afledt af virksomhedens hovedaktiviteter og andre aktiviteter, der ikke er henført til investerings- eller finansieringsaktivitet.

Pengestrømme fra driften skal vises ved enten den direkte præsentation eller den indirekte præsentation.

Investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet skal omfatte betalinger afledt af køb og salg af anlægsaktiver og andre investeringer, der ikke indgår som likvider.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet, der har væsentlig indvirkning på de samlede pengestrømme fra investeringsaktivitet, skal vises som særskilte poster i pengestrømsopgørelsen.

Pengestrømme fra det samlede køb henholdsvis det samlede salg af virksomheder skal vises som særskilte poster under pengestrømme fra investeringsaktivitet.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet skal omfatte betalinger afledt af ændringer i størrelsen eller sammensætningen af virksomhedens egenkapital og lån.

Finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet, der har væsentlig indvirkning på de samlede pengestrømme, skal vises som særskilte poster i pengestrømsopgørelsen.

Pengestrømme fra ekstraordinære poster skal fremgå særskilt og skal klassificeres som drifts-, investerings- eller finansieringsaktivitet i overensstemmelse med transaktionens karakter.

Andre poster

Pengestrømme fra renter og udbytter skal fremgå særskilt og på en ensartet måde.

Pengestrømme fra indkomstskat skal fremgå særskilt og som hovedregel klassificeres som driftsaktivitet, medmindre betalingerne specifikt kan henføres til investerings- eller finansieringsaktivitet.

Pengestrømme i fremmed valuta skal i opgørelsen omregnes til betalingsdagens kurs.

Likvider kan klassificeres som sådan, hvis beløbene er til fri disposition, uden hindring kan omsættes til likvide midler, kun har ubetydelig risiko for værdiændringer og reelt har en funktion som likviditet ved at indgå i virksomhedens løbende likviditetsstyring.

Likvider

Værdipapirer kan derfor kun betragtes som likvider, såfremt de uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og der kun er en ubetydelig risiko for værdiændringer, hvilket normalt kun er tilfældet, når restløbetiden på købstidspunktet er kort, eksempelvis tre måneder eller mindre. Værdipapirer med betydelig risiko for væsentlige værdiændringer anskaffes ofte ud fra et investeringsformål frem for at skulle indgå i den løbende likviditetsstyring.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Det skal bemærkes, at undtagelsen i Regnskabsvejledning II, hvorefter poster klassificeres som likvider, selv om de har en mere end ubetydelig risiko for værdiændringer, ikke er tilladt efter IAS 7. En potentiel konflikt kan undgås eller løses ved at følge IAS 7.

For det samlede køb henholdsvis det samlede salg af virksomheder skal der i noterne oplyses:

- ◆ anskaffelses- henholdsvis afhændelsessum
- ◆ anskaffelses- henholdsvis afhændelsessum betalt i form af likvider
- ◆ likvider i de købte henholdsvis solgte virksomheder, og
- ◆ andre aktiver og forpligtelser i de købte henholdsvis solgte virksomheder, specificeret i hovedgrupper.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Oplysning vedrørende køb og salg af virksomheder kan i henhold til Regnskabsvejledning 11 udelades under henvisning til, at der alene er solgt eller købt én virksomhed, og at oplysningerne ikke er væsentlige. Denne undtagelsesmulighed findes ikke i IAS 7. En konflikt kan undgås eller løses ved at oplyse herom i henhold til IAS 7.

Oplysninger i årsregnskabet:

I noterne skal der, såfremt det er væsentligt, foretages en specifikation af de i pengestrømsopgørelsen anførte poster.

Der skal gives oplysning om hvilke poster, der indgår som likvider i pengestrømsopgørelsen. Sammenhængen mellem likvider i pengestrømsopgørelsen og posterne i balancen skal fremgå.

Er der væsentlige begrænsninger på pengestrømmene mellem koncernvirksomheder, skal der gives oplysninger i en note om begrænsningernes betydning for at kunne overføre likvider mellem koncernvirksomhederne.

Urealiserede kursreguleringer af poster, som indgår i likvider, skal fremgå særskilt af pengestrømsopgørelsen eller en note til brug ved afstemning af likvider ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Vi henviser i øvrigt til IAS 7, appendiks A, der angiver et illustrativt eksempel på en pengestrømsopgørelse, som lever op til minimumskravene i IAS 7, og til vores IAS modelregnskab (Model Financial Statements), som kan downloades fra www.iasplus.com.

Årets resultat, fundamentale fejl samt ændringer i anvendt regnskabspraksis

Årets resultat, ekstraordinære poster, ændringer i regnskabsmæssige skøn, fundamentale fejl samt ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Omhandler

SIC-8, Førstegangsanvendelse af IAS som det primære grundlag for regnskabsaflæggelse (behandlet under IAS 1).

Tilhørende SIC

Regnskabsvejledning 3 (ajourført 2002), *Ekstraordinære poster, fundamentale fejl samt ændringer i regnskabsmæssige skøn og i anvendt regnskabspraksis* omhandler de emner, som er behandlet i IAS 8, bortset fra nogle få emner, som er behandlet i Regnskabsvejledning 1, *Årsrapporten, dens formål og indhold*. De specifikke overgangsbestemmelser i de enkelte IAS'er tillades i øvrigt anvendt ifølge Regnskabsvejledning 3 for at undgå konflikter til IAS.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 8 indeholder oplysnings- og klassifikationskrav samt krav vedrørende den regnskabsmæssige behandling af visse poster i resultatopgørelsen. Herudover omtales den regnskabsmæssige behandling af ændringer i regnskabsmæssige skøn, ændringer i anvendt regnskabspraksis og korrektion af fundamentale fejl.

Resultatopgørelsen skal udarbejdes som en opgørelse af den samlede indkomst, og alle indtægter og omkostninger skal medtages i resultatopgørelsen medmindre en IAS kræver eller tillader en anden behandling.

Resultatopgørelsen

Resultatopgørelsen skal opdeles således, at resultat af den ordinære drift henholdsvis ekstraordinære poster vises separat. Stort set alle indtægter og omkostninger hidrører fra den ordinære drift.

Ekstraordinære poster er indtægter eller omkostninger (herunder for-tjenester eller tab), der fremkommer som følge af begivenheder eller transaktioner, der klart adskiller sig fra virksomhedens ordinære drift, og som derfor ikke forventes at forekomme ofte eller regelmæssigt.

Ekstraordinære poster

Eksempler på ekstraordinære poster er ekspropriation af aktiver samt jordskælv eller andre naturkatastrofer.

Ekstraordinære poster skal anføres enkeltvis i resultatopgørelsen eller specificeres i noterne, og der skal være en klar og tydelig beskrivelse af de ekstraordinære posters karakter.

Konsekvensen af IAS 8 er, at der i henhold til IAS faktisk ikke findes ekstraordinære poster.

Ualmindelige poster/ store ordinære poster

Hvis der i det ordinære resultat indgår indtægter eller omkostninger af en sådan størrelse og karakter, at de er væsentlige for regnskabslæseren for at forstå årsregnskabet, skal de specificeres i resultatopgørelsen eller oplyses i noterne. Følgende hændelser kan være eksempler på ovennævnte:

- ◆ nedskrivning af varebeholdninger til nettorealiseringsværdi og af materielle anlægsaktiver samt tilbageførsel af sådanne nedskrivninger
- ◆ salg af materielle anlægsaktiver og langsigtede investeringer
- ◆ salg eller afvikling af større dattervirksomheder, divisioner og lignende, hvor aktiver og resultatet kan udskilles såvel fysisk som økonomisk (ophørte aktiviteter)
- ◆ erstatninger og forlig i forbindelse med retssager, og
- ◆ tilbageførsel af hensatte forpligtelser.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn

Regnskabsmæssige skøn vedrører forhold, hvorom der ikke er fuld viden eller sikkerhed ved regnskabsudarbejdelsen, hvorfor der må udøves skøn over det forventede forløb eller udfald og den virkning, det vurderes at få på posterne i årsregnskabet.

Regnskabsmæssige skøn baseres på de oplysninger, der er til rådighed på tidspunktet, hvor årsregnskabet udarbejdes. Sker der i efterfølgende regnskabsår ændringer i de forhold, der lå til grund for et skøn, medtages virkningen af det ændrede skøn som en del af virksomhedens ordinære drift i det år, hvor ændringen finder sted. Ændringer i regnskabsmæssige skøn vedrørende ekstraordinære poster medtages dog som ekstraordinære poster.

Oplysninger i årsregnskabet:

Ændringer i regnskabsmæssige skøn, som har væsentlig indvirkning på årets resultat, skal enten specificeres i en note eller vises som særskilte poster i resultatopgørelsen.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn, som ikke har væsentlig indvirkning for resultatet for det aktuelle år, men vurderes at få det for de følgende år, skal oplyses i årsregnskabet.

Fundamentale fejl opdaget i en efterfølgende periode er så væsentlige fejl, at årsregnskabet for et eller flere tidligere år ikke længere kan betragtes som værende retvisende. Samtidig kan fejlen påvirke indeværende årsregnskab væsentligt.

Fundamentale fejl korrigeres som hovedregel ved, at virkningen posteres på egenkapitalens primosaldo *i det først præsenterede sammenligningsår (medmindre fejlen vedrører sammenligningsåret)*, således at årets tal og sammenligningstal kommer til at vise de rigtige beløb efter rettelse af fejlen. Fejlen tillades også rettet som en særlig post i indeværende års resultatopgørelse (tilladt alternativ) uden tilpasning af sammenligningstal.³

Oplysninger i årsregnskabet:

Ved fundamentale fejl skal der oplyses om fejlens karakter, beløbsangivelse for ændringen i indeværende år og for tidligere år (sammenligningsårene), oplysning om tilpasningen af sammenligningstallene samt i givet fald oplysning, hvis det ikke er praktisk muligt at rette fejlen med tilbagevirkende kraft.

Når en ny IAS anvendes for første gang, skal ændringer i anvendt regnskabspraksis behandles i overensstemmelse med de specifikke overgangsbestemmelser i den pågældende IAS. Hvis der ikke foreligger specifikke overgangsbestemmelser, skal virksomheden anvende IAS 8 om øvrige ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Når der foretages øvrige ændringer i den anvendte regnskabspraksis, skal årsregnskabet for det år, hvor ændringen finder sted, udarbejdes i overensstemmelse med den nye praksis. Efter hovedreglen posteres den akkumulerede virkning af ændringen direkte på egenkapitalens primosaldo *i det først præsenterede sammenligningsår*, og der foretages tilpasning af sammenligningstallene for alle de år, der er medtaget i resultatopgørelsen og balancen.

Som alternativ kan ændringen i anvendt regnskabspraksis præsenteres som en særlig post i indeværende års resultatopgørelse (tilladt alternativ) uden tilpasning af sammenligningstal.⁴

Fundamentale fejl

3) Den tilladte alternative behandling for fundamentale fejl under IAS 8 er imidlertid hverken tilladt efter Regnskabsvejledning 3 (ajourført 2002) eller den nye årsregnskabslov, og forventes i øvrigt også elimineret af IASB.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

4) Den tilladte alternative behandling for ændringer i anvendt regnskabspraksis under IAS 8 er imidlertid ikke tilladt efter Regnskabsvejledning 3 (ajourført 2002) og forventes i øvrigt også elimineret af IASB.

Oplysninger i årsregnskabet:

I årsregnskabet skal der klart og tydeligt oplyses om væsentlige ændringer i anvendt regnskabspraksis. Oplysningerne skal være fyldestgørende og omfatte:

- ◆ at der er sket ændringer i den anvendte regnskabspraksis
- ◆ beskrivelse af praksisændringen
- ◆ begrundelse for ændringen
- ◆ den beløbsmæssige indvirkning, som ændringen har på virksomhedens aktiver og forpligtelser, den finansielle stilling samt resultatet, og
- ◆ at der er foretaget tilpasning af sammenligningstallene for tidligere år.

Der kan forekomme enkelte situationer, hvor det ikke er praktisk muligt at fremskaffe information til opgørelse af den akkumulerede virkning af praksisændringen. Når dette er tilfældet, skal begrundelse herfor oplyses, den manglende sammenlignelighed med tidligere regnskabsår oplyses i årsregnskabet, og ændringen indregnes fremadrettet.

Begivenheder efter balancedagen

Begivenheder indtruffet efter balancedagen.

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Regnskabsvejledning 4 (ajourført 2002), *Begivenheder efter balancedagen*, er baseret på IAS 10. Aflæggelse af årsrapporten efter Regnskabsvejledning 4 indebærer, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med IAS 10. IAS 10 stiller endvidere krav om oplysning om forhold vedrørende godkendelse af årsrapporten. Disse forhold er omfattet af Regnskabsvejledning 1, *Årsrapporten, dens formål og indhold*.

**Dansk
regnskabsvejledning**

IAS 10 foreskriver, hvornår en virksomhed skal regulere årsregnskabet som følge af begivenheder efter balancedagen samt hvilke oplysninger, der skal gives om tidspunktet for årsregnskabet godkendelse til offentliggørelse og om begivenheder efter balancedagen.

Begivenheder efter balancedagen er begivenheder - såvel positive som negative - der indtræffer i perioden mellem balancedagen og det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse. Sådanne begivenheder kan opdeles i:

- ◆ **regulerende begivenheder**, der giver yderligere oplysninger om forhold eller situationer, der eksisterede på balancedagen, og som derfor skal indarbejdes i årsregnskabet.
- ◆ **ikke-regulerende begivenheder**, der vedrører forhold eller situationer opstået efter balancedagen, og som ikke indarbejdes, men oplyses i årsregnskabet, hvis de er af væsentlig betydning.

**Regulerende og
ikke-regulerende
begivenheder**

Foreslået udbytte for regnskabsåret må ikke indregnes som en forpligtelse i balancen, når udbyttet først godkendes på den ordinære generalforsamling, der afholdes efter balancedagen. Foreslået udbytte skal enten vises i balancen som en særskilt post under egenkapitalen eller i noterne til årsregnskabet.

Udbytte

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er en forskel mellem IAS 10 og den nye årsregnskabslov vedrørende indregning af udbytte, idet loven fortsat tillader, at foreslået udbytte kan indregnes som en forpligtelse. Hovedreglen i den nye årsregnskabslov er dog præsentation af foreslået udbytte som en særskilt post under egenkapitalen eller i noterne. Regnskabsvejledning 4 (ajourført 2002) er i overensstemmelse med IAS 10 på dette område. En potentiel konflikt kan undgås eller løses ved at følge IAS 10 og Regnskabsvejledning 4.

Going concern

IAS 10 indeholder et krav om, at årsregnskabet ikke må udarbejdes ud fra forudsætningen om going concern, såfremt ledelsen efter balancedagen beslutter, at virksomheden skal likvideres, standser aktiviteterne eller ledelsen vurderer det urealistisk, at virksomheden kan fortsætte driften.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal i årsregnskabet gives oplysning om datoen for fremlæggelse af årsregnskabet til godkendelse samt hvilket selskabsorgan, der har fremlagt årsregnskabet. Hvis årsregnskabet kan ændres efter fremlæggelsen (af eksempelvis generalforsamlingen) skal der oplyses herom. Årsregnskabet oplysninger vedrørende såvel regulerende som ikke-regulerende begivenheder skal opdateres, hvis der efter balancedagen og frem til denne dato fremkommer nye oplysninger.

Entreprisekontrakter.

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Regnskabsvejledning 6 (ajourført 2002), *Entreprisekontrakter*, er baseret på IAS 11. Aflæggelse af årsrapporten efter Regnskabsvejledning 6 indebærer, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med IAS 11.

Dansk
regnskabsvejledning

IAS 11 bestemmer den regnskabsmæssige behandling af entreprisekontrakter, der sædvanligvis løber over mere end ét regnskabsår. Standarden beskriver, hvorledes entrepriseomsætning og -omkostninger opgøres og regnskabsføres i de regnskabsår, hvor entreprisearbejdet udføres. Denne metode benævnes også produktionsmetoden.

Produktionsmetoden er en indtægtsmetode, ifølge hvilken indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at arbejdet bliver udført. I henhold til denne metode måles igangværende arbejder i balancen til den opgjorte salgsværdi af den udførte del af arbejdet. En forudsætning for anvendelsen af produktionsmetoden er, at færdiggørelsesgraden kan opgøres pålideligt.

En entreprisekontrakt er en individuelt forhandlet kontrakt om anlæg, opførelse eller bygning af et aktiv eller flere aktiver, som er nært forbundne eller indbyrdes afhængige med hensyn til design, teknologi og funktion, eller deres endelige formål eller anvendelse. Standarden omhandler fastpriskontrakter samt kostpris-plus-kontrakter.

Entreprisekontrakt

IAS 11 anvendes normalt kontrakt for kontrakt, men det kan i visse tilfælde være nødvendigt at sammenlægge flere kontrakter til én eller at opsplitte én kontrakt i flere kontrakter.

Entrepriseomsætning omfatter den oprindelige kontraktfastsatte omsætning. Herudover omfattes ændringer i det kontraktfastsatte arbejde, andre krav samt bonusbetalinger, hvis det er sandsynligt, at disse vil medføre omsætning, og de kan måles pålideligt.

Entrepriseomkostninger omfatter omkostninger, der direkte vedrører den konkrete entreprisekontrakt, omkostninger, der er knyttet til entrepriseaktiviteten generelt og kan henføres til entreprisekontrakten samt andre omkostninger, der i henhold til entreprisekontrakten skal dækkes af kunden.

Indregning og måling

Indregning af entreprisekontrakten skal ske, når udfaldet heraf kan skønnes pålideligt, idet entrepriseomsætning og -omkostninger vedrørende entreprisekontrakten indregnes som henholdsvis omsætning og omkostninger, opgjort med udgangspunkt i færdiggørelsesgraden på balancedagen.

Når udfaldet af en entreprisekontrakt ikke kan skønnes pålideligt, skal omsætningen indregnes svarende til de forbrugte omkostninger.

Forventede tab på alle entreprisekontrakter skal indregnes straks. IAS 11 foreskriver således, at hvor det er sandsynligt, at de samlede entrepriseomkostninger vil overstige den samlede entrepriseomsætning, skal det forventede tab på entreprisekontrakten omkostningsføres straks.

Præsentation i årsregnskabet

Igangværende arbejder for fremmed regning, der enkeltvist udgør nettoaktiver henholdsvis nettoforpligtelser skal præsenteres som særskilte poster under henholdsvis tilgodehavender og forpligtelser.

Oplysninger i årsregnskabet:

Virksomheder skal oplyse følgende:

- ◆ beløbsstørrelsen af entrepriseomsætning indtægtsført i regnskabsåret
- ◆ de metoder, der er anvendt til at opgøre den indregnede entrepriseomsætning, og
- ◆ de metoder, der er anvendt til at opgøre færdiggørelsesgraden af igangværende arbejder for fremmed regning.

Vedrørende igangværende arbejder for fremmed regning pr. balancedagen skal oplyses følgende:

- ◆ det samlede beløb for afholdte omkostninger og indregnet overskud (med fradrag af indregnede tab) til dato
- ◆ modtagne forskud fra kunder, og
- ◆ tilbageholdte beløb.

Indkomstskatter

Indkomstskatter.

Omhandler

SIC-21, Indkomstskatter - genindvinding af omvurderede ikke-afskrivningsberettigede aktiver.

Tilhørende SIC

SIC-25, Indkomstskatter - ændringer i virksomhedens eller dens aktionærers skattemæssige stilling.

Regnskabsvejledning 14, *Indkomstskatter*, er baseret på IAS 12. Aflæggelse af årsrapporten efter Regnskabsvejledning 14 indebærer, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med IAS 12.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 12 omhandler den regnskabsmæssige behandling af indkomstskatter. IAS 12 kan forekomme kompliceret at læse og forstå, men da Regnskabsvejledning 14, Indkomstskatter svarer indholdsmæssigt til IAS 12, kan det anbefales at læse standarderne parallelt.

Udgangspunktet er, at skat er en omkostning, der skal periodiseres. Der sondres mellem aktuel skat og udskudt skat, og der skal afsættes fuld udskudt skat.

Skyldig aktuel skat indregnes som en forpligtelse og omkostningsføres. Hvis der er betalt for meget aktuel skat, indregnes tilgodehavende aktuel skat som et aktiv.

Aktuel skat

Det er et væsentligt princip i at forstå IAS 12, at i det omfang, der er forskel mellem værdien af et regnskabsselement i balancen i årsregnskabet henholdsvis i selvangivelsen bevirker dette en midlertidig forskel, som kan medføre enten et skatteaktiv eller en skatteforpligtelse (udskudt skat). Hvis eksempelvis et varelager skattemæssigt er indregnet til 70 t.kr. og regnskabsmæssigt til 100 t.kr., betyder det, at der kun er mulighed for at fratække 70 t.kr. i fremtidige selvangivelser, hvorimod der vil skulle fratækkes 100 t.kr. i fremtidige årsregnskaber. Det betyder, at den regnskabsmæssige omkostning på 100 t.kr. kun giver et fradrag i selvangivelsen på 70 t.kr., og derfor skal der beregnes udskudt skat på grundlag af den skattepligtige midlertidige forskel på 30 t.kr. Den fremtidige pengestrøm udløser en skattepligtig merindkomst på 30 t.kr., der bliver betalbar i fremtiden.

Udskudt skat

De midlertidige forskelle opgøres efter den balanceorienterede gældsmetode. Dette betyder, at forskellen mellem den skattemæssige balanceværdi og den regnskabsmæssige balanceværdi opgøres. Forskydningen i midlertidige forskelle opgøres som forskydningen fra primo til ultimo.

Følgende principper efter den balanceorienterede gældsmetode er væsentlige:

1. Udgangspunktet er, at en udskudt skatteforpligtelse indregnes for alle skattepligtige midlertidige forskelle.
2. Et udskudt skatteaktiv indregnes for alle fradragsberettigede midlertidige forskelle i det omfang, det er sandsynligt, at der vil være et skattemæssigt overskud til rådighed, hvori den fradragsberettigede midlertidige forskel kan udnyttes.
3. Uudnyttede skattemæssige underskud og uudnyttede skattemæssige fradrag indregnes også som udskudte skatteaktiver, i det omfang, det er sandsynligt, at der vil være skattemæssigt overskud til rådighed i fremtiden.

Der er imidlertid enkelte undtagelser til ovenstående hovedprincipper om, at der skal afsættes udskudt skat af samtlige midlertidige forskelle.

Der skal ikke afsættes udskudt skat af goodwill, der ikke er skattemæssigt fradragsberettiget. Der skal heller ikke afsættes udskudt skat af midlertidige forskelle, der opstår ved køb af et aktiv, hvis der ikke er fradrag skattemæssigt for anskaffelsessummen. Eksempelvis skal der ikke afsættes udskudt skat af forskellen mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige værdi af en fast ejendom, som ikke er afskrivningsberettiget skattemæssigt og eventuel avance/tab ved afhændelse ikke påvirker den skattepligtige indkomst.

Der skal heller ikke afsættes udskudt skat af investeringer i dattervirksomheder, hvor moderselskabet kontrollerer udligningen af den midlertidige forskel (gennem styring af udbyttepolitik), og hvor det samtidig er sandsynligt, at den midlertidige forskel ikke vil blive udlignet inden for en overskuelig fremtid. Udgangspunktet vedrørende investeringer i associerede virksomheder og joint ventures er derimod, at der skal afsættes udskudt skat, da investor normalt ikke har mulighed for at bestemme udbyttepolitikken eller bestemme fordelingen af overskuddet i joint venture.

Der skal afsættes udskudt skat i forbindelse med en virksomhedsovertagelse, hvor aktiver og forpligtelser omvurderes regnskabsmæssigt, men ikke skattemæssigt. Den udskudte skat heraf påvirker således goodwillbeløbet.

Der skal endvidere afsættes udskudt skat af regnskabsmæssige opskrivninger af materielle anlægsaktiver, der ikke foretages skattemæssigt.

Aktuel skat skal måles til det beløb, der forventes betalt til (tilbagebetalt fra) skattemyndighederne, ved anvendelse af de skattesatser, som er vedtaget på balancedagen.

Udskudt skat skal måles til den på balancedagen vedtagne skattesats, der forventes at være gældende, når aktivet realiseres eller forpligtelsen indfries til den regnskabsmæssige værdi.

Den udskudte skat skal afspejle de skattemæssige konsekvenser af den forventede anvendelse af aktivet eller afvikling af forpligtelsen. Dette betyder, at såfremt beskatningen er forskellig ved afhændelse henholdsvis fortsat brug i virksomheden, skal den udskudte skat beregnes på baggrund af den forventede anvendelse. Det vil sige, at der først skal afsættes udskudt skat af en avancebeskatning, når ledelsen forventer at sælge aktivet.

Når et ikke-afskrivningsberettiget aktiv er opskrevet i henhold til IAS 16, kan den regnskabsmæssige værdi af aktivet ikke forventes genindvundet gennem anvendelse. **Derfor foreskriver SIC-21, at den udskudte skatteforpligtelse eller det skatteaktiv, som opstår ved omvurderingen af eksempelvis en grund skal måles på grundlag af de skattemæssige konsekvenser ved salg af aktivet.**

Skattemæssige konsekvenser af udbytte indregnes, når forpligtelsen til at udbetale udbytte indregnes.

Udskudt skat må ikke tilbagediskonteres under IAS 12.

Deloitte & Touche mener:

Efter vores vurdering er der ingen forskel mellem IAS 12, Regnskabsvejledning 14 og den nye årsregnskabslov vedrørende tilbagediskontering af udskudt skat, selvom loven - som undtagelse - tillader, at hensatte forpligtelser kan måles til nutidsværdi. Dette skyldes, at vi ikke mener, at det var hensigten med loven at skabe en konflikt til gældende IAS og danske regnskabsvejledninger. Standarder skal netop udfylde lovens rammebestemmelser. Derfor må udskudt skat ikke tilbagediskonteres på nuværende tidspunkt.

Måling

Indregning af skatteomkostninger og -indtægter

Aktuel og udskudt skat skal som hovedregel altid indregnes som indtægter og omkostninger i resultatopgørelsen. Undtagelserne er alene udskudt skat, der relaterer sig til egenkapitalposter og virksomhedsovertagelser. Aktuel skat og udskudt skat vedrørende egenkapitalposter skal føres direkte på egenkapitalen, mens udskudt skat vedrørende virksomhedsovertagelser påvirker goodwillbeløbet.

SIC-25 foreskriver, at en ændring i virksomhedens (eller dens aktionærers) skattemæssige stilling ikke medfører en forøgelse eller reduktion af beløb indregnet direkte i egenkapitalen. Derfor skal aktuel og udskudt skat af en ændring i den skattemæssige stilling som hovedregel medtages i årets resultat.

Præsentation i årsregnskabet

Aktuelle og udskudte skatteforpligtelser samt aktuelle og udskudte skatteaktiver skal præsenteres i balancen som særskilte poster. Udskudt skat skal opgøres efter modregning mellem udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver indenfor samme juridiske skatteenhed og skattejurisdiktion (eksempelvis sambeskatning). Modregning herudover tillades ikke. Det vil sige, at der kun kan modregnes mellem skatteaktiver og skatteforpligtelser i meget få tilfælde.

Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser må ikke klassificeres som omsætningsaktiver henholdsvis kortfristede forpligtelser.

Deloitte & Touche mener:

Efter vores opfattelse bør udskudte skatteaktiver præsenteres under finansielle anlægsaktiver for at overholde såvel IAS 12, Regnskabsvejledning 14 som regnskabsskemaerne i den nye årsregnskabslov.

Oplysninger i årsregnskabet:

Følgende skal oplyses i årsregnskabet:

- ◆ Behandlingen af skatter skal beskrives i anvendt regnskabspraksis. Beskrivelsen skal omfatte oplysninger om:
 - kriterierne for indregning af årets skat i resultatopgørelse og egenkapitalen
 - kriterierne for indregning af aktuelle skatteforpligtelser og skatteaktiver i balancen, og
 - kriterierne for indregning af udskudte skatteforpligtelser og skatteaktiver i balancen.
- ◆ Der skal gives en specifikation af årets skat i væsentlige elementer indenfor årets aktuelle skat og årets udskudte skat.
- ◆ Der skal oplyses om fordelingen af årets skat mellem skat af ordinært resultat, skat af ekstraordinært resultat og skat af egenkapitalbevægelser.
- ◆ Der skal gives en forklaring på sammenhængen mellem årets resultat før skat og skat af årets resultat (skatteafstemning). Forklaringen skal gives som en beløbsmæssig eller procentvis afstemning på grundlag af den for regnskabsåret gældende skatteprocent.
- ◆ Der skal gives en forklaring på ændringer i den anvendte skatteprocent sammenlignet med den foregående regnskabsperiode.
- ◆ Der skal oplyses om art og størrelse af skatteaktiver, der ikke er indregnet i balancen.
- ◆ Der skal oplyses om art og størrelse af skattepligtige midlertidige forskelle for investeringer i dattervirksomheder, associerede virksomheder samt kapitalandele i joint ventures, hvoraf der ikke er indregnet udskudt skatteforpligtelser.
- ◆ For udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver, herunder værdien af uudnyttede skattemæssige underskud, skal der gives en specifikation i hovedposter (inklusiv sammenligningstal), og der skal gives en specifikation af resultatpåvirkningen for de enkelte hovedposter, såfremt det ikke kan udledes direkte fra ændringerne i de balanceførte beløb.
- ◆ Der skal gives særlige oplysninger vedrørende ophørende aktiviteter.
- ◆ Der skal gives særskilt oplysning om skattemæssige konsekvenser af foreslået udbytte.
- ◆ I særlige tilfælde skal der gives yderligere oplysninger om skattemæssige konsekvenser af udbetaling af udbytte såvel som potentielle skattemæssige konsekvenser af fremtidige udbetalinger af udbytte.
- ◆ Der skal gives særlige oplysninger, hvis der er indregnet skatteaktiver vedrørende skattemæssige underskud.

Præsentation af segmentoplysninger

Omhandler	Segmentoplysninger.
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Der er ingen tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men den nye årsregnskabslov stiller en række, men mindre detaljerede krav om segmentoplysninger.

Formålet med IAS 14 er at fastlægge principperne for præsentation af oplysninger om de forskellige typer af produkter og tjenesteydelser, en virksomhed producerer og sælger samt fordeling på forskellige geografiske områder. Dermed får regnskabsbruger mulighed for at:

- opnå bedre forståelse af virksomhedens hidtidige indtjening
- opnå bedre mulighed for at vurdere virksomhedens risici og lønsomhed, og
- foretage en mere kvalificeret bedømmelse af virksomheden som helhed.

Standarden kræver, at virksomheder, hvis aktier eller obligationslån er børsnoterede, medtager en analyse af forretnings- og geografiske segmenter i koncernregnskabet. Andre virksomheder opfordres til at medtage segmentoplysninger.

Udgangspunktet for segmentrapportering er forskelle i virksomhedens risici og lønsomhed, som normalt kan identificeres ud fra den af ledelsen fastlagte organisationsstruktur og de interne rapporteringssystemer.

Standarden introducerer et primært og et sekundært kriterium for segmentinddeling. Det primære henholdsvis sekundære kriterium er enten baseret på forretningsaktiviteter eller geografiske områder. Forretningsaktiviteter vil typisk være det primære kriterium for segmentinddeling, hvilket er antaget nedenfor.

Forretningssegmenter

Et forretningssegment er en særskilt del af en virksomhed, som beskæftiger sig med at frembringe et bestemt produkt eller en tjenesteydelse, eller en bestemt gruppe af beslægtede produkter eller tjenesteydelser, som for så vidt risikoprofil og lønsomhed adskiller sig fra andre af virksomhedens forretningssegmenter.

Når forretningssegmentet udgør den primære segmentinddeling, skal der blandt andet gives følgende oplysninger:

- ◆ segmentets omsætning opdelt på salg til eksterne kunder og salg mellem segmenter. Omsætningen indeholder ikke ekstraordinære poster og som udgangspunkt heller ikke renter og udbytte eller gevinster ved salg af investeringer eller annullering af gæld
- ◆ segmentets resultat før finansielle poster og skat mv.
- ◆ segmentets aktiver
- ◆ segmentets forpligtelser
- ◆ tilgange af immaterielle aktiver og materielle anlægsaktiver i segmentet
- ◆ segmentets af- og nedskrivninger
- ◆ ikke-kontante omkostninger, som er indeholdt i segmentresultatet, bortset fra af- og nedskrivninger, der oplyses særskilt
- ◆ resultatandele i associerede selskaber og joint ventures indregnet efter den indre værdis metode, der under visse omstændigheder henføres til segmentets resultat
- ◆ hvis ovenstående resultatandele oplyses, skal der ligeledes gives oplysning om kapitalandele i sådanne virksomheder, og
- ◆ afstemning mellem segmentoplysninger og koncernregnskabet samlede tal (herunder segmentomsætning, segmentresultat, segmentaktiver og segmentforpligtelser).

Et geografisk segment er en bestemt del af en virksomhed, som beskæftiger sig med at frembringe eller sælge et produkt eller en tjenesteydelse i et bestemt geografisk område, der for så vidt angår risiko-profil og lønsomhed adskiller sig fra andre geografiske områder.

Geografiske segmenter

For geografiske segmenter (som den sekundære segmentopdeling) skal følgende oplyses:

- ◆ segmentets omsætning med eksterne kunder
- ◆ segmentets aktiver, og
- ◆ tilgange af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Segmentoplysninger skal følge samme regnskabspraksis som årsregnskabet. Eventuelle ændringer i anvendt regnskabspraksis vedrørende segmentoplysninger skal behandles på samme måde som ændring af anvendt regnskabspraksis i almindelighed, herunder skal segmentoplysninger for tidligere regnskabsår tilpasses (jævnfør IAS 8).

Der skal gives oplysning om indholdet af de enkelte segmenters aktiviteter.

Grundlaget for prisfastsættelse ved samhandel eller overførsler mellem segmenterne og ændringer heri skal oplyses i årsregnskabet, eksempelvis at salg mellem segmenter foregår på markedsvilkår.

	Årsregnskabsloven	IAS 14, Præsentation af segmentoplysninger	
		Primær segmentopdeling	Sekundær segmentopdeling
Opdeling	Nedenstående oplysninger gives fordelt på aktiviteter og geografiske markeder:	Nedenstående oplysninger gives for hvert primært segment (forretningsmæssig eller geografisk):	Nedenstående oplysninger gives for hvert sekundært segment (geografisk eller forretningsmæssig):
Nettoomsætning	Nettoomsætning.	Omsætning med eksterne kunder og med andre primære segmenter.	Omsætning med eksterne kunder.
Resultat	Ordinært resultat før finansielle poster.	Resultat før finansielle poster og skat.	
Aktiver	Regnskabsmæssig værdi af anlægsaktiver.	Regnskabsmæssig værdi af aktiver.	Regnskabsmæssig værdi af aktiver.
Forpligtelser	Regnskabsmæssig værdi af forpligtelser.	Regnskabsmæssig værdi af forpligtelser.	
Investeringer		Kostpris for erhvervede materielle og immaterielle anlægsaktiver i regnskabsåret.	Kostpris for erhvervede materielle og immaterielle anlægsaktiver i regnskabsåret.
Af- og nedskrivninger		Årets af- og nedskrivninger.	
Øvrige oplysningskrav		Andre ikke-kontante omkostninger. Resultat- og egenkapitalandele i associerede virksomheder eller joint ventures. Afstemning af segmentoplysningerne med resultatopgørelse og balance.	
		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Grundlaget for segmentinterne prisfastsættelser. ◆ Aktiviteterne i hvert af forretningssegmenterne og sammensætningen af de rapporterede geografiske segmenter. ◆ Ændringer i anvendt regnskabspraksis for segmentoplysninger, der skal behandles og oplyses som praksisændringer. ◆ Herudover kræves i visse tilfælde visse yderligere oplysninger vedrørende blandt andet geografiske segmenter. 	

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Den nye årsregnskabslovs krav til segmentoplysninger går på visse områder videre end IAS 14. Ifølge IAS 14 skal eksempelvis det ordinære segmentresultat før finansielle poster alene oplyses for enten forretningssegmenter eller for geografiske segmenter, ligesom IAS 14 generelt kun gælder for børsnoterede selskaber, og alene for koncernregnskaber.

På trods af ordlyden i loven og bemærkningerne til lovforslaget har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen dog efterfølgende tilkendegivet, at danske virksomheder ikke skal afgive flere oplysninger end tilsvarende udenlandske virksomheder. I praksis betyder dette i hvert fald frem til 2004, at det ordinære segmentresultat før finansielle poster alene skal oplyses for enten forretningssegmenter eller for geografiske segmenter, ligesom det vil være tilstrækkeligt at give segmentoplysninger i koncernregnskabet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har samtidig tilkendegivet, at unoterede, store virksomheder i regnskabsklasse C samt statslige aktieselskaber skal afgive segmentoplysninger, selv om IAS 14 ikke kræver segmentoplysninger for disse typer virksomheder. Foranstående lempelser og fortolkninger forventes indarbejdet i en kommende bekendtgørelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om undtagelser og overgangsregler vedrørende årsregnskabsloven.

IAS 14 kræver visse yderligere oplysninger, som ikke kræves efter årsregnskabsloven. Derudover indeholder IAS 14 en stor del af den nødvendige vejledning vedrørende definition af forretningsmæssige og geografiske segmenter samt segmentindtægter, -omkostninger, -aktiver og -forpligtelser, som danske virksomheder vil kunne anvende.

Vi henviser i øvrigt til vores nyhedsbrev "Nye krav til segmentoplysninger" fra november 2001, og appendiks B til IAS 14, der angiver illustrative eksempler på segmentoplysninger, som lever op til kravene såvel som til vores IAS modelregnskab (Model Financial Statements), som kan downloades fra henholdsvis www.deloitte.dk og www.iasplus.com.

Oplysninger, der afspejler virkningerne af varierende priser

Omhandler	Information om virkningen af inflation på årsregnskaber.
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Der er ingen tilsvarende dansk vejledning.

IAS 15 er ikke en standard, men udelukkende en anbefaling og anvendelsen af standarden er derfor ikke obligatorisk.

IAS 15 foreslås tilbagetrukket af IASB, da ingen (eller meget få) virksomheder anvender anbefalingen i praksis, og andre IAS'er (herunder IAS 16, IAS 32, IAS 36, IAS 39 og IAS 41) efterfølgende har adresseret rapportering af virkningerne af varierende priser for individuelle aktivgrupper.

Materielle anlægsaktiver

Regnskabsmæssig behandling af grunde, bygninger, maskiner og inventar.

Omhandler

SIC-14, Materielle anlægsaktiver - godtgørelse for værdiforringelse eller tab af aktiver.

Tilhørende SIC

SIC-23, Materielle anlægsaktiver - omkostninger til større eftersyn eller hovedreparation.

Regnskabsvejledning 10 (ajourført 2002), *Materielle anlægsaktiver*, omfatter de områder, der er behandlet i IAS 16. Der er dog visse mindre væsentlige forskelle, som er behandlet nedenfor. Bortset fra disse forskelle indebærer aflæggelse af årsregnskabet efter Regnskabsvejledning 10, at årsregnskabet er i overensstemmelse med IAS 16.

**Dansk
regnskabsvejledning**

Denne standard foreskriver den regnskabsmæssige behandling af materielle anlægsaktiver. Materielle anlægsaktiver er en virksomheds fysiske aktiver, der besiddes til brug i produktionen, ved levering af varer og tjenesteydelser, til udlejning eller til administrative formål. Samtidig forventes aktivet anvendt i mere end ét regnskabsår.

Materielle anlægsaktiver skal indregnes som aktiv, når det er sandsynligt, at virksomheden direkte eller indirekte kan opnå en nytteværdi ved fremtidig anvendelse af aktivet. Samtidig skal kostprisen kunne opgøres pålideligt.

Indregning

Materielle anlægsaktiver skal ved anskaffelsen opgøres til kostprisen, som indeholder direkte omkostninger samt indirekte omkostninger i det omfang, virksomheden selv opfører eller medvirker ved opførelsen af aktivet. Direkte omkostninger indeholder blandt andet honorarer til arkitekter og ingeniører, men må ikke indeholde spild og svind udover det forkalkulerede samt omkostninger foranlediget af mindre erfaring i fremstillingen eller forlænget fremstillingsteknik for det pågældende aktiv. Kostprisen kan heller ikke optages med et højere beløb end anskaffelsesprisen for et sammenligneligt aktiv.

Måling ved første indregning

Når betaling for et materielt anlægsaktiv udskydes længere end normale kreditvilkår, er aktivets kostpris lig kontantprisen. Forskellen mellem kontantprisen og den samlede betaling indregnes som hovedregel som en renteomkostning over kreditperioden.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

I Regnskabsvejledning 10 er der ikke indarbejdet vejledning om rentebesparelse (tilbagediskontering) ved forlængelse af kreditbetingelser, men IAS 16 kan følges på dette område uden at det skaber en konflikt.

Opstartsomkostninger indgår kun som en del af kostprisen i det omfang, de er med til at bringe aktivet i produktionsklar tilstand. Driftstab, der måtte opstå indtil forventet produktionskapacitet er opnået, omkostningsføres.

Standarden indeholder bestemmelser om bytte af aktiver. Når et aktiv anskaffes ved bytte med et andet aktiv, er kostprisen for det nye aktiv:

- ◆ dagsværdien af det anskaffede aktiv, hvis der sker bytte med et ikke-tilsvarende aktiv, og
- ◆ den regnskabsmæssige værdi af det afgivne aktiv, hvis der sker bytte med et tilsvarende aktiv. Det vil sige, at der hverken indregnes gevinst eller tab ved denne transaktion.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

I Regnskabsvejledning 10 er der ikke indarbejdet vejledning om bytte af aktiver, men IAS 16 kan følges på dette område uden at det skaber en konflikt.

Måling efter første indregning

Et materielt anlægsaktiv skal afskrives systematisk over den forventede brugstid, og årets afskrivninger skal som hovedregel omkostningsføres i resultatopgørelsen.

Materielle anlægsaktiver kan efter en tilladt alternativ behandling opskrives, hvis det gøres systematisk for alle aktiver af samme kategori. Omvurderinger skal foretages med tilstrækkelig hyppighed således, at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentligt fra dagsværdien på balancedagen. Der er desuden yderligere oplysningskrav, hvis denne metode anvendes.

Afskrivning

Afskrivningsmetoden skal fastlægges, så den bedst muligt afspejler virksomhedens forbrug af aktivet.

Brugstiden for et materielt anlægsaktiv skal fastsættes til den periode, hvori aktivet forventes benyttet, eller hvor aktivets samlede produktionsvolumen forventes præsteret.

Den forventede brugstid skal ændres, når efterfølgende skøn over brugstiden er væsentlig ændret i forhold til tidligere skøn. En ændring af brugstiden medfører udelukkende ændring af de fremtidige afskrivninger, således at aktivet afskrives over den nye resterende brugstid.

Afskrivningsgrundlaget opgøres som anskaffelsesprisen reduceret med scrapværdien. For aktiver, der nedskrives, fratrækkes nedskrivningen. Scrapværdien skal fastsættes på ibrugtagningstidspunkt og udgør det beløb, som forventes opnået ved salg af aktivet ved udløb af brugstiden reduceret med afhændelsesomkostninger, eksempelvis ved demontering, salg og retablering.

Et aktiv skal nedskrives, hvis genindvindingsværdien (den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien) er lavere end den regnskabsmæssige værdi. De specifikke bestemmelser om nedskrivninger fremgår af IAS 36. En eventuel nedskrivning skal generelt foretages via resultatopgørelsen og tilsvarende skal en tilbageførsel af en nedskrivning foretages via resultatopgørelsen.

Nedskrivning

SIC-14 fastslår endvidere vedrørende nedskrivning, at:

- ◆ værdiforringelse eller tab af materielle anlægsaktiver (behandles i henhold til IAS 36)
 - ◆ tilknyttede krav på eller betaling af godtgørelse fra en tredjepart (medtages når realiseret), og
 - ◆ efterfølgende køb eller opførelse af nye erstatningsaktiver (behandles i henhold til IAS 16)
- er tre separate økonomiske begivenheder, som også skal behandles særskilt regnskabsmæssigt.

Omkostninger til reparation og vedligeholdelse af et materielt anlægsaktiv skal omkostningsføres i resultatopgørelsen. Afholdte omkostninger, der tilfører et materielt anlægsaktiv nye eller forbedrede egenskaber eller på anden måde forøger det pågældende aktivs nytteværdi, skal tillægges aktivets anskaffelsværdi som en forbedring. Eksempler på forbedringer kan være at:

Efterfølgende omkostninger

- ◆ aktivets brugstid forlænges
- ◆ aktivets kapacitet forøges
- ◆ produktionskvaliteten forbedres, eller
- ◆ fremtidige omkostninger reduceres.

SIC-23 foreskriver, at omkostninger til større eftersyn eller hovedreparationer som hovedregel skal indregnes som en omkostning i det regnskabsår, de afholdes. Som undtagelse kan virksomheden regnskabsmæssigt behandle omkostninger til større eftersyn eller hovedreparationer som en separat del af aktivet. Det kræver, at virksomheden tidligere har foretaget afskrivning på denne del for at afspejle forbruget, som erstattes eller genoprettes ved eftersynet eller hovedreparationen. I sådanne tilfælde, skal disse omkostninger aktiveres og afskrives over perioden indtil næste større eftersyn eller hovedreparation.

Udrangering og afhændelse

Et aktiv skal fjernes fra balancen ved afhændelse eller hvis det tages ud af brug, når der ikke forventes fremtidige økonomiske fordele fra aktivet. Gevinster eller tab skal opgøres som forskellen mellem nettoprovenuet og aktivets regnskabsmæssige værdi, og skal indregnes i resultatopgørelsen.

Oplysninger i årsregnskabet:

I anvendt regnskabspraksis skal oplyses om metode for opgørelse af afskrivningsgrundlag, afskrivningsmetode, fastsat brugstid eller afskrivningssatser, og grundlag for foretagen nedskrivning. Der skal tillige oplyses om, hvorvidt renter er med i kostprisen.

Der skal vises en anlægsnote, der viser hver type af anlægsaktiver, og det er specifikt anført, at kursomregningsdifferencen skal vises.

Der skal i noterne oplyses om begrænsninger i ejendomsret, omfang af pantsætninger mv. samt den regnskabsmæssige værdi af de pantsatte aktiver, ligesom der skal oplyses om:

- ◆ regnskabspraksis for opgørelse af større vedligeholdelsesarbejder
- ◆ størrelsen af omkostninger til materielle anlægsaktiver under opførelse, og
- ◆ størrelsen af kontraktlige forpligtelser vedrørende anskaffelse af materielle anlægsaktiver.

Leasingkontrakter

Leasing.

Omhandler

SIC-15, Operationelle leasingkontrakter - incitament.
SIC-27, Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt.

Tilhørende SIC

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men der er udsendt udkast til vejledning. Den nye årsregnskabslovs definitioner af regnskabslementer indebærer, at aktiver og forpligtelser vedrørende finansielle leasingaftaler skal indregnes i balancen. Dette følger tillige af lovens krav om, at der skal gives oplysninger om de i årsregnskabet indregnede aktiver, som virksomheden ikke har den juridiske ejendomsret til.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 17 fastlægger den regnskabsmæssige behandling af leasingkontrakter, og sonderer mellem to typer af leasingkontrakter - henholdsvis finansiell og operationel leasing.

Finansiell leasing defineres som en kontrakt eller en aftale, hvorved alle væsentlige risici og fordele, som knytter sig til ejendomsretten af aktivet, overdrages til leasingtager, uanset om ejendomsretten overgår eller ikke overgår til leasingtager ved afslutning af leasingperioden.

Klassifikation af leasingkontrakter

Operationel leasing afgrænses negativt som enhver leasingkontrakt eller -aftale, der ikke er finansiell leasing.

Nedenstående forhold i en leasingaftale vil normalt lede til kategorisering som finansiell leasing (indhold frem for formalia). Aftalen skal dog altid vurderes i sin helhed.

- ◆ Leasingtager overtager ejendomsretten til aktivet ved udløbet af leasingperioden.
- ◆ Leasingtager har købsoption til det leasede aktiv, der er så fordelagtig, at det ved indgåelse af leasingaftalen er rimeligt sikkert, at den udnyttes.
- ◆ Leasingperioden dækker hovedparten af leasingaktivets økonomiske levetid.
- ◆ Ved indgåelse af leasingaftalen svarer nutidsværdien af minimumsleasingydelse til den væsentligste del af dagsværdien af det leasede aktiv.
- ◆ Det leasede aktiv er af en så specialiseret art, at det alene kan benyttes af leasingtager, medmindre der foretages væsentlige ændringer.
- ◆ Leasingtager skal dække leasinggivers eventuelle tab ved opsigelse af aftalen.

- ◆ Gevinster og tab som følge af ændringer i dagsværdien for det leasede aktiv ved ophør af leasingperioden tilfalder leasingtager, eksempelvis via reduktioner i den sidste leasingydelse.
- ◆ Leasingtager kan fortsætte leasingaftalen efter udløb til en fordelagtig leje.

Dette betyder principielt, at alle leasingforhold, hvor nytteværdien af det leasede aktiv i hele - eller i størstedelen af - dets levetid tilkommer leasingtager, skal behandles som finansiel leasing. I andre tilfælde - eksempelvis et tidsbegrænset lejemål for lokaler - vil der typisk være tale om operationel leasing.

Regnskabsmæssig behandling af finansiel leasing

En aftale om finansiel leasing skal indregnes i leasingtagers balance som et leasingaktiv og en leasingforpligtelse og dermed regnskabsmæssigt behandles på samme måde, som om aktivet var købt af leasingtageren. Leasingaktivet og -forpligtelsen indregnes ved leasingperiodens begyndelse til den laveste værdi af det leasede aktivs dagsværdi og nutidsværdien af minimumsydelserne. Ved beregning af nutidsværdien af minimumsydelserne anvendes leasingaftalens interne rente som diskonteringsfaktor, og hvis denne ikke kan opgøres, anvendes leasingtagers marginale lånerente.

Et finansielt leaset aktiv skal afskrives på samme måde som andre anlægsaktiver, der ejes af leasingtager. Finansiel leasing medfører afskrivning af aktivet samt en finansieringsomkostning for hver regnskabsperiode. Summen af disse svarer ikke præcist til den leasingydelse, der skal betales i perioden, og man kan derfor ikke blot omkostningsføre den faktiske leasingydelse. Leasingforpligtelsen behandles som et annuitetslån.

Oplysninger om finansiel leasing i årsregnskabet:

Leasingtager skal i årsregnskabet oplyse om den regnskabsmæssige værdi for hver af de enkelte kategorier af aktiver.

Der skal vises en afstemning af de totale minimumsleasingydelser pr. balancedagen sammenlignet med nutidsværdien. Der skal tillige gives oplysning om de totale minimumsydelser og deres nutidsværdi fordelt på forfaldperioder under et år, mellem 1 og 5 år og over 5 år.

Der skal oplyses om betingede lejeindtægter omkostningsført i resultatopgørelsen. Der skal for et fremlejet aktiv oplyses om fremtidige minimumslejeindtægter.

Desuden skal oplysningskravene i IAS 32 om finansielle forpligtelser iagttages for forpligtelser i henhold til finansielle leasingkontrakter.

Der skal gives en generel beskrivelse af væsentlige leasingarrangementer inklusiv - men ikke begrænset til - grundlaget for betingede lejeindtægter.

ser og i givet fald betingelserne for forlængelse af lejekontrakten samt eventuelle købsoptioner og prisstigningsklausuler.

Der skal tillige oplyses om særlige restriktioner i leasingtagers dispositionsmuligheder som følge af leasingarrangementet, såsom udbyttebegrænsning og manglende mulighed for stiftelsen af yderligere forpligtelser eller flere leasingkontrakter.

Leasingydelse i henhold til en operationel leasingaftale skal indregnes som omkostning i resultatopgørelsen løbende henover leasingperioden på et lineært grundlag, medmindre anden systematisk metode er mere retvisende.

SIC-15 foreskriver endvidere, at incitamentsfordele ved indgåelse eller fornyelse af operationel leasingaftale skal indregnes som en reduktion af leasingydelsen henover leasingperioden, uanset incitamentets art eller form eller betalingstidspunkt. Fordelen indregnes typisk lineært.

Regnskabsmæssig behandling af operationel leasing

Oplysninger om operationel leasing i årsregnskabet:

Leasingtager skal i årsregnskabet oplyse de i regnskabsåret omkostningsførte leasingydelse.

Oplysningskravene i IAS 32 om finansielle forpligtelser skal også iagttages for forpligtelser i henhold til operationelle leasingkontrakter.

Der skal tillige gives en generel beskrivelse af væsentlige leasingaftaler på samme måde som finansiell leasing jævnfør ovenfor. Der skal gives oplysninger om de totale fremtidige leasingydelse opdelt på under 1 år, mellem 1 og 5 år og over 5 år. Såfremt der er tale om fremleje, skal der gives visse oplysninger om dette.

Når et aktiv sælges og lejes tilbage (sale-and-leaseback) i form af en finansiell leasingaftale, skal beløbet, hvormed salgsprisen overstiger den regnskabsmæssige værdi, udskydes og amortiseres over leasingperioden.

Når det solgte aktiv derimod lejes tilbage i form af en operationel leasingaftale er den regnskabsmæssige behandling mere kompliceret. I sådanne tilfælde er der fire mulige udfald. Disse er angivet i kassen nedenfor.

Sale-and-leaseback transaktioner

Sale-and-operating-leaseback	
Omstændighed	Regnskabsmæssig behandling
1. Det fremgår klart, at transaktionen er aftalt til dagsværdi.	Eventuel avance eller tab skal indregnes med det samme.
2. Salgsprisen er aftalt til under dagsværdien.	Eventuel avance eller tab skal indregnes med det samme, undtagen hvis tabet godtgøres ved lavere fremtidige leasingydelse end markedsprisen. I sådanne tilfælde skal tabet udskydes og amortiseres henover perioden, hvor aktivet forventes anvendt.
3. Salgsprisen er aftalt til over dagsværdien.	Det beløb, hvormed salgsprisen overstiger dagsværdien, skal udskydes og amortiseres over perioden, hvor aktivet forventes anvendt.
4. Dagsværdien på transaktionstidspunktet er lavere end den regnskabsmæssige værdi.	En nedskrivning svarende til forskellen skal indregnes med det samme.

Opgørelsen af eventuelle avancer eller tab afhænger således af det leasede aktivs regnskabsmæssige værdi, dagsværdien og salgsprisen. Vi henviser i øvrigt til appendikset i IAS 17, der indeholder en tabel med specifikke situationer og tilhørende regnskabsmæssig behandling.

SIC-27 omhandler problemstillinger, som kan opstå i forbindelse med arrangementer mellem en virksomhed og en investor som er baseret på leasingkontrakter. Fortolkningsbidraget er fundamentalt og kræver blandt andet at det vurderes, hvornår en række af transaktioner er sammenhængende (når de kun kan forstås som en helhed). Den regnskabsmæssige behandling skal reflektere indhold frem for formalia.

Leasingkontrakter i leasinggivers årsregnskab

Der er endvidere særlige bestemmelser for regnskabsmæssig behandling af leasingaftaler i leasinggivers årsregnskab, men de omtales ikke nærmere her.

Indtægtsførelse

Indregning af omsætning, gevinster og renter, royalties og udbytter.

Omhandler

SIC-27, Vurdering af indholdet af transaktioner, som har juridisk form af en leasingkontrakt (behandlet under IAS 17).

Tilhørende SIC

SIC-31, Omsætning - byttehandelstransaktioner vedrørende reklameydelse.

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men der er udsendt et udkast til vejledning.

Dansk regnskabsvejledning

Formålet med IAS 18 er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af indtægter. Indtægter omfatter både omsætning og gevinster. IAS 18 skal anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af omsætning hidrørende fra salg af varer og tjenesteydelser samt renter, royalties og udbytter og lignende. Omsætning er indtægter, der opstår i forbindelse med virksomhedens ordinære drift. Den primære problemstilling er afgørelsen af, hvornår transaktioner skal indtægtsføres.

Omsætning omfatter udelukkende bruttoutilgangen af økonomiske fordele, som tilgår virksomheden og medfører en vækst i egenkapitalen. Det betyder, at salgsafgifter, afgifter på varer og tjenesteydelser og merværdiafgifter ikke indgår i omsætningen.

Omsætning skal måles til dagsværdien af salgsprovenuet. Hvis virksomheden yder rentefri kredit til køber, er der i realiteten tale om finansiering. I sådanne tilfælde beregnes dagsværdien af salget ved at tilbagediskontere de fremtidige indbetalinger. Forskellen mellem det nominelle beløb og den tilbagediskonterede værdi indregnes efterfølgende løbende som renteindtægter i overensstemmelse med IAS 39.

Måling af omsætning

Når varer eller tjenesteydelser byttes med varer eller tjenesteydelser af samme art og værdi, indregnes omsætning ikke. **SIC-31 uddyber denne problemstilling vedrørende indregning og måling af omsætning ved bytte af reklameydelse (eksempelvis på Internettet, men også gennem andre medier). Fortolkningsbidraget kræver, at sælger - for at kunne måle omsætning fra en sådan byttehandel pålideligt - anvender ikke-byttehandelstransaktioner som referencegrundlag. SIC-31 angiver desuden krav til, hvad en ikke-byttehandelstransaktion er kendetegnet ved.**

Hvis to eller flere transaktioner er forbundet på en sådan måde, at den økonomiske virkning ikke kan vurderes uden hensyntagen til transaktionerne og deres sammenhæng som en helhed, skal de vurderes samlet. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis virksomheden sælger varer og samtidig indgår en særskilt aftale om at tilbagekøbe varerne på et senere tidspunkt.

Salg af varer

Omsætning ved salg af varer skal indtægtsføres, når alle følgende betingelser er opfyldt:

- (a) de væsentlige risici og fordele knyttet til ejendomsretten er overført til køberen
- (b) sælger bibeholder hverken ledelsesmæssigt engagement i eller kontrol over de solgte varer
- (c) omsætningen kan måles pålideligt
- (d) det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen tilgår sælger, og
- (e) omkostninger i forbindelse med transaktionen kan måles pålideligt.

Salg af tjenesteydelser

Omsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen i takt med færdiggørelsesgraden, det vil sige, når ydelserne er udført, og udfaldet af transaktionen kan opgøres pålideligt. Det er tilfældet, når alle følgende betingelser er opfyldt:

- (a) omsætningen kan måles pålideligt
- (b) det er sandsynligt, at de økonomiske fordele forbundet med transaktionen tilgår sælger
- (c) færdiggørelsesgraden kan måles pålideligt, og
- (d) omkostninger forbundet med transaktionen kan måles pålideligt.

Renter, royalties og udbytter

Indtægter fra andres brug af virksomhedens aktiver, der giver henholdsvis renter, royalties og udbytte, skal indtægtsføres, når det er sandsynligt, at indtægterne vil tilgå virksomheden samt at provenuet kan opgøres pålideligt.

Renter skal periodiseres under hensyn til virkningen af det effektive afkast.

Royalties skal periodiseres i overensstemmelse med den underliggende aftale. Royalties skal ikke indtægtsføres på betalingsbasis, men der kan naturligvis være usikkerhed om opgørelsen, hvorfor betalingsbasis kan være den eneste mulighed.

Udbytter skal indtægtsføres, når aktionæren har ret til at modtage betaling af udbytte.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal oplyses om den anvendte regnskabspraksis for indregning af omsætning, herunder særligt om de metoder, der er anvendt til at opgøre færdiggørelsesgraden for tjenesteydelser.

Endvidere skal salg af varer, salg af tjenesteydelser samt renter, royalties og udbytte specificeres, hvis beløbene er væsentlige. Der skal endelig gives oplysninger om væsentlig omsætning fra bytte af varer eller tjenesteydelser.

Standarden indeholder et illustrativt appendiks med gode, praktiske eksempler på indregning af forskellige typer af omsætning i henhold til IAS.

Personaleydelser

Omhandler	Personaleydelser, herunder pensionsordninger.
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning. Der er dog udsendt et udkast til en dansk regnskabsvejledning U28, Aktiebaseret vederlæggelse, som indeholder krav, der bygger på IAS 19's oplysningskrav vedrørende egenkapitalbaserede aflønningsordninger. Endvidere har Københavns Fondsbørs fastsat visse specifikke oplysningskrav vedrørende aktiebaserede incitamentsprogrammer og usædvanlige aftaler om ledelsesaflønning, men generelt er IAS 19's oplysningskrav om især pensionsordninger betydeligt mere detaljerede, end hvad der på nuværende tidspunkt er gældende i Danmark.

IAS 19 omhandler arbejdsgiveres regnskabsmæssige behandling af vederlag til medarbejderne (personaleydelser). Formålet med IAS 19 er at fastlægge, hvornår og med hvilke beløb virksomheden skal indregne personaleydelser i årsregnskabet.

Standarden fastlægger ligeledes krav til oplysningerne i noterne om personaleydelser.

Begrebet personaleydelser omfatter i henhold til IAS 19 følgende fem kategorier:

- ◆ kortsigtede personaleydelser, som eksempelvis løn, gager, sociale ydelser, ferie- og sygedagpenge eller overskudsdeling og bonus, samt ikke-kontante ydelser såsom fri bil, tjenestebolig eller andre goder, der forfalder inden for et år efter regnskabsårets slutning
- ◆ pensionsordninger (bidragsbaserede og ydelsesbaserede) og andre ydelser efter fratrædelse (eksempelvis livs- og sygeforsikring)
- ◆ andre langsigtede personaleydelser såsom betalt orlov, jubilæumsgratiale og ydelser som overskudsdeling og bonus, der forfalder senere end et år efter regnskabsårets slutning
- ◆ fratrædelsesgodtgørelser, og
- ◆ egenkapitalbaserede aflønningsordninger.

Indregningsbestemmelserne i IAS 19 kan opsummeres således:

Regnskabsmæssig behandling

Indregnes, når medarbejderen har udført arbejdsydelser til gengæld for disse omkostninger.

Indregnes, når medarbejderen har udført arbejdsydelser til gengæld for de af virksomheden indbetalte bidrag.

- ◆ Ordningens forpligtelser måles til nutidsværdi ved brug af en særlig metode, Projected Unit Credit-metoden, og en diskonteringsrate baseret på erhvervsobligationer af høj kvalitet anvendes.
- ◆ Ordningens aktiver måles til dagsværdi og modregnes i ordningens forpligtelser.
- ◆ Ikke-indregnede aktuariemæssige gevinster og tab, som ligger uden for en særlig korridor på plus/minus 10%, amortiseres over den forventede resterende gennemsnitlige arbejdsperiode for de i ordningen deltagende medarbejdere (straksindregning af alle aktuariemæssige gevinster og tab tillades imidlertid også). Ikke indregnede aktuariemæssige gevinster og tab tillægges, henholdsvis fratrækkes i ordningens forpligtelser.
- ◆ Pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår, der endnu ikke er indregnet, amortiseres lineært over den gennemsnitlige periode indtil ydelserne er sikret (past service cost).
- ◆ Pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår indregnes som en omkostning (current service cost).
- ◆ Gevinster eller tab ved afkortning eller afvikling af en ordning indregnes, når afkortningen eller afviklingen finder sted.

En mere simpel metode end for ydelsesbaserede pensionsordninger anvendes, hvorunder aktuariemæssige gevinster og tab og pensionsomkostninger vedrørende tidligere regnskabsår indregnes med det samme.

Indregnes, når og kun når virksomheden har besluttet sig for og er påviseligt forpligtet til at gennemføre opsigelsen eller yde godtgørelsen som følge af et tilbud, der er afgivet for at tilskynde medarbejderen til frivilligt at fratrage før tid.

Ingen krav til indregning og måling – alene oplysningsbestemmelser.

Type af personaleydelse

Kortfristede personaleydelser

Pensionsordninger Bidragsbaserede:

Ydelsesbaserede:

Andre langfristede personaleydelser (ved fortsat ansættelse)

Fratrædelsesgodtgørelser (ved opsigelse eller førtidig fratrædelse)

Egenkapitalbaserede aflønningsordninger

Ovennævnte kategorier har forskellige karakteristika og behandles derfor regnskabsmæssigt forskelligt.

Kortfristede personaleydelse

Kortfristede personaleydelse såsom løn og gager mv. er sædvanligvis ikke komplicerede, da de ikke kræver aktuariemæssige eller andre særlige beregningsmæssige forudsætninger eller diskontering. Når en medarbejder har udført arbejde for virksomheden i regnskabsåret, skal ydelsen i forbindelse med det udførte arbejde indregnes som:

- ◆ en omkostning, medmindre andre IAS'er kræver eller tillader aktivering af ydelserne (eksempelvis som en del af produktionsomkostninger for varelagre eller materielle anlægsaktiver), og
- ◆ en forpligtelse efter fradrag af allerede udbetalte ydelser. Hvis der er udbetalt for meget, indregnes forskellen som et aktiv, hvis det medfører reducerede fremtidige omkostninger.

Som kortfristede personaleydelse indregnes optjente og akkumulerede feriepenge eller dagpenge, der kan overføres til næste regnskabsår, da disse udgør en forpligtelse. Virksomheden vurderer, hvor stor en del af de skyldige ydelser vedrørende det allerede udførte arbejde, der forventes forbrugt i næste regnskabsår og måler forpligtelsen i overensstemmelse hermed. Forventede omkostninger til overskudsdeling og bonusordninger indregnes kun, når virksomheden har en juridisk eller faktisk forpligtelse og pålideligt kan skønne over beløbets størrelse.

Oplysninger i årsregnskabet:

IAS 19 indeholder ikke specifikke oplysningskrav for kortfristede personaleydelse, men henviser i stedet til andre IAS'er. Eksempelvis kræver IAS 1 oplysning om personaleomkostninger, og IAS 24 kræver oplysning om personaleydelse til nærtstående parter.

Pensionsordninger og andre ydelser efter fratrædelse

Pensionsordninger omfatter alle typer aftaler, ifølge hvilke en virksomhed yder vederlag til medarbejdere efter ansættelsesforholdets ophør, med undtagelse af fratrædelsesgodtgørelser og egenkapitalbaserede aflønningsordninger (jævnfør behandling nedenfor). Ordningerne kan klassificeres som enten **bidragsbaserede eller ydelsesbaserede pensionsordninger**. Pensionsordninger er omfattet, uanset om der etableres en selvstændig enhed, eksempelvis i form af en fond eller en pensionskasse, til at håndtere ordningens ind- og udbetalinger.

Bidragsbaserede ordninger er karakteriseret ved, at virksomheden mod at betale et aftalt bidrag frigør sig fra alle forpligtelser i forbindelse med pensionsordningen. Virksomhedens risiko er således begrænset, idet den kun er forpligtet til at betale de aftalte bidrag, og det er medarbejderen, der bærer risikoen for, at de indbetalte bidrag er utilstrækkelige til at opnå eksempelvis et givent pensionsniveau. Dette vil være typisk for danske pensionsordninger.

Ved **ydelsesbaserede ordninger** har virksomheden en forpligtelse til at yde en pension af en given størrelse, når medarbejderen pensioneres. Det er således virksomheden, der bærer risikoen for, at de foretagne hensættelse/indbetalinger måtte vise sig at være utilstrækkelige til at opfylde pensionsforpligtelsen. Til gengæld vil en eventuel "overfinansiering" af pensionsordningen tilfalde virksomheden.

Ydelsesbaserede ordninger er typisk alene relevante for udenlandske virksomheder - og dermed for danske koncerner med udenlandske datterselskaber - men forekommer dog i Danmark (blandt andet for visse direktører).

Bidragbaserede pensionsordninger er relativt simple, idet virksomheden betaler et løbende bidrag baseret på regnskabsårets optjening, hvorefter virksomheden ikke er forpligtet yderligere. Når en medarbejder har udført arbejde for virksomheden i regnskabsåret, skal bidraget i forbindelse med det udførte arbejde indregnes som:

- ◆ en forpligtelse efter fradrag af allerede udbetalte bidrag. Hvis der er betalt for meget, indregnes forskellen som et aktiv, hvis det medfører reducerede fremtidige bidrag, og
- ◆ en omkostning, medmindre andre IAS'er kræver eller tillader aktivering af bidragene (eksempelvis som en del af produktionsomkostninger i henhold til IAS 2 eller IAS 16).

Kun når bidraget forfalder mere end et år efter regnskabsårets slutning, skal forpligtelsen diskonteres.

Bidragbaserede pensionsordninger

Oplysninger i årsregnskabet:

Virksomheden skal i årsregnskabet oplyse størrelsen af periodens omkostninger til bidragbaserede pensionsordninger. Det anbefales tillige, at virksomheden medtager en beskrivelse af denne type af pensionsordninger.

Ydelsesbaserede ordninger omfatter alle andre ordninger end de bidragbaserede. De ydelsesbaserede pensionsordninger er betydeligt mere komplekse end de bidragbaserede ordninger, hvilket skyldes dels at målingen af forpligtelsens størrelse må baseres på en række aktuarmæssige forudsætninger og dels de såkaldte aktuarmæssige gevinster og tab som følge af beregningerne (forklares nedenfor). Endvidere skal forpligtelsen diskonteres, da den ofte indfries flere år efter, at medarbejderen har optjent ret til pensionen.

Ydelsesbaserede pensionsordninger

Ydelsesbaserede pensionsordninger kan være uafdækkede, det vil sige at bruttoforpligtelsen er indregnet direkte i virksomhedens balance, eller de kan være helt eller delvist dækket ved indbetalinger fra virksomheden (og eventuelt fra medarbejderne) til en særlig fond, der er

juridisk uafhængig af virksomheden selv, og hvorfra de fremtidige pensionsudbetalinger vil ske.

Uanset om pensionsordningens aktiver er udskilt i en særlig pensionskasse eller er inkluderet direkte i virksomhedens balance, vil størrelsen af de fremtidige pensionsudbetalinger afhænge ikke blot af det afkast, som opnås på de aktiver, som er tilknyttet pensionsordningen, men også af virksomhedens evne og vilje til at yde kompensation, såfremt ordningens aktiver måtte være utilstrækkelige til at honorere de aftalte pensionsydelser. Ved en ydelsesbaseret ordning har virksomheden derfor påtaget sig den aktuarmæssige og den investeringsmæssige risiko forbundet med pensionsordningen. Derfor vil den løbende omkostning i resultatopgørelsen ikke nødvendigvis være sammenfaldende med de løbende indbetalinger til ordningen.

Opgørelse i hovedtræk

Pensionsforpligtelsen opgøres **principielt** som den aktuarmæssige beregning af størrelsen af den tilbagediskonterede forpligtelse til fremtidige pensionsudbetalinger, som medarbejderne har optjent. Herfra fratrækkes dagsværdien af de aktiver, som virksomheden har indbetalt til ordningen. Aktuarerne tager ved opgørelsen af forpligtelsen hensyn til forventninger om fratræden, dødelighed, lønstigninger mv. Ved opgørelsen tages også hensyn til forventninger om udvikling i afkastet på ordningens aktiver.

Når **gældsforpligtelsen til balanceføring** skal opgøres, beregnes den tilbagediskonterede værdi af pensionsforpligtelsen og herfra fratrækkes dagsværdien af eventuelle aktiver i ordningen. Der skal også tages hensyn til forskydningerne i det "faktiske" forløb i forhold til det tidligere forventede, men det er ikke nødvendigt at indregne alle forskydningerne med det samme. Generelt vil forskydningerne være såvel positive som negative, og der skal kun medtages udsving, hvis de bliver så store, at de svinger ud over en "korridor" på 10% af aktiver eller forpligtelser. De aktuarmæssige gevinster og tab der endnu ikke er indregnet, tillægges henholdsvis fratrækkes ved opgørelsen af nettogældsforpligtelsen. Opgørelsesmetoden er beskrevet mere præcist umiddelbart nedenfor.

Opgørelsen af en ydelsesbaseret pensionsordning omfatter i hovedtræk følgende:

1. Baseret på aktuarmæssige beregninger udarbejdes et pålideligt skøn over størrelsen af den fremtidige pensionsydelse, som medarbejderen har optjent ret til som vederlag for udført arbejde i det aktuelle og tidligere regnskabsår. Dette indebærer, at virksomheden opgør, hvor stor en ydelse, der skal henføres til det aktuelle og tidligere regnskabsår. Endvidere skal virksomheden udøve aktuarmæssige skøn over demografiske variable (som eksempelvis personaleudskiftning og dødelighed) og økonomiske variable (eksempelvis fremtidige lønstigninger), der påvirker størrelsen af de fremtidige pensionsydelser.

2. De beregnede optjente ydelser tilbagediskonteres til nutidsværdi, ligesom regnskabsårets omkostning (*current service cost*) opgøres som den del af stigningen i nutidsværdien, som kan henføres til medarbejdernes udførte arbejde i det aktuelle regnskabsår. Nutidsværdien opgøres ved anvendelse af den såkaldte Projected Unit Credit-metode.
3. Dagsværdien af ordningens aktiver på balancedagen opgøres.
4. Aktuarmæssige gevinster og tab opgøres, og det vurderes, i hvilket omfang disse skal indregnes. Aktuarmæssige gevinster og tab opstår som følge af, at det faktiske forløb adskiller sig fra det forventede forløb, samt på grund af ændrede aktuarmæssige forudsætninger. (jævnfør beskrivelse nedenfor).
5. Ved ændring i eksisterende ordninger, eller ved indførelse af nye ordninger, opgøres de omkostninger, der kan henføres til tidligere år (*past service cost*) som følge heraf.
6. Hvis eksisterende ordninger er blevet afkortet eller afviklet, opgøres gevinster og tab som følge heraf.

I balancen skal pensionsforpligtelsen/-aktivet opgøres til summen af følgende:

- ◆ nutidsværdien af forpligtelsen på balancedagen, før fradrag af aktivernes dagsværdi.
- ◆ minus dagsværdien på balancetidspunktet af ordningens aktiver.
- ◆ plus de aktuarmæssige gevinster og minus de aktuarmæssige tab, som ikke er indregnet i resultatopgørelsen, jævnfør nedenfor.
- ◆ minus pensionsomkostninger vedrørende tidligere perioder (*past service cost*) som følge af ændringer i pensionsordninger, der endnu ikke er indregnet.

Hvis beløbet er negativt, indregnes det - med visse begrænsninger - som et aktiv. Aktivt fremkommer typisk for ordninger, hvor værdien af aktiverne overstiger de opgjorte forpligtelser, det vil sige hvor ordningen er overfinansieret.

Virksomheden skal foretage en regelmæssig opgørelse af nutidsværdien af forpligtelserne og dagsværdien af ordningens aktiver. Standarden anbefaler, men kræver ikke, at en aktuar involveres i opgørelsen af forpligtelserne.

I resultatopgørelsen indregnes nettoværdien af følgende komponenter (bortset fra de tilfælde, hvor en anden IAS tillader indregning som en del af kostprisen for et aktiv):

- ◆ løbende pensionsomkostninger vedrørende det aktuelle regnskabsår (*current service cost*)
- ◆ renteomkostning vedrørende det aktuelle regnskabsår
- ◆ forventet afkast af ordningens aktiver (idet forskellen mellem forventet og faktisk afkast behandles som aktuarmæssige gevinster eller tab)

Balancen

Resultatopgørelsen

- ◆ aktuarmæssige gevinster og tab, i det omfang disse indregnes
- ◆ omkostninger vedrørende tidligere perioder (past service cost), og
- ◆ effekten af afkortede eller afviklede ordninger.

Bemærk, at det er det forventede afkast af ordningens aktiver, der i et givent år skal indregnes i resultatopgørelsen. Eventuelle afvigelser mellem det forventede og det faktisk realiserede afkast indregnes som aktuarmæssige gevinster eller tab i efterfølgende år.

IAS 19 angiver endvidere nogle gode illustrative eksempler på Projected Unit Credit-metodens anvendelse. De aktuarmæssige forudsætninger skal være objektive og indbyrdes forenelige, ligesom de økonomiske forudsætninger skal være markedsbaserede.

Renteomkostning

Diskonteringsraten skal opgøres med udgangspunkt i markedsafkastet på balancedagen af erhvervsobligationer af høj kvalitet. Alternativt anvendes statsobligationer, hvis der ikke findes noget omfattende og likvidt marked for erhvervsobligationer af høj kvalitet. Diskonteringsraten skal afspejle en varighed, der stemmer overens med den tidsmæssige placering af ydelserne, men ikke den aktuarmæssige risiko eller investeringsrisikoen. Endeligt må diskonteringsraten ikke afspejle virksomhedens egen kreditrisiko.

Renteomkostningerne beregnes ved at gange diskonteringsraten primo regnskabsåret, med nutidsværdien af den ydelsesbaserede pensionsforpligtelse i løbet af regnskabsåret.

Aktuarmæssige gevinster og tab

Aktuarmæssige gevinster og tab opstår af flere forskellige årsager, eksempelvis fordi medarbejderne ønsker tidligere pensionering end forventet, fordi lønstigningerne bliver anderledes end forudsat, at diskonteringsraten ændres, eller fordi det faktiske afkast på ordningens aktiver bliver anderledes end det forventede. I det lange løb tenderer sådanne aktuarmæssige gevinster og tab mod at udligne hinanden, men de kan medføre relativt store udsving – og dermed resultatpåvirkninger – fra det ene år til det andet, hvis de indregnes umiddelbart når de opstår. Skønnet over virksomhedens nettopensionsforpligtelse kan derfor betragtes som et interval eller en korridor omkring det bedste estimat over forpligtelsen.

IAS 19 kræver, at virksomheden som minimum indregner en nærmere specificeret andel af de aktuarmæssige gevinster og tab, der falder uden for en korridor på plus/minus 10%, mens gevinster og tab indenfor "korridoren" ikke nødvendigvis skal indregnes.

Aktuarmæssige gevinster og tab skal således indregnes i det omfang, de akkumuleret overstiger 10 % af den højeste værdi af

- ◆ bruttoforpligtelsen eller
- ◆ ordningens aktiver.

Indregning sker i resultatopgørelsen over den gennemsnitlige resterende arbejdsperiode for de omfattede medarbejdere (hurtigere indregning på systematisk vis er dog tilladt).

Aktuarmæssige gevinster og tab indenfor "korridoren" kan indregnes straks eller på anden systematisk vis.

For pensionsomkostningen, gælder det generelt, at denne fordeles lineært over den resterende arbejdsperiode frem til pensionstidspunktet for de pågældende medarbejdere. Effekten af ændringer vedrørende tidligere perioder, eksempelvis ved forbedringer af ordninger eller introduktion af nye ordninger, amortiseres lineært over den gennemsnitlige resterende arbejdsperiode for de omfattede medarbejdere, der stadig er ansat, mens effekten vedrørende fratrådte medarbejdere indregnes straks i resultatopgørelsen.

Omkostninger vedrørende tidligere perioder og effekten af afkortede eller afviklede ordninger

Oplysninger i årsregnskabet:

IAS 19 indeholder omfattende notekrav vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger.

Oplysningskravene omfatter eksempelvis:

- ◆ beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for indregning af aktuarmæssige gevinster og tab
- ◆ en generel beskrivelse af den enkelte type af pensionsordning
- ◆ en afstemning af bevægelserne fra primo til ultimo vedrørende de i balancen indregnede pensionsaktiver og -forpligtelser, blandt andet omfattende:
 - nutidsværdien af uafdækkede ydelsesbaserede pensionsforpligtelser
 - nutidsværdien af ydelsesbaserede pensionsforpligtelser, der er helt eller delvist afdækkede
 - dagsværdien af ordningens aktiver
 - nettobeløbet for aktuarmæssige gevinster og tab, der ikke er indregnet i balancen, og
 - pensionsomkostninger vedrørende tidligere perioder, der ikke er indregnet i balancen
- ◆ den beløbsmæssige størrelse af virksomhedens egne finansielle instrumenter, ejendomme og andre aktiver anvendt af virksomheden, som eventuelt indgår i dagsværdien af ordningens aktiver
- ◆ en afstemning af årets bevægelser for den i balancen indregnede nettoforpligtelse (eller nettoaktiv)
- ◆ detaljeret specifikation af de totale omkostninger, som er indregnet i resultatopgørelsen, jævnfør ovenfor
- ◆ det faktiske afkast af ordningens aktiver, og
- ◆ detaljerede oplysninger om anvendte aktuarmæssige forudsætninger. Forudsætningerne kræves angivet i absolutte tal (eksempelvis en anvendt procent) og ikke blot som en margin mellem forskellige procentsatser eller andre variable.

Andre langsigtede personaleydelser (ved fortsat ansættelse)

Andre langfristede personaleydelser omfatter eksempelvis jubilæums- eller tilsvarende langfristede godtgørelser samt bonusordninger eller lignende, der forfalder mere end 12 måneder efter balancedagen.

Standardens krav til indregning og måling af disse ydelser er væsentligt mindre omfattende end for pensionsordninger. Forpligtelsen måles til nutidsværdien på balancedagen, fratrukket dagsværdien af de eventuelle aktiver, der direkte skal afdække forpligtelsen, og aktuarmæssige gevinster og tab indregnes straks uden anvendelse af korridor-metoden.

Dette indebærer eksempelvis, at en virksomhed i henhold til IAS 19 successivt skal indregne en hensat forpligtelse til jubilæumsgodtgørelser, som den er retligt eller faktisk forpligtet til at afholde i tilfælde af medarbejderens jubilæum. Dette skyldes, at en ordning, der giver ret til udbetaling af jubilæumsgodtgørelser efter nærmere angivne beskæftigelsesperioder, reelt er en ydelsesbaseret ordning, uanset at den fremtidige ydelse (jubilæumsgodtgørelsen) er betinget af, at den ansatte fortsat er ansat på et givent fremtidigt tidspunkt. Ved målingen af forpligtelsens størrelse tages imidlertid hensyn til sandsynligheden for, at visse ansatte aldrig vil opnå at være ansat i en periode, som berettiger til udbetaling af jubilæumsgratiale.

Oplysninger i årsregnskabet:

IAS 19 indeholder ikke specifikke oplysningskrav for langfristede personaleydelser, men henviser i stedet til andre IAS'er, eksempelvis hvis den tilknyttede omkostning er så væsentlig for forståelsen af årsrapporten, at oplysning herom er krævet i henhold til IAS 8. Endvidere kan det være relevant med oplysning i henhold til IAS 24 om personaleydelser til nærtstående parter.

Fratrædelsesgodtgørelser (ved opsigelse eller førtidig fratrædelse)

Fratrædelsesgodtgørelser indregnes som forpligtelser (enten som gæld eller som hensat forpligtelse), når virksomheden er påviseligt forpligtet til at yde godtgørelse til medarbejdere i forbindelse med opsigelse, eller når virksomheden har tilbudt medarbejdere favorable fratrædelsesordninger for at tilskynde til førtidig fratrædelse. I sidstnævnte tilfælde skønnes virksomhedens forpligtelse ud fra det antal medarbejdere, som forventes at acceptere tilbuddet.

Virksomheden skal udarbejde en detaljeret, formel plan for fratrædelse, og må ikke have nogen realistisk mulighed for at trække planen tilbage. Forfalder godtgørelsen mere end 12 måneder efter balancedagen, indregnes forpligtelsen til dens tilbagediskonterede værdi.

Oplysninger i årsregnskabet:

IAS 19 indeholder ikke specifikke oplysningskrav for fratrædelsesgodtgørelser. Oplysning kan være relevant i henhold til IAS 37 om eventualforpligtelser, og i henhold til IAS 8 og IAS 24, som ovenfor vedrørende andre langfristede personaleydelse.

Egenkapitalbaserede aflønningsordninger omfatter eksempelvis medarbejderaktier og aktieoptioner samt andre afledte egenkapitalinstrumenter og kontante ydelser, hvis størrelse afhænger af virksomhedens fremtidige aktiekurs. Hvis beløbets størrelse er fast, er der tale om en finansiell forpligtelse, som indregnes og måles i henhold til IAS 39. IAS 19 indeholder alene en omfattende række af oplysningskrav, og fastlægger således ikke, hvorledes de aktiebaserede ordninger skal indregnes og måles.⁵

Egenkapitalbaserede aflønningsordninger

⁵IASB arbejder i øjeblikket med et projekt vedrørende aktiebaseret vederlæggelse, og en kommende standard herom vil kunne udfylde det tomrum, der i dag eksisterer som følge af, at indregning og måling af egenkapitalbaserede aflønningsordninger hverken er omfattet af IAS 19 eller IAS 39.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal gives følgende oplysninger om egenkapitalbaserede aflønningsordninger omfattet af IAS 19:

- ◆ beskrivelse af ordningens indhold og betingelser
- ◆ anvendt regnskabspraksis
- ◆ beløb indregnet i årsregnskabet
- ◆ antallet af og betingelserne for egne egenkapitalinstrumenter (eksempelvis udbytte, stemmerettigheder, konverteringsrettigheder, udnyttelsestidspunkt, udnyttelseskurs samt udløbstidspunkt), som indgår i egenkapitalbaserede aflønningsordninger primo og ultimo samt til- og afgang i løbet af regnskabsåret. Herunder skal dagsværdien af modtagne beløb fra medarbejdere oplyses
- ◆ antallet, udnyttelsestidspunktet og udnyttelseskursen for aktieoptioner, udnyttet i løbet af regnskabsåret
- ◆ antallet af aktieoptioner, der er udløbet i løbet af regnskabsåret
- ◆ beløbet og de væsentligste betingelser for lån eller garantier udstedt til eller på vegne af personer omfattet af aktiebaserede ydelser, og
- ◆ dagsværdien primo og ultimo af egne egenkapitalinstrumenter, som indgår i egenkapitalbaserede aflønningsordninger samt dagsværdien på tildelingstidspunktet af udstedte egne egenkapitalinstrumenter i løbet af regnskabsåret (bortset fra aktieoptioner). Det skal oplyses, såfremt det ikke er praktisk muligt at opgøre dagsværdien af de pågældende egenkapitalinstrumenter.

Offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte

Omhandler	Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud og oplysning om andre former for offentlig støtte.
Tilhørende SIC	SIC-10, Offentlig støtte - ingen konkret forbindelse til driftsaktiviteter.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 20 er en relativ gammel standard, som det overvejes at opdatere. Standarden foreskriver den regnskabsmæssige behandling af og oplysning om offentlige tilskud samt oplysning om andre former for offentlig støtte.

Regnskabsmæssig behandling af offentlige tilskud

Offentlige tilskud skal indregnes, når det er rimeligt sikkert, at virksomheden vil opfylde de tilknyttede betingelser, og at tilskuddene vil blive modtaget.

Eksempel: Et eftergivelseslån fra staten behandles som offentligt tilskud, når der er rimelig sikkerhed for, at virksomheden vil opfylde betingelserne for eftergivelse af lånet. Som udgangspunkt skal et eftergivelseslån derfor passiveres, indtil eftergivelsesbetingelserne er opfyldt.

Offentlige tilskud skal indtægtsføres i resultatopgørelsen på et systematisk grundlag over de regnskabsår, der er nødvendige for, at tilskuddene kan modsvare de omkostninger, der er ydet tilskud til. Tilskuddene må ikke krediteres direkte på egenkapitalen.

SIC-10 foreskriver, at selvom der ikke foreligger nogle betingelser specifikt tilknyttet virksomhedens driftsaktiviteter (andet end kravet om at drive virksomhed inden for visse regioner eller brancher, eksempelvis egnsudviklingsstøtte), skal sådanne offentlige tilskud ikke krediteres direkte på egenkapitalen.

Offentlige tilskud vedrørende aktiver indregnes i balancen enten som en periodeafgrænsningspost eller ved at fratække tilskuddet i aktivets regnskabsmæssige værdi. Såfremt der er tale om afskrivningsberettigede aktiver, skal det eventuelt passiverede tilskud indtægtsføres i samme takt som aktivet afskrives.

Offentlige tilskud, der ydes som kompensation for allerede afholdte omkostninger eller tab uden, at dette medfører yderligere fremtidige omkostninger, skal indtægtsføres i resultatopgørelsen i det regnskabsår, hvor det tildeles.

Tilbagebetaling af offentlige tilskud skal regnskabsmæssigt behandles som ændring af regnskabsmæssige skøn i henhold til IAS 8.

Tilbagebetaling af tilskud **vedrørende indkomst** modregnes først i periodeafgrænsningsposter forbundet med tilskuddet. Såfremt tilbagebetalingen overstiger en sådan periodeafgrænsningspost, eller hvor der ikke er nogen periodeafgrænsningspost, omkostningsføres tilbagebetalingen direkte i resultatopgørelsen.

Tilbagebetaling af et tilskud **vedrørende et aktiv** skal posteres som en forøgelse af aktivets regnskabsmæssige værdi eller som en reduktion af periodeafgrænsningspost med det beløb, der skal betales tilbage. De samlede yderligere afskrivninger, der ville være omkostningsført til dato, såfremt virksomheden ikke havde modtaget tilskuddet, indregnes straks.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal gives følgende oplysninger:

- ◆ anvendt regnskabspraksis for offentlige tilskud, herunder hvilken præsentationsform, der anvendes i årsregnskabet
- ◆ arten og omfanget af de offentlige tilskud, der er indregnet i årsregnskabet samt angivelse af andre former for offentlig støtte, som virksomheden har draget direkte nytte af. Eksempler på offentlig støtte, der skal oplyses er vederlagsfri teknisk eller marketingrådgivning samt garantistillelse, der ikke med rimelig sikkerhed kan måles, og
- ◆ uopfyldte forpligtelser og eventualposter vedrørende modtagen offentlig støtte.

Valutaomregning

Omhandler	Valutaomregning.
Tilhørende SIC	SIC-7, Indførelse af euroen. SIC-II, Valutaomregning - aktivering af tab som følge af kraftige devalueringer. SIC-19, Rapporteringsvaluta - måling og præsentation af årsregnskaber i henhold til IAS 21 og IAS 29. SIC-30, Rapporteringsvaluta - omregning fra målingsvaluta til præsentationsvaluta.
Dansk regnskabsvejledning	Regnskabsvejledning 9 (ajourført 2002), Valutaomregning omhandler blandt andet sikring af valutakursrisiko generelt. IAS 21 omhandler alene sikring af en nettoinvestering i en selvstændig udenlandsk dattervirksomhed. I stedet henvises der til IAS 39 om regnskabsmæssig behandling af sikring generelt. Sikringskravene i IAS 39 er ikke sammenfaldende med bestemmelserne i Regnskabsvejledning 9. De mere detaljerede regler og eksplicite krav til dokumentation og sikringseffektivitet i IAS 39 gennemgås under IAS 39 nedenfor. Desuden stiller IAS 39 krav om, at gennemførelsen af forventede fremtidige transaktioner er højst sandsynlig (highly probable), og ikke kun sandsynlig, som angivet i Regnskabsvejledning 9.

Formålet med IAS 21 er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af transaktioner i fremmed valuta og af udenlandske aktiviteter. Herunder er den centrale problemstilling bestemmelsen af, hvilken valutakurs, der skal anvendes, samt hvordan virkningen af ændringer i valutakurser skal indregnes i årsregnskabet.

Transaktioner i fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta skal ved første indregning registreres i virksomhedens bogføring til transaktionsdagens kurs (typisk spotkursen). Det tillades imidlertid i praksis, at virksomheden anvender en gennemsnitlig periodevis fastsat kurs, så længe den ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurs.

Valutakursdifferencer vedrørende transaktioner i fremmed valuta, der er opstået og afregnet i samme regnskabsår, skal indregnes i resultatopgørelsen, normalt som en finansiel post.

Transaktioner i fremmed valuta, som ikke er afregnet indenfor samme regnskabsår, omregnes på efterfølgende balancedage efter følgende procedure:

- ◆ Monetære poster omregnes til balancedagens kurs. Forskellen mellem det således omregnede beløb og det beløb, hvortil transaktionen blev bogført i regnskabsåret, eller hvortil det var indregnet i sidste årsregnskab, skal indregnes i resultatopgørelsen, normalt som en finansiel post.
- ◆ Ikke-monetære poster indregnes baseret på historisk kostpris omregnes til transaktionsdagens kurs. Eksempler: kostpris og akkumulerede afskrivninger af materielle anlægsaktiver, varebeholdninger og visse egenkapitalinstrumenter.
- ◆ Ikke-monetære poster, som omvurderes til dagsværdi, omregnes ved anvendelse af gældende valutakurser på de tidspunkter, hvor omvurderingen blev foretaget.

Valutakursforskelle skal generelt indregnes som indtægt eller omkostning i det regnskabsår, de er opstået. Undtagelserne er:

- ◆ valutakursforskelle hidrørende fra en monetær post, som i realiteten er en del af virksomhedens nettoinvestering i en udenlandsk enhed, skal klassificeres som egenkapital, og
- ◆ valutakurstab som opstår ved en kraftig devaluering eller nedskrivning af en valuta, tillades indregnet sammen med det tilknyttede aktiv⁶.

Undtagelsen ved en kraftig devaluering kan i henhold til SIC-11 kun anvendes, når relevante forpligtelser ikke kan indfries, og det ikke var praktisk muligt at sikre dem, før valutaen blev kraftigt devalueret. Disse omstændigheder vil være meget sjældne. Aktivets nye regnskabsmæssige værdi (inklusive aktiverede valutakurstab) må ikke overstige genindvindingsværdien af aktivet.

6) Undtagelsen - aktivering af valutakurstab som opstår ved en kraftig devaluering eller nedskrivning af en valuta - samt SIC-11 forventes i øvrigt elimineret af IASB.

Omregning af en udenlandsk virksomheds årsregnskab afhænger af måden, hvorpå den er finansieret og drives. Derfor klassificeres en udenlandsk virksomhed i henhold til IAS 21 enten som

- ◆ en selvstændig udenlandsk enhed → "nettoinvesteringsmetoden" anvendes, eller
- ◆ en integreret udenlandsk enhed → "temporalmetoden" anvendes.

Omregning af en udenlandsk virksomheds årsregnskab

Ved omregning af årsregnskabet for en selvstændig udenlandsk enhed skal "nettoinvesteringsmetoden" anvendes, og ifølge denne skal:

- ◆ Samtlige aktiver og forpligtelser (både monetære og ikke-monetære) omregnes til balancedagens kurs.
- ◆ Indtægter og omkostninger omregnes til transaktionsdagens kurs (eller gennemsnitskurser).
- ◆ Den valutakursdifference, der opstår som følge af omregning af indtægter og omkostninger til transaktionsdagens kurs i forhold til balancedagens kurs, samt den valutakursdifference, der opstår ved omregning af primo egenkapitalen til balancedagens kurs, indregnes direkte på egenkapitalen.
- ◆ Valutakursdifferencer, der opstår som følge af ændringer foretaget direkte i den udenlandske enheds egenkapital, indregnes direkte på egenkapitalen.

Når en selvstændig udenlandsk enhed sælges, skal den akkumulerede virkning af omregningsdifferencerne ført på egenkapitalen overføres til resultatopgørelsen som indtægt eller omkostning i den samme periode, som gevinst eller tab fra salg af enheden resultatføres.

Ved køb af en selvstændig udenlandsk enhed kan der opstå goodwill. Denne kan omregnes efter to metoder, nemlig enten ved at blive omregnet ved udgangen af hvert regnskabsår til balancedagens kurs eller ved at blive omregnet ved anskaffelsen til transaktionsdagens kurs.

Ved omregning af en integreret udenlandsk enhed skal "temporalmetoden" anvendes. "Temporalmetodens" indhold er:

- ◆ Monetære poster omregnes til balancedagens kurs.
- ◆ Ikke-monetære poster målt til historisk anskaffelses- eller kostpris omregnes til transaktionsdagens kurs.
- ◆ Ikke-monetære poster, der har været genstand for op- eller nedskrivning til dagsværdi, omregnes til valutakursen på tidspunktet, hvor denne værdi blev opgjort.
- ◆ Indtægter og omkostninger omregnes til transaktionsdagens kurs, bortset fra resultatposter afledt af ikke-monetære poster, der er omregnet til den oprindelige transaktionsdags kurser (eksempelvis afskrivninger og vareforbrug).
- ◆ Valutakursdifferencer, der opstår ved omregningen, indregnes i resultatopgørelsen, normalt under finansielle poster.

IAS 21 har regler om metode ved ændring af klassifikationen af en udenlandsk enhed, ligesom der er regler om sikring af en nettoinvestering i en selvstændig udenlandsk dattervirksomhed.

SIC-19 omhandler fastlæggelse af målingsvaluta og rapporteringsvaluta, og kræver, at målingsvalutaen skal give nyttig information og afspejle den økonomiske realitet for virksomheden. Alle andre valutaer behandles som fremmede valutaer. Når en målingsvaluta er valgt, kan den som hovedregel ikke ændres. Se i øvrigt nedenfor vedrørende overgang til anvendelse af euroen som målingsvaluta. Selv om virksomheden typisk præsenterer sit årsregnskab i den samme valuta som målingsvalutaen, kan den vælge at aflægge sit årsregnskab i en anden valuta. Metoden for omregning af en virksomheds årsregnskab fra målingsvalutaen til en anden præsentationsvaluta er imidlertid ikke specificeret i SIC-19. Denne problemstilling er efterfølgende behandlet i SIC-30.

SIC-30 foreskriver generelt følgende metode for omregning af en virksomheds årsregnskab fra målingsvalutaen til en anden præsentationsvaluta:

- (a) aktiver og forpligtelser i balancen (inklusive sammenligningstal) omregnes til kurserne på de respektive balancedage
- (b) indtægter og omkostninger (inklusive sammenligningstal) omregnes til transaktionsdagens kurser (eller gennemsnitskurser)
- (c) egenkapitalposter (dog ikke overført resultat) omregnes til kurserne på de respektive balancedage, og
- (d) effekten af ovennævnte valutakursforskelle ((a)-(c)) indregnes direkte på egenkapitalen.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

I Regnskabsvejledning 9 er der ikke indarbejdet vejledning om valg af målingsvaluta og omregning til anden præsentationsvaluta, hvorfor SIC-19 og SIC-30 kan følges uden at det skaber en konflikt mellem IAS 21 og Regnskabsvejledning 9. Den nye årsregnskabslov kræver imidlertid indregning, måling og oplysninger i danske kroner eller euro, hvorfor der kan opstå en konflikt alligevel.

SIC-7 foreskriver, at kravene i IAS 21 skal iagttages ved overgang til anvendelse af euroen som målingsvaluta. Det vil sige, at:

- ◆ monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta fortsat skal omregnes til balancedagens kurs
- ◆ akkumulerede valutakursforskelle skal forblive klassificeret som egenkapital, og
- ◆ valutakursforskelle vedrørende omregning af forpligtelser i deltagerlandenes valutaer til euroen ikke skal indregnes i de tilknyttede aktivers regnskabsmæssige værdi.

Valg af målingsvaluta og omregning til anden præsentationsvaluta

Overgang til anvendelse af euroen som målingsvaluta

Oplysninger i årsregnskabet:

I henhold til Regnskabsvejledning 9 skal der gives en række oplysninger om de anvendte metoder ved valutakursomregning.

I henhold til IAS 21 skal der oplyses om:

- ◆ valutakursdifferencer indeholdt i resultatopgørelsen, og
- ◆ nettovalutakursdifferencer ført direkte på egenkapitalen samt en afstemning heraf udvisende åbningssaldoen, årets bevægelse samt saldoen ved årets slutning.

Der skal tillige oplyses, såfremt der rapporteres i en anden valuta end hjemlandets valuta, samt årsagen hertil. En eventuel ændring i rapporteringsvalutaen skal oplyses.

Der er krav til oplysninger ved ændret klassifikation af en væsentlig udenlandsk enhed. Endeligt skal metoden, der er anvendt ved omregning af goodwill i udenlandske enheder, oplyses.

Virksomhedssammenslutninger

Virksomhedssammenslutninger.	Omhandler
<p>SIC-9, Virksomhedssammenslutninger - klassifikation som enten virksomhedsovertagelse eller virksomhedssammenlægning.</p> <p>SIC-22, Virksomhedssammenslutninger - efterfølgende regulering af oprindelig præsenteret dagsværdi og goodwill.</p> <p>SIC-28, Virksomhedssammenslutninger - "transaktionstidspunktet" og dagsværdi af egenkapitalinstrumenter.</p>	Tilhørende SIC
<p>Regnskabsvejledning 18, <i>Virksomhedssammenslutninger</i> er baseret på IAS 22. Der er imidlertid nogle få forskelle vedrørende:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ behandling af minoritetsinteresser ◆ præsentation af negativ goodwill ◆ udeladelse af oplysning om procentandel af de overtagne stemmeberettigede aktier samt om kostprisen for én virksomhedsovertagelse i særlige tilfælde, og ◆ lempeligere fremadrettede overgangsbestemmelser tillades. <p>De væsentligste forskelle er forklaret nedenfor. Aflæggelse af årsregnskab efter Regnskabsvejledning 18 indebærer, bortset fra de ovennævnte forskelle, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IAS 22.</p>	Dansk regnskabsvejledning
<p>IAS 22 foreskriver den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger.</p>	
<p>Virksomhedssammenslutninger skal følge overtagelsesmetoden, medmindre der i helt særlige tilfælde er tale om reelle fusioner mellem ligestillede selskaber (virksomhedssammenlægninger). Da sammenlægningsmetoden kun undtagelsesvist kan anvendes i henhold til IAS 22 og SIC-9 behandles denne kun kort i denne publikation⁷. Der er endvidere overensstemmelse med sammenlægningsmetoden i henhold til den nye årsregnskabslov og Regnskabsvejledning 18.</p> <p>IAS 22 såvel som Regnskabsvejledning 18 omhandler ikke koncerninterne virksomhedssammenslutninger og virksomhedssammenslutninger mellem virksomheder under fælles kontrol.</p>	<p>Sondring mellem virksomhedsovertagelse og virksomhedssammenlægning</p> <p>7) Sammenlægningsmetoden forventes i øvrigt elimineret af IASB.</p>
<p>Ifølge overtagelsesmetoden skal en overtaget dattervirksomhed indregnes fra overtagelsestidspunktet og frem til afhændelsestidspunktet. Det vil sige, at den overtagne virksomheds resultat skal indregnes i koncernens resultatopgørelse, og balancen skal medtages fra overtagelsestidspunktet og indarbejdes i koncernregnskabets balance.</p>	Regnskabsmæssig behandling af virksomhedsovertagelser Overtagelsestidspunkt

Kostpris for en overtaget virksomhed

Kostprisen for en overtaget virksomhed skal bogføres til kostpris (som er det beløb, der er betalt kontant) eller dagsværdien på overtagelsestidspunktet af det betalte vederlag. Der skal tillægges direkte omkostninger forbundet med overtagelsen. Der er yderligere vejledning vedrørende betingede vederlag (som ikke er gennemgået nærmere i denne publikation), og herunder vigtigheden af sondringen mellem overtagelsestidspunktet og transaktionstidspunktet.

SIC-28 omhandler netop problemstillinger i relation til fortolkning af "transaktionstidspunktet" og dagsværdien af vederlaget betalt for den overtagne virksomhed. Fortolkningsbidraget forklarer, at "transaktionstidspunktet" og "overtagelsestidspunktet" er det samme i virksomheds- overtagelser, hvor transaktionen gennemføres ad én gang. Når virksomhedsovertagelser gennemføres ved flere transaktioner (eksempelvis ved efterfølgende erhvervelser af flere aktier), skal de enkelte vederlag måles til dagsværdien på hvert enkelt transaktionstidspunkt.

Endvidere indeholder IAS 22 vejledning om efterfølgende ændringer i kostprisen for en overtaget virksomhed, som ikke er gennemgået nærmere i denne publikation.

Indregning og omvurdering af identificerbare aktiver og forpligtelser

På overtagelsestidspunktet skal den overtagne virksomheds identificerbare aktiver og forpligtelser indregnes og omvurderes til dagsværdi. Det skal bemærkes, at der er en række specifikke bestemmelser i IAS 22, afsnit 39 til opgørelse af dagsværdi for forskellige typer af aktiver og forpligtelser. Disse bestemmelser er kort beskrevet i tabellen på næste side:

Målingsgrundlag

Markedsværdi.

Skønnet værdi (eksempelvis P/E værdi).

Nutidsværdi med fradrag af nedskrivning til forventede tab.

Færdigvarer og handelsvarer:

Salgspris med fradrag af omkostninger til afhændelse og en rimelig avance.

Varer under fremstilling:

Salgspris for færdigvarer med fradrag af omkostninger til færdiggørelse og afhændelse samt en rimelig avance.

Råvarer:

Genanskaffelsesværdi.

Markedsværdi.

Markedsværdi (normalt skønnet). Undtagelsesvist genanskaffelsesværdi med fradrag af afskrivninger.

Dagsværdi.

Nutidsværdi af pensionsforpligtelse med fradrag af dagsværdi af ordningens eventuelle aktiver.

Den balanceorienterede gældsmetode anvendes i henhold til IAS 12. Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser opgøres under hensyntagen til den skattemæssige virkning af omvurderingen af identificerbare aktiver og forpligtelser.

Nutidsværdi.

Bedste skøn i henhold til IAS 37.

Aktiv/forpligtelse

Værdipapirer (let omsættelige)

Andre værdipapirer (svært omsættelige)

Tilgodehavender

Varebeholdninger

Grunde og bygninger

Produktionsanlæg og driftsmidler

Immaterielle aktiver

Forpligtelser i henhold til ydelsesbaserede pensionsordninger

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Kreditorer, gældsbreve, langfristede lån, og forpligtelser samt tabsgivende kontrakter

Omstruktureringshensættelser i den overtagne virksomhed

Forventede omkostninger til omstrukturering i den overtagne virksomhed

I forbindelse med en virksomhedsovertagelse, kan der som udgangspunkt ikke hensættes til omstruktureringer, hverken i den overtagende eller i den overtagne virksomhed. IAS 22 tillader dog hensættelser til visse, begrænsede formål i den overtagne virksomhed.

Indregning af hensatte forpligtelser i overtagelsesbalancen med påvirkning af goodwillbeløbet kan udelukkende vedrøre følgende fire typer af omkostninger i den overtagne virksomhed:

- ◆ fratrædelsesgodtgørelser
- ◆ nedlukning af anlæg
- ◆ nedlæggelse af produktlinier, og
- ◆ opsigelse af kontrakter, som er tabsgivende.

Indregning af omstrukturingshensættelser i den overtagne virksomhed kan alene ske, når den overtagende virksomhed senest på overtagelsestidspunktet har udarbejdet og offentliggjort hovedtrækkene af en plan herfor eller har givet de berørte personer en berettiget forventning om planens gennemførelse.

Efterfølgende og senest tre måneder efter overtagelsestidspunktet skal en detaljeret, formel plan foreligge. Kravene til indregning af hensatte forpligtelser i en virksomhedsovertagelse er i øvrigt de samme som i Regnskabsvejledning 18.

Goodwill

Positiv forskel mellem kostprisen og de omvurderede aktiver og forpligtelser benævnes goodwill. Goodwill skal opføres som et aktiv i koncernregnskabet og afskrives systematisk over dens forventede brugstid, der som udgangspunkt ikke formodes at kunne overstige 20 år.

Kun i meget sjældne tilfælde foreligger der overbevisende dokumentation for, at goodwill's brugstid er mere end 20 år. Goodwill skal afskrives lineært, medmindre en anden metode er mere rimelig, og afskrivningerne indregnes i resultatopgørelsen som en omkostning. Hvis det konstateres, at fremtidig indtjening af overtagelsen er urealistisk, skal restgoodwill nedskrives efter bestemmelserne i IAS 36 om værdiforringelse af aktiver.

Negative forskelsbeløb benævnes negativ goodwill, og relaterer sig til forventede fremtidige tab eller omkostninger, som skal indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at tabene eller omkostningerne realiseres. I det omfang negativ goodwill ikke relaterer sig til identificerbare forventede fremtidige tab eller omkostninger, indregnes negativ goodwill i resultatopgørelsen på følgende måde:

- ◆ negativ goodwill op til dagsværdien af de identificerbare ikke-monetære aktiver på overtagelsestidspunktet indregnes systematisk over den vejede gennemsnitlige brugstid af de ikke-monetære aktiver, og
- ◆ et resterende beløb indtægtsføres med det samme.

Negativ goodwill **skal** præsenteres under goodwill som et fradrag i virksomhedens aktiver.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er forskel mellem IAS 22 og den nye årsregnskabslov vedrørende præsentation af negativ goodwill, idet loven kræver, at negativ goodwill præsenteres som en forpligtelse. Imidlertid giver Regnskabsvejledning 18 mulighed for at præsentere negativ goodwill i samme aktivgruppe som goodwill på balancens aktivside, således at en potentiel konflikt med IAS 22 undgås.

Hvis den overtagende virksomhed efterfølgende erfarer, at der eksisterer et aktiv eller en forpligtelse i den overtagne virksomhed, som ikke var kendt på overtagelsestidspunktet, skal goodwill (negativ goodwill) kun reguleres, hvis aktivet eller forpligtelsen bliver kendt inden slutningen af det første hele regnskabsår efter virksomhedsovertagelsen. Sker den regulerende begivenhed på et senere tidspunkt, skal reguleringen føres i resultatopgørelsen som en indtægt eller en omkostning.

SIC-22 omhandler behandlingen af efterfølgende ændringer i værdien af identificerbare aktiver og forpligtelser. Fortolkningsbidraget foreskriver, at efterfølgende reguleringer også betyder regulering af goodwill (og negativ goodwill), som skal indregnes, som om de regulerede dagsværdier havde været anvendt fra overtagelsestidspunktet. Derfor indeholder reguleringerne både virkningen på de oprindelige dagsværdier og virkningen på afskrivninger, nedskrivninger og andre ændringer, som ville have været påvirket af reguleringerne.

Det bemærkes, at der skal afsættes udskudt skat i forbindelse med en virksomhedsovertagelse, såfremt de omvurderede værdier afviger fra de skattemæssige værdier. Der skal foretages revurdering af potentielle fordele ved fremførsel af skattemæssigt underskud, som på grund af virksomhedsovertagelsen nu forventes udnyttet. Der må dog ikke afsættes udskudt skat af ikke-afskrivningsberettiget goodwill.

Negativ goodwill

Efterfølgende identifikation af identificerbare aktiver og forpligtelser

Udskudt skat

Behandling af minoritetsinteresser

Der er to metoder for opgørelse af minoritetsinteresser. De kan enten opgøres efter:

- ◆ hovedreglen som andelen af den regnskabsmæssige værdi før omvurdering af overtagne aktiver og forpligtelser eller
- ◆ den tilladte alternative behandling som andelen af den samlede dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser opgjort i forbindelse med overtagelsen.

8) Hovedreglen for opgørelsen af minoritetsinteresser forventes i øvrigt også elimineret af IASB.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er forskel mellem IAS 22 og Regnskabsvejledning 18 vedrørende opgørelse af minoritetsinteresser, idet Regnskabsvejledning 18 alene tillader opgørelse til andelen af den samlede dagsværdi af overtagne aktiver og forpligtelser (det vil sige inklusiv merværdier). Ved at vælge den tilladte alternative behandling i henhold til IAS 22 undgås en potentiel konflikt.⁸

Regnskabsmæssig behandling af virksomheds-sammenlægninger

Såfremt det i undtagelsestilfælde ikke er muligt at identificere en overtagende virksomhed, behandles virksomhedssammenslutningen efter sammenlægningsmetoden. Denne metode indebærer, at regnskabet for den sammensluttede virksomhed aflægges, som om virksomheden altid havde været sammenlagt. Der foretages ingen omvurdering af aktiver og forpligtelser, bortset fra en eventuel ensretning af anvendt regnskabspraksis, ligesom der ikke skal opgøres goodwill. Omkostninger, der kan henføres til sammenlægningen, indregnes i resultatopgørelsen i den periode, hvor de afholdes.

Oplysninger i årsregnskabet:

I overtagelsesåret skal der oplyses:

- ◆ navne og beskrivelse af de sammensluttede virksomheder
- ◆ anvendte regnskabspraksis i forbindelse med sammenslutningen (overtagelses- eller sammenlægningsmetode)
- ◆ det regnskabsmæssige overtagelsestidspunkt, og
- ◆ eventuelle aktiviteter, som den overtagende virksomhed har bestemt sig for at afhænde.

Der skal tillige oplyses:

- ◆ procentandelen af de overtagne stemmeberettigede aktier, og
- ◆ kostprisen for den overtagne virksomhed og en beskrivelse af det betalte og/eller betingede vederlag.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er en forskel mellem IAS 22 og Regnskabsvejledning 18 vedrørende oplysningskravet om procentandel af de overtagne stemmeberettigede aktier og kostprisen for den overtagne virksomhed, idet IAS kravet er ufravigeligt. Regnskabsvejledning 18 tillader udeladelse af disse oplysninger, hvis der alene er overtaget én virksomhed i regnskabsåret, og oplysningen ikke er væsentlig for forståelsen af årsregnskabet og det er nødvendigt at tage særligt hensyn til virksomhedens aftalepartnere.

Oplysninger i årsregnskabet, fortsat:

Årsregnskabet skal indeholde oplysninger om følgende om goodwill og negativ goodwill:

- ◆ den regnskabsmæssige behandling af goodwill og negativ goodwill samt anvendte afskrivningsperioder
- ◆ begrundelse for brugstiden af goodwill, hvis denne overstiger formodningsregelen på maksimalt 20 år, herunder de faktorer, som har været afgørende ved fastsættelse af brugstiden,
- ◆ oplysninger, såfremt goodwill ikke afskrives lineært
- ◆ i hvilke poster i resultatopgørelsen afskrivning på goodwill indgår, og
- ◆ anlægsnoter for goodwill og negativ goodwill med en række detaljerede ekstraoplysninger i anlægsnoter, såsom oplysninger om efterfølgende betalinger.

Hensatte forpligtelser indregnet efter den særlige undtagelsesbestemmelse i IAS 22, afsnit 31 skal oplyses som en separat kategori i noten, der er krævet i henhold til IAS 37 om hensatte forpligtelser.

Det skal oplyses, såfremt vederlaget kun kan opgøres på et skønnet foreløbigt grundlag, eksempelvis hvis der er tale om et delvis betinget vederlag. Hvis der er efterfølgende reguleringer til sådanne foreløbige skøn, skal reguleringerne oplyses og forklares i årsregnskabet.

Hvis en virksomhedssammenslutning gennemføres efter balancedagen, men før det tidspunkt, hvor årsregnskabet godkendes til offentliggørelse, skal de samme oplysninger (som for virksomhedssammenslutninger gennemført før balancedagen) angives, eller det skal oplyses, at det ikke er muligt at give disse oplysninger.

Låneomkostninger

Omhandler	Låneomkostninger.
Tilhørende SIC	SIC-2, Ensartethed - aktivering af låneomkostninger.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning. Ifølge Regnskabsvejledning 8 (ajourført 2002), <i>Varebeholdninger</i> kan renter indgå i en vares kostpris, hvilket også er tilladt efter den nye årsregnskabslov og efter IAS 2. I henhold til IAS 2 kan låneomkostninger indregnes, hvis kravene til aktivering i henhold til IAS 23 er opfyldt. Det samme gælder for entreprisekontrakter og materielle anlægsaktiver i henhold til Regnskabsvejledning 6 (ajourført 2002) og Regnskabsvejledning 10, (ajourført 2002).

Formålet med denne standard er at foreskrive den regnskabsmæssige behandling af låneomkostninger.

Hovedregel - omkostningsførelse

Ifølge IAS 23 skal låneomkostninger som hovedregel omkostningsføres i det regnskabsår, hvor de afholdes.

Tilladt alternativ behandling - aktivering

Som en tilladt alternativ behandling kan låneomkostninger aktiveres, såfremt særlige betingelser er opfyldt. I henhold til denne behandling skal låneomkostninger aktiveres, når de er direkte tilknyttet anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af kvalificerende aktiver.

Et kvalificerende aktiv er et aktiv, som kræver en væsentlig tid at gøre klar til dets planlagte anvendelse eller salg.

Aktiveringsberettigede låneomkostninger er alene de faktisk afholdte nettolåneomkostninger, som ville have været undgået, hvis omkostninger til det kvalificerende aktiv ikke var afholdt. I de tilfælde, hvor der ikke foreligger en direkte sammenhæng mellem lånet og det pågældende aktiv, opgøres de aktiveringsberettigede låneomkostninger ved anvendelse af en aktiveringssats (nogle gange også benævnt en kalkulationsrente). Aktiveringssatsen beregnes som det vejede gennemsnit af de låneomkostninger, der kan knyttes til udestående lån, bortset fra lån specielt optaget med henblik på at anskaffe et kvalificerende aktiv. Låneomkostninger aktiveret i ét regnskabsår må ikke overstige låneomkostninger afholdt i det samme regnskabsår.

SIC-2 kræver endvidere, hvis virksomheden anvender den tilladte alternative behandling, at denne behandling anvendes ensartet for alle låneomkostninger, som direkte kan knyttes til anskaffelsen, opførelsen eller produktionen af alle virksomhedens kvalificerende aktiver.

Oplysninger i årsregnskabet:

Anvendt regnskabspraksis for låneomkostninger skal oplyses i årsregnskabet.

Såfremt låneomkostninger aktiveres, skal de i regnskabsåret aktiverede låneomkostninger oplyses, sammen med den aktiveringsssats, der er anvendt ved opgørelsen af aktiveringsberettigede låneomkostninger.

Oplysning om nærtstående parter

Omhandler	Oplysninger om nærtstående parter.
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Regnskabsvejledning 13, <i>Nærtstående parter</i> er baseret på IAS 24, og omfatter de samme områder. Oplysning i årsregnskabet om nærtstående parter og transaktioner med disse efter Regnskabsvejledning 13 indebærer overensstemmelse med IAS 24.

Formålet med IAS 24 er at henlede opmærksomheden på, at virksomhedens resultat samt dens økonomiske udvikling og stilling kan være påvirket af nærtstående parter og transaktioner med disse.

Anvendelsesområde

Denne standard skal anvendes ved oplysninger om nærtstående parter og transaktioner mellem den regnskabsaflæggende virksomhed og dens nærtstående parter.

Der kræves ikke i henhold til IAS 24 oplysning om:

- (a) koncerninterne transaktioner i koncernregnskaber
- (b) transaktioner i modervirksomhedens årsregnskab, når dette offentliggøres sammen med et koncernregnskab
- (c) transaktioner i en 100% ejet dattervirksomheds årsregnskab, hvis modervirksomheden er registreret i samme land og offentliggør koncernregnskab i dette land, og
- (d) transaktioner i årsregnskaber for statskontrollerede virksomheder med andre statskontrollerede virksomheder.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal gives oplysning om nærtstående parter, når den ene part har mulighed for at udøve kontrol over den anden parts økonomiske eller driftsmæssige beslutninger, uanset om der har været transaktioner med disse nærtstående parter eller ej.

Såfremt der har været transaktioner mellem nærtstående parter, skal den regnskabsaflæggende virksomhed give oplysning om karakteren af forbindelsen mellem de nærtstående parter samt karakteren af transaktionerne.

Følgende eksempler er typiske transaktioner mellem nærtstående parter, der skal oplyses om:

- ◆ køb eller salg af varer
- ◆ køb eller salg af fast ejendom og andre aktiver
- ◆ levering eller modtagelse af tjenesteydelser
- ◆ agentur-, licens- og leasingaftaler
- ◆ overførsel af forskning og udvikling
- ◆ finansiering, garantier og sikkerhedsstillelser, samt
- ◆ management-kontrakter.

Oplysninger i årsregnskabet, fortsat:

Der skal gives oplysning om de forhold vedrørende transaktioner, der er nødvendige for at forstå årsregnskabet. Disse forhold vil normalt omfatte omfang af transaktionerne, beløbsmæssig angivelse af eller forholdsmæssig andel af de udestående poster samt prisfastsættelsespolitikken.

Poster af ensartet karakter kan oplyses samlet, medmindre særskilt oplysning er nødvendig for en forståelse af virkningerne på årsregnskabet af transaktionerne mellem de nærtstående parter og den regnskabsafledende virksomhed.

Hvis der ikke i regnskabsåret har været væsentlige transaktioner med nærtstående parter, kan dette med fordel oplyses særskilt i årsregnskabet.

Regnskabsmæssig behandling og præsentation af fratrædelsesordninger

Omhandler	Regnskabsaflæggelse for pensionselskaber og andre fratrædelsesordninger.
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

Standarden er alene gældende for pensionselskabers og andre fratrædelsesordningers selvstændige regnskabsaflæggelse og omhandler ikke forhold i relation til arbejdsgiveren eller pensionsmodtageren. Den regnskabsmæssige behandling af pensionsordninger og andre personaleydelse i arbejdsgiverens årsregnskab er omfattet af IAS 19.

IAS 26 er grundet denne publikations fokus ikke omtalt yderligere. Vi henviser til www.iasplus.com under "Standards", hvis der ønskes en uddybning af indholdet af standarden.

Koncernregnskaber og investeringer i dattervirksomheder

Koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder.

Omhandler

SIC-12, Konsolidering - særlige virksomheder (SPEs - Special Purpose Entities).

Tilhørende SIC

SIC-33, Konsolidering og indre værdis metode - potentielle stemmerettigheder og allokering af ejerandele

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men der er en veludviklet dansk praksis.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 27 foreskriver regler for udarbejdelse og præsentation af koncernregnskaber og regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder i en modervirksomheds årsregnskab.

Standarden er en bred og rummelig standard, som blev udarbejdet med det foreliggende indhold, fordi den skulle kunne indeholde både de amerikanske regler og EU's 7. direktiv om koncernregnskaber.

I Danmark har vi relativt detaljerede regler i årsregnskabsloven om koncernforhold samt en veludviklet praksis for udarbejdelse af koncernregnskaber.

En modervirksomhed skal udarbejde et koncernregnskab, som indeholder alle dattervirksomheder, der er kontrolleret (nogle gange benævnt bestemmende indflydelse) af modervirksomheden, med undtagelse af nogle få tilfælde, se nedenfor under udeholdte dattervirksomheder.

Præsentation af koncernregnskab

Kontrol formodes at foreligge, når modervirksomheden, direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder, ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke medfører kontrol over denne virksomhed. Kontrol foreligger også, når modervirksomheden ejer halvdelen eller mindre end halvdelen af stemmerettighederne i en virksomhed, hvis der er:

Kontrol

- (a) råderet over mere end halvdelen af stemmerettighederne i kraft af en aftale med andre investorer,
- (b) beføjelse til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold i en virksomhed i henhold til en vedtægt eller en aftale,
- (c) beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i bestyrelsen, eller
- (d) beføjelse til at afgive flertallet af stemmer ved møder i bestyrelsen.

SIC-12 foreskriver endvidere, at særlige virksomheder og fonde (Special Purpose Entities (SPEs)) skal konsolideres, når indholdet af forholdet mellem den regnskabsaflæggende virksomhed og SPE'en indikerer, at SPE'en er kontrolleret af den regnskabsaflæggende virksomhed. Eksempelvis kan kontrol foreligge selv, hvor en virksomhed kun besidder en lille eller ingen del af SPE'ens egenkapital. Anvendelsen af begrebet kontrol kræver i hvert enkelt tilfælde udøvelse af skøn over samtlige relevante faktorer. Eksempelvis indikerer følgende tilfælde en formodning om, at den regnskabsaflæggende virksomhed udøver kontrol og at SPE'en dermed skal konsolideres:

- (a) når SPE'ens aktiviteter i realiteten udføres på vegne af virksomheden efter dennes specifikke forretningsmæssige behov, således at virksomheden opnår fordele fra SPE'ens aktiviteter
- (b) når virksomheden i realiteten har beføjelser til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'ens aktiviteter, eller virksomheden ved etableringen af en "autopilot-mekanisme" har uddelegeret disse beføjelser
- (c) når virksomheden i realiteten har ret til at opnå hovedparten af fordelene fra SPE'en, og derfor kan blive udsat for risici tilknyttet SPE'ens aktiviteter, eller
- (d) når virksomheden i realiteten bibeholder hovedparten af risici tilknyttet ejendomsret eller lignende over SPE'en eller dens aktiver for at opnå fordele fra dens aktiviteter.

Potentielle stemmerettigheder og allokering af ejerandele

SIC-33 foreskriver, at alle potentielle stemmerettigheder (eksempelvis warrants og call-optioner på aktier i den anden virksomhed), som kan udnyttes eller kan konverteres i dag, skal tages i betragtning ved den samlede vurdering af, hvorvidt den regnskabsaflæggende virksomhed har kontrol over eller betydelig indflydelse (som defineret i IAS 28) på den anden virksomhed.

Den andel, der allokeres til modervirksomheden og minoritetsinteresserne ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og den andel, der allokeres til en investor, som regnskabsmæssigt behandler sine investeringer efter den indre værdis metode, fastlægges alene baseret på den aktuelle ejerandel.

Udeholdte dattervirksomheder

Dattervirksomheder, hvor kontrollen er midlertidig, udeholdes fra konsolidering. Det afgørende er hensigten på overtagelsestidspunktet, og at dattervirksomheden alene besiddes med henblik på afhændelse i nærmeste fremtid. Dattervirksomheder, der er underlagt væsentlige, langvarige restriktioner, som i væsentlig grad forhindrer mulighederne for at overføre midler til moderselskabet, udeholdes fra konsolidering.

Udeholdte dattervirksomheder skal behandles i henhold til IAS 39, som finansielle aktiver.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet skal koncerninterne mellemværender, transaktioner og urealiserede avancer fuldt ud elimineres. Urealiserede interne tab skal ligeledes elimineres, medmindre tabet ikke kan indtjenes.

Har virksomheder i konsolideringen forskellige balancedage, skal der reguleres for virkningen af væsentlige transaktioner eller begivenheder, der finder sted mellem en dattervirksomheds balancedag og moderselskabets balancedag. Der må dog ikke være tale om en større forskel end tre måneder. Er forskellen større end tre måneder kræves et særligt regnskab udarbejdet til brug for konsolideringen.

Koncernregnskabet skal udarbejdes efter ensartede regnskabsprincipper. Hvis dette ikke er praktisk muligt, skal det oplyses sammen med oplysninger om den forholdsmæssige andel af posterne i koncernregnskabet, for hvilke der anvendes forskellige regnskabsprincipper.

Konsolideringsprocedurer

Investering i en virksomhed skal behandles i overensstemmelse med IAS 39 fra det øjeblik, hvor den ophører med at falde ind under definitionen på en dattervirksomhed og ikke bliver en associeret eller fælles ledet virksomhed. I de sidstnævnte tilfælde behandles investeringen efter IAS 28 eller IAS 31.

Ophør af kontrol

Minoritetsinteresser skal præsenteres separat fra forpligtelser og modervirksomhedens andel af egenkapitalen. Minoritetsinteressers andel af koncernresultatet skal også præsenteres separat i resultatopgørelsen.

Minoritetsinteresser

I moderselskabets årsregnskab skal investeringer i dattervirksomheder, som konsolideres, enten indregnes til kostpris, behandles efter equity-metoden eller som finansielle aktiver disponible for salg (available-for-sale) i henhold til IAS 39.

Regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder

Der henvises til IAS 12 vedrørende regnskabsmæssig behandling af indkomstskat vedrørende investeringer i dattervirksomheder.

Indkomstskat

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal gives oplysning om alle væsentlige dattervirksomheder med angivelse af navn, hjemsted, ejerandel og andel af stemmer, hvis forskellig fra ejerandel.

Der skal gives oplysning om, hvis der ikke er anvendt ensartede regnskabsprincipper (hvilket ikke vil være tilladt i Danmark).

Det skal tillige oplyses om følgende, hvis nødvendigt:

1. årsagen til, at en dattervirksomhed ikke er konsolideret
2. karakteren af koncernforholdet mellem moderselskabet og en dattervirksomhed i de tilfælde, hvor moderen ikke ejer - direkte eller indirekte - mere end halvdelen af stemmerettighederne
3. navne på selskaber, hvor moderselskabet ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne, men alligevel ikke har kontrol over selskabet, og
4. virkningen af overtagelse og afhændelse af dattervirksomheder på den finansielle stilling på balancedagen og årets resultat samt tilsvarende beløb for det foregående regnskabsår.

Der skal i anvendt regnskabspraksis gives oplysning om regnskabsmæssig behandling af investeringer i dattervirksomheder.

Der skal tillige gives oplysning, hvis et moderselskab undlader at udarbejde koncernregnskab, fordi det er fuldt ejet eller næsten fuldt ejet af et overliggende moderselskab, som udarbejder koncernregnskab, hvori den pågældende virksomhed indgår.

Regnskabsmæssig behandling af investeringer i associerede virksomheder

Investeringer i associerede virksomheder.

Omhandler

SIC-3, Eliminering af urealiserede gevinster og tab på transaktioner med associerede virksomheder.

SIC-20, Regnskabsmæssig behandling efter den indre værdis metode - indregning af tab.

SIC-33, Konsolidering og indre værdis metode - potentielle stemmerettigheder og allokering af ejerandele (behandlet under IAS 27).

Tilhørende SIC

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men der er en veludviklet dansk praksis.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 28 foreskriver regler for investors regnskabsmæssige behandling af investeringer i associerede virksomheder i både koncernregnskabet og investors separate årsregnskab.

En virksomhed betragtes som associeret, når investor har betydelig indflydelse (significant influence), men ikke kontrol (som defineret i henhold til IAS 27). Som eksempel kan nævnes, at for en investering, hvor investor, direkte eller indirekte gennem dattervirksomheder, ejer 20% eller mere af stemmerettighederne i en virksomhed, er der en formodningsregel, der tilsiger, at investor har betydelig indflydelse.

Betydelig indflydelse

Potentielle stemmerettigheder skal også tages i betragtning i visse tilfælde i henhold til SIC-33 ved vurderingen af betydelig indflydelse. SIC-33 er behandlet under IAS 27.

Betydelig indflydelse kan typisk komme til udtryk på følgende måder:

- (a) repræsentation i virksomhedens bestyrelse
- (b) deltagelse i beslutningsprocessen
- (c) væsentlige transaktioner mellem investor og virksomheden
- (d) udveksling af ledende medarbejdere, eller
- (e) nødvendig teknisk information stilles til rådighed.

En associeret virksomhed skal i koncernregnskabet måles i henhold til den indre værdis metode (equity-metoden), medmindre der er tale om midlertidig besiddelse, som afgøres efter samme betingelser som anført under IAS 27.

Den indre værdis metode

Måling til indre værdi skal ophøre, hvis virksomheden ikke længere er en associeret virksomhed, eller hvis den indre værdis metode ikke er passende, fordi den associerede virksomhed er underlagt væsentlige, langvarige restriktioner. I så fald skal investeringen typisk måles til dagsværdi i henhold til IAS 39. Den regnskabsmæssige værdi af investeringen på overgangsdagen skal betragtes som kostprisen.

Investors separate årsregnskab

Investeringer i associerede virksomheder skal i investors regnskab måles til kostpris, efter den indre værdis metode (equity-metoden) eller dagsværdi (som finansielle aktiver disponible for salg i henhold til IAS 39).

Anvendelse af den indre værdis metode

Dansk regnskabspraksis vedrørende anvendelse af indre værdis metode for investeringer i associerede virksomheder er særdeles veludviklet og i overensstemmelse med IAS 28. Derfor er der ikke foretaget en nærmere gennemgang af metoden i denne publikation. Derimod har vi fokuseret på at beskrive særligt vigtige forhold samt de fortolkningsbidrag, der er udarbejdet til IAS 28.

Goodwill

Ved erhvervelsen af investeringen behandles en positiv (eller negativ) forskel mellem kostprisen og investors andel af dagsværdien af de identificerbare aktiver og forpligtelser i den associerede virksomhed regnskabsmæssigt som goodwill (eller negativ goodwill) i overensstemmelse med IAS 22.

Forholdsmæssig eliminering af urealiserede gevinster og tab

I henhold til SIC-3 skal urealiserede gevinster og tab fra opadgående transaktioner (fra associeret virksomhed til investor) og nedadgående transaktioner (fra investor til associeret virksomhed) elimineres i samme forhold som investors kapitalandel i den associerede virksomhed. Urealiserede tab skal imidlertid ikke elimineres i det omfang, transaktionen er udtryk for værdiforringelse af det overførte aktiv.

Indregning af tab

SIC-20 foreskriver, at når investors andel af tab er lig med eller overstiger den regnskabsmæssige værdi af investeringen, indregnes yderligere andele af tab typisk ikke, og investeringen måles til nul.

Investor skal dog indregne yderligere tab i det omfang denne har påtaget sig forpligtelser over for den associerede virksomhed eller skal indfri dennes forpligtelser, fordi investor har stillet garanti eller på anden måde forpligtet sig overfor tredjemand.

Yderligere tab skal betragtes som en indikation af værdiforringelse af investors andre økonomiske interesser i den associerede virksomhed, og nedskrivning skal konkret vurderes.

Det skal også vurderes, om der skal indregnes en hensat forpligtelse i henhold til IAS 37.

En associeret virksomhed skal nedskrives i henhold til IAS 36, når investeringens genindvindingsværdi er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Nedskrivningen skal opgøres og foretages særskilt for hver investering, samt fordeles på eventuel resterende goodwill først.

Nedskrivning

Der henvises til IAS 12 vedrørende regnskabsmæssig behandling af indkomstskat vedrørende investeringer i associerede virksomheder.

Indkomstskat

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal gives oplysninger om associerede virksomheder med angivelse af navn og forholdsmæssig ejerandel og, hvis forskellig fra ejerandelen, også andel af stemmerettighederne. Der skal tillige gives oplysning om den regnskabsmæssige behandling.

Anvendes den indre værdis metode for associerede virksomheder, skal de præsenteres som finansielle anlægsaktiver på en separat linie i balancen. Tilsvarende skal andelen af resultatet præsenteres på en separat linie i resultatopgørelsen, og andelen af ekstraordinære poster, rettelser af fejl eller egenkapitalposter skal ligeledes præsenteres særskilt. Disse krav til præsentation er ikke tiltænkt anvendt på uvæsentlige poster.

Regnskabsaflæggelse i hyperinflationsekonomier

Omhandler	Regnskabsaflæggelse i lande med hyperinflation.
Tilhørende SIC	SIC-19, Rapporteringsvaluta - måling og præsentation af årsregnskaber i henhold til IAS 21 og IAS 29 (behandlet under IAS 21). SIC-30, Rapporteringsvaluta - omregning fra målingsvaluta til præsentationsvaluta (behandlet under IAS 21).
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

Standarden angiver retningslinier for regnskabsaflæggelse for selskaber i højinflationsøkonomier samt omregning af en dattervirksomheds årsregnskab med henblik på indregning i koncernregnskabet. I henhold til IAS 29 skal årsregnskabet omregnes, så der tages højde for hyperinflation.

Hyperinflation antages at foreligge, når den akkumulerede inflationsrate over en treårig periode nærmer sig eller er større end 100%.

Hvis hyperinflation foreligger, foreskriver IAS 29 og **SIC-30**, at aktiver, forpligtelser og egenkapital (inklusive sammenligningstal) omregnes til kursen på den senest præsenterede balancedag, eventuelt tilpasset ud fra et generelt prisindeks for det pågældende land. Indtægter og omkostninger i resultatopgørelsen (inklusive sammenligningstal) omregnes i henhold til den kurs, der er gældende ved slutningen af det senest præsenterede regnskabsår.

Vi henviser til www.iasplus.com under "Standards", hvis der ønskes en uddybning af indholdet af standarden.

Oplysning i pengeinstitutters og lignende finansielle institutioners årsregnskaber

Oplysninger i årsregnskaber for pengeinstitutter og lignende finansielle virksomheder.

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

Dansk regnskabsvejledning

Standarden omhandler alene præsentation og oplysninger i årsregnskaber for pengeinstitutter og lignende finansielle institutter. Den angiver en række særlige præsentations- og oplysningskrav til resultatopgørelsen og balancen for et pengeinstitut, herunder til poster, der er indregnet i balancen såvel som poster, der er holdt uden for balancen (off-balance sheet).

IAS 30 er grundet denne publikations fokus ikke omtalt yderligere. Vi henviser til www.iasplus.com under "Standards", hvis der ønskes en uddybning af indholdet af standarden. På www.iasplus.com kan der altid findes et opdateret referat af status på IASB projektet vedrørende præsentation af og oplysning om finansielle aktiviteter.

Regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures

Omhandler	Kapitalandele i joint ventures.
Tilhørende SIC	SIC-13, Fælles kontrollerede virksomheder - ikke-monetære indskud fra venturedeltagere.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 31 foreskriver regler for regnskabsmæssig behandling af kapitalandele i joint ventures og præsentationen af et joint venture's aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i venturedeltageres og investorerers årsregnskab.

Fælles kontrol

En joint venture opstår, når der etableres en fælles ledet virksomhed baseret på en kontraktmæssig fælles kontrol. Ved fælles kontrol forstås delt kontrol over en erhvervsmæssig aktivitet, og at en enkelt venturedeltager ikke ensidigt kontrollerer denne aktivitet.

Fælles kontrol er eksempelvis tilstede, hvis en operatørs finansielle og driftsmæssige beføjelser er aftalt på forhånd i kontrakten mellem venturedeltagerne, og hverken operatøren eller andre venturedeltagere har kontrollen alene. På den anden side, hvis operatøren har beføjelse til alene at styre de finansielle og driftsmæssige beslutninger, har denne kontrol, og aktiviteten er en dattervirksomhed af operatøren og ikke et joint venture.

Forskellige typer af joint ventures

Der findes tre typer af joint-ventures omtalt i IAS 31:

- ◆ fælles kontrollerede aktiviteter (jointly controlled operations)
- ◆ fælles kontrollerede aktiver (jointly controlled assets), og
- ◆ fælles kontrollerede virksomheder (jointly controlled entities).

Venturedeltagers koncernregnskab

Standarden kræver som hovedregel anvendelse af pro rata-konsolidering i venturedeltagerens koncernregnskab enten linie for linie af den enkeltes andel eller anvendelse af den udvidede indre værdis metode, som betyder pro rata konsolidering i separate hovedgrupper. Det er dog som alternativ tilladt at behandle sådanne investeringer efter den indre værdis metode.

Der er altså tre mulige metoder, at behandle joint ventures på. I Danmark har der sædvanligvis været brugt linie for linie konsolidering eller equity-metoden.

I den nye årsregnskabslov kan der kun anvendes pro rata konsolidering, hvis investor hæfter fuldt ud for alle eller for en forholdsvis del af den fælles ledede virksomhed. Der vil derfor være tilfælde, hvor pro rata konsolidering er en mulighed i IAS 31, men ikke i loven.

Der gælder de samme undtagelser som i IAS 27 og IAS 28 for kapitalandele i en fælles kontrolleret virksomhed, hvis besiddelsen er midlertidig og den fælles kontrollerede virksomhed er underlagt væsentlige, langvarige restriktioner. I så fald skal kapitalandele typisk måles til dagsværdi i henhold til IAS 39.

Hvis en tidligere fælles kontrolleret virksomhed bliver til en dattervirksomhed, skal investeringen behandles i henhold til IAS 27.

Ved pro rata konsolidering skal der foretages en forholdsvis eliminerings af urealiserede interne gevinster eller tab. Den del af den interne gevinst, der knytter sig til de øvrige venturedeltagere i den fælles kontrollerede virksomhed, anses for realiseret, og denne elimineres derfor ikke.

SIC-13 foreskriver, at kravene vedrørende indregning af gevinster og tab gælder tilsvarende for ikke-monetære indskud fra venturedeltagere, medmindre:

- ◆ ejendomsretten over de indskudte ikke-monetære aktiver ikke er overgået til den fælles kontrollerede virksomhed
- ◆ gevinsten eller tabet ikke kan måles pålideligt, eller
- ◆ de andre venturedeltagere indskyder tilsvarende ikke-monetære aktiver.

I disse tre tilfælde skal der ske fuld eliminering. Urealiserede gevinster eller tab skal elimineres i de underliggende aktiver ved pro rata konsolidering eller i kapitalandelen, hvis den indre værdis metode anvendes.

Venturedeltagere skal ophøre med pro rata konsolidering eller den indre værdis metode af en kapitalandel i et joint venture, hvis fælles kontrol ikke længere er tilstede.

Endvidere henviser denne standard til IAS 28 og IAS 39 vedrørende præsentation af en kapitalandele i joint ventures i årsregnskabet for investorer, der ikke deltager i den fælles ledelse, og til IAS 18 vedrørende indregning af honorarer til operatører af joint ventures.

Transaktioner mellem en venturedeltager og et joint venture

Yderligere vejledning

Oplysninger i årsregnskabet:

Der er en række specifikke oplysningskrav i standarden, herunder om eventualforpligtelser og investeringsforpligtelser, som er pådraget som individuel venturedeltager og i fællesskab med de andre venturedeltagere (herunder andelen af joint ventures forpligtelser). Herudover skal gives visse beskrivende oplysninger om kapitalandele i væsentlige joint ventures.

Finansielle instrumenter: Oplysning og præsentation

Oplysninger om og præsentation af finansielle instrumenter.

Omhandler

SIC-5, Klassifikation af finansielle instrumenter - betingede afregningsbestemmelser.

SIC-16, Selskabskapital - tilbagekøbte egne egenkapitalinstrumenter (egne aktier).

SIC-17, Egenkapital - omkostninger ved en egenkapitaltransaktion.

Tilhørende SIC

- ◆ Regnskabsvejledning 15, *Finansielle instrumenter: Oplysninger og modregning* er baseret på IAS 32. Aflæggelse af årsregnskab efter Regnskabsvejledning 15 indebærer, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IAS 32. Der er dog visse udeladelser i Regnskabsvejledning 15 samt visse forskelle, som er beskrevet nedenfor.
- ◆ Regnskabsvejledning 19, *Egne kapitalandele* er baseret på SIC-16. Aflæggelse af årsregnskabet efter Regnskabsvejledning 19 indebærer, at årsregnskabet er i overensstemmelse med SIC-16 og bestemmelserne i IAS 32 om egne kapitalandele.

Dansk regnskabsvejledning

Den danske Regnskabsvejledning 15, *Finansielle instrumenter: Oplysninger og modregning* indeholder hovedparten af de væsentlige elementer i IAS 32, men ikke alle. Der kan i et vist omfang henvises til at læse Regnskabsvejledning 15 for at lette indføringen i IAS 32.

Udviklingen i kapitalmarkederne har generelt betydet omfattende og kompleks anvendelse af finansielle instrumenter, både traditionelle primære instrumenter, som eksempelvis aktier og obligationer, og afledte finansielle instrumenter (der også benævnes derivater), som eksempelvis valutaterminskontrakter og renteswaps.

Et finansielt instrument er i henhold til IAS 32 defineret som enhver aftale, der udgør et finansielt aktiv i en virksomhed og en modsvarende finansielt forpligtelse eller et egenkapitalinstrument i en anden virksomhed.

Definition af finansielle instrumenter

IAS 32's brede definition af finansielle instrumenter omfatter både primære finansielle instrumenter, såsom tilgodehavender, likvider, gæld og aktier, samt afledte finansielle instrumenter, såsom finansielle optioner, futures, terminsforretninger samt rente- og valutaswaps.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

IAS 32 omfatter afsnit om opdeling af finansielle instrumenter mellem forpligtelser og egenkapital, udsteders klassifikation af sammensatte instrumenter samt præsentation af renter, udbytte samt gevinster og tab. Disse afsnit er ikke indeholdt i Regnskabsvejledning 15.

Egne aktier

SIC-16 kræver, at egne aktier altid præsenteres som et fradrag i egenkapitalen. Anskaffelsen af egne aktier præsenteres som en egenkapitalbevægelse. Der må ikke indregnes gevinster eller tab fra salg, udstedelse eller annullering af egne aktier i resultatopgørelsen. Modtaget vederlag ved afhændelse af egne aktier præsenteres også altid som en egenkapitalbevægelse.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er en forskel mellem SIC-16 og den nye årsregnskabslov vedrørende indregning af egne aktier, idet loven fortsat tillader, at egne aktier kan indregnes som et aktiv. Hovedreglen i den nye årsregnskabslov er dog, at egne aktier indregnes og præsenteres som en egenkapitalændring. Regnskabsvejledning 19 er i overensstemmelse med SIC-16. En potentiel konflikt kan undgås eller løses ved at følge SIC-16 og Regnskabsvejledning 19.

Klassifikation af forpligtelser eller egenkapital

Udstederen af et finansielt instrument skal klassificere instrumentet i henhold til dets bestanddele som forpligtelser eller egenkapital. Der skal tages udgangspunkt i indholdet af det enkelte finansielle instrument frem for dets formelle juridiske form ved denne klassifikation. Det afgørende i sontringen er, om instrumentet indeholder en kontraktmæssig pligt for udstederen til at levere kontanter eller andre finansielle aktiver til indehaveren af det finansielle instrument. Såfremt dette ikke er tilfældet, er der tale om egenkapital.

SIC-5 foreskriver yderligere vejledning vedrørende sontringen mellem forpligtelser og egenkapital, herunder specifikt hvis den måde, afregning af rettigheder og forpligtelser vedrørende et finansielt instrument sker på, afhænger af om der indtræffer usikre fremtidige begivenheder eller omstændigheder, som ikke kontrolleres af hverken udsteder eller indehaver. I sådanne tilfælde skal det finansielle instrument generelt klassificeres som en forpligtelse.

Egenkapitalelementet og forpligtelselementet i et sammensat finansielt instrument skal klassificeres, indregnes og præsenteres hver for sig. Eksempelvis indeholder konvertible obligationer to elementer:

1. en finansiell forpligtelse i form af udstederens kontraktlige pligt til at betale kontanter til indehaveren af instrumentet, og
2. et egenkapitalinstrument, som giver indehaveren af instrumentet en ret (en option) til at konvertere forpligtelsen til udsteders egenkapitalinstrumenter.

IAS 32 foreskriver ikke nogen bestemt metode til fordeling af instrumentets værdi på forpligtelses- og egenkapitalelementer. IAS 39 kræver, at forpligtelselementet måles til enten dagsværdi eller amortiseret kostpris, og at egenkapitalelementet ikke reguleres efter første indregning.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er en væsentlig forskel og potentiel konflikt mellem IAS 32 og den nye årsregnskabslov såvel som Regnskabsvejledning 15 vedrørende klassifikation af bestanddele af finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter. Eksempelvis kræver IAS 32, at konvertible obligationer og indløselige præferenceaktier opdeles i deres bestanddele. Selskabslovgivningen kræver, at egenkapitalinstrumenter opgøres og præsenteres som egenkapital i årsregnskabet i henhold til deres formelle juridiske form, uanset at en del af instrumentet skaber en forpligtelse til at afstå kontanter eller andre finansielle aktiver.

For finansielle instrumenter indregnet som forpligtelser skal renter, udbytter, tab og gevinster præsenteres separat i resultatopgørelsen. Udbetaling af udbytte fra selskabets aktier skal ikke omkostningsføres, men indregnes som en egenkapitalændring i henhold til IAS 10.

Renter, udbytte, tab og gevinster

SIC-17 omhandler omkostninger direkte knyttet til egenkapitaltransaktioner (eksempelvis ved udstedelse af nye aktier eller anskaffelse af egne aktier). Hvis transaktionsomkostningerne opfylder en række nærmere angivne betingelser, skal de behandles som et fradrag i egenkapitalen efter fradrag af eventuelle tilknyttede skattemæssige fordele.

Egenkapitalomkostninger

Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser kan kun modregnes, når der er en legal ret til modregning, og selskabet har til hensigt at nettoafregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen på samme tidspunkt.

Modregning

Oplysninger i årsregnskabet:

Oplysning om risikostyringspolitik

Formålet med og virksomhedens politikker for finansiell risikostyring, herunder politik til sikring af forventede transaktioner, skal beskrives i årsregnskabet. De specifikke krav til oplysninger om sikring af fremtidige transaktioner er flyttet fra IAS 32 til IAS 39.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Regnskabsvejledning 15 indeholder alene en anbefaling om, at beskrivelsen af virksomhedens politikker for finansiell risikostyring medtages i årsregnskabet.

Oplysninger i årsregnskabet, fortsat:**Oplysning om betingelser, vilkår og anvendt regnskabspraksis**

For hver type af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og egenkapitalinstrumenter, både i og uden for balancen, skal oplyses følgende:

- ◆ omfanget og arten af det finansielle instrument, inklusive væsentlige vilkår og betingelser, som kan påvirke beløbet, tidspunktet eller sikkerheden for fremtidige pengestrømme, og
- ◆ anvendt regnskabspraksis og -metoder for indregning og måling, samt kriterierne for indregning i årsregnskabet.

Oplysning om renterisiko

For hver kategori af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, både i og uden for balancen, skal oplyses om virksomhedens eksponering overfor renterisiko, herunder:

- ◆ de tidspunkter, hvor rentebetingelserne tilpasses, eller hvor kontrakten udløber (det tidspunkt, der ligger først, anføres), og
- ◆ de effektive rentesatser, når en sådan oplysning er relevant og mulig.

Oplysning om kreditrisiko

For hver kategori af finansielle aktiver, både i og uden for balancen, skal oplyses, om eksponeringen overfor kreditrisiko, herunder:

- ◆ det beløb, som bedst illustrerer den maksimale kreditrisiko, virksomheden er udsat for på balancedagen uden, at der er taget hensyn til dagsværdien af eventuelle sikkerhedsstillelser. Kreditrisikoen udtrykkes ved det beløb, der vil være modpartsrisikoen, såfremt modparten ikke er i stand til at opfylde sine forpligtelser, og
- ◆ væsentlige koncentrationer af kreditrisici.

Oplysning om dagsværdi

Der skal gives oplysninger om dagsværdi af hver kategori af finansielle aktiver og forpligtelser, både i og uden for balancen. Hvis det ikke er praktisk muligt under hensyntagen til det nødvendige tidsforbrug eller omkostningsforbrug at skønne dagsværdien for et finansielt aktiv eller finansiell forpligtelse med den nødvendige pålidelighed, skal dette forhold oplyses sammen med information om de principielle karakteristika for instrumentet, der er relevante for vurdering af dagsværdien.

Finansielle aktiver indregnet til et højere beløb end dagsværdien
Når en virksomhed har indregnet et eller flere finansielle aktiver til en højere værdi end dagsværdien, skal virksomheden oplyse:

- ◆ den regnskabsmæssige værdi og dagsværdien enten på det enkelte aktiv eller for en relevant gruppe af aktiver, og
- ◆ årsagen til, at den regnskabsmæssige værdi ikke er reduceret, herunder også en redegørelse for de forhold, der er lagt til grund for ledelsens vurdering af rimeligheden af den regnskabsmæssige værdi.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

I henhold til Regnskabsvejledning 15 skal der gives yderligere oplysninger, hvis finansielle forpligtelser måles til en lavere værdi end dagsværdien, og denne måling skal begrundes. Eksempelvis kunne det være relevant for langfristede fastforrentede lån med en rente, som ligger over markedsrenten på balancedagen. Bestemmelsen er medtaget, fordi danske virksomheder ofte finansierer fast ejendom ved optagelse af realkreditlån, der er langfristede og fastforrentede. Oplysningskravet findes imidlertid ikke i IAS 32 eller IAS 39.

Der er visse anbefalinger om yderligere oplysninger. Blandt andet anbefales det, at der udarbejdes følsomhedsanalyser i relation til renterisici.

Yderligere anbefalede oplysninger

IAS 32 er en forholdsvis lang standard, som dog også indeholder relevant og praktisk vejledning i appendiks, der med fordel kan læses.

Indtjening pr. aktie

Omhandler	Beregning af nøgletallet indtjening pr. aktie.
Tilhørende SIC	SIC-24, Indtjening pr. aktie - finansielle instrumenter og andre kontrakter, som kan afregnes med aktier.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning, men nøgletallet indgår i nøgletalsvejledningen fra Den Danske Finansanalytikerforening.

IAS 33 foreskriver principper for beregning og præsentation af indtjening pr. aktie (EPS - Earnings Per Share).

Anvendelsesområde

Standarden skal kun anvendes af virksomheder, hvis aktier handles offentligt på en fondsbørs eller som er i gang med en børsnotering.

Nøgletallet EPS behøver ikke at blive beregnet for moderselskabet, hvis moderselskabets årsregnskab præsenteres i samme årsrapport.

Centrale definitioner

Ordinære aktier er egenkapitalinstrumenter, som er efterstillet alle andre grupper af egenkapitalinstrumenter.

Potentielle ordinære aktier er finansielle instrumenter eller andre kontrakter, som kan give indehaveren ret til ordinære aktier. Som typiske eksempler kan nævnes konvertible obligationer, konvertible præferenceaktier, aktiewarrants og aktieoptioner.

SIC-24 foreskriver, at alle instrumenter, som kan resultere i, at den regnskabsafleggende virksomhed udsteder ordinære aktier til indehaveren af det finansielle instrument eller anden kontrakt, er potentielle ordinære aktier.

Måling af indtjening pr. aktie

Indtjening pr. aktie (EPS) skal kalkuleres ved at dividere årets resultat med årsregnskabets gennemsnitlige udestående antal ordinære aktier.

Årets resultat, som indgår i beregningen, er den del af årets resultat, der kan henføres til ordinære aktionærer, det vil sige efter fradrag af præferenceudbytte.

Det gennemsnitlige udestående antal ordinære aktier, der skal anvendes, er det vejede gennemsnitlige antal ordinære aktier, der har været i omløb i løbet af regnskabsåret. Det vejede gennemsnit af udestående ordinære aktier i regnskabsåret og for alle sammenligningsår medtaget i årsregnskabet skal reguleres for begivenheder, som har ændret antallet af udestående aktier uden en tilsvarende ændring i værdierne. Eksempelvis udstedelse af fondsaktier.

Udtyndet indtjening pr. aktie (Diluted EPS) skal kalkuleres på samme vis som indtjening pr. aktie (ved at dividere årets resultat med årsregnskabets gennemsnitlige udestående antal ordinære aktier), men der skal reguleres for virkningen af alle potentielle nye aktier.

Måling af udtyndet indtjening pr. aktie

Hvis antallet af udestående ordinære aktier og potentielle ordinære aktier øges uden tilførsel af værdier, eksempelvis ved fondsaktier - skal nøgletalsberegning af begge nøgletal tilpasses med tilbagevirkende kraft. Hvis ændringerne sker efter balancedagen, men før offentliggørelsen af årsregnskabet, skal beregningen baseres på det nye antal aktier. Når beregningen er baseret på et nyt antal aktier, skal dette oplyses.

Tilpasning

Herudover skal beregningen tilpasses for effekten af ændringer af fundamentale fejl og ændringer i anvendt regnskabspraksis. Der skal ligeledes tilpasses for effekten af en virksomhedssammenlægning.

Virksomheden skal oplyse nøgletallet indtjening pr. aktie (EPS) og udtyndet indtjening pr. aktie (Diluted EPS) på samme side som resultatopgørelsen. Indtjening pr. aktie og udtyndet indtjening pr. aktie skal vises på lige fremtrædende pladser. Nøgletallene skal præsenteres, uanset om de er negative eller ej.

Præsentation

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal oplyses om beløbet anvendt i tælleren i nøgletallene og en afstemning af disse beløb til årets resultat, ligesom der skal oplyses om det gennemsnitlige antal udestående ordinære aktier anvendt ved beregning af de to nøgletal og en afstemning af disse nævnere til hinanden.

Hvis en virksomhed angiver andre nøgletal om indtjening pr. aktie i tillæg til de to krævede, skal det gennemsnitlige udestående antal ordinære aktier beregnes i henhold til denne standard. Hvis der ved en sådan beregning anvendes et resultat, som ikke fremgår af resultatopgørelsen, skal der foretages en afstemning til en relevant linie i resultatopgørelsen. Andre nøgletal må ikke vises på en mere fremtrædende plads end de to krævede nøgletal.

Hvis beregningen af nøgletallene er baseret på et ændret antal ordinære aktier, skal dette oplyses (jævnfør ovenfor).

Præsentation af delårsregnskaber

Krav til delårsrapportering (perioderegnskaber).

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning om delårsrapportering, men "Regler for udstedere af børsnoterede værdipapirer på Københavns Fondsbørs A/S" indeholder bestemmelser herom.

Dansk regnskabsvejledning

Denne standard foreskriver minimumskravene til indholdet af et delårsregnskab samt principperne for indregning og måling af delårsregnskabets elementer. Virksomheden kan efter IAS 34 vælge at præsentere et fuldstændigt delårsregnskab svarende til et årsregnskab, eller præsentere et sammendraget delårsregnskab. Det skal oplyses, om delårsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IAS generelt, eller i overensstemmelse med minimumskravene i IAS 34.

Rettidighed og pålidelig præsentation af delårsregnskaber er vigtigt for investorer og kreditorer for at forstå en virksomheds indtjeningsevne, dens finansielle stilling, pengestrømme og likviditetssituation, også i Danmark.

Standarden vedrører konkret offentliggørelse af kvartals- og halvårsregnskaber. Der er ikke umiddelbart krav om, at selskabet skal følge denne standard for, at årsregnskabet (for helåret) kan siges at være aflagt i overensstemmelse med IAS. Virksomheden kan dog frivilligt vælge fuldt ud at udarbejde kvartalsmeddelelser i henhold til IAS, og i så fald gælder de generelle bestemmelser i IAS i samme omfang som for årsregnskabet.

Delårsregnskabet skal indeholde følgende elementer enten forkortet eller fuldstændigt:

- ◆ Balance pr. afslutningen af delårsperioden og en tilsvarende sammenlignelig balance fra slutningen af det foregående hele regnskabsår.
- ◆ Resultatopgørelse for delårsperioden og kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato med sammenligningstal for de tilsvarende perioder året før.
- ◆ Egenkapitalbevægelser, jævnfør IAS 1, kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato med sammenligningstal for den tilsvarende periode året før.
- ◆ Pengestrømsopgørelse kumulativt for det aktuelle regnskabsår til dato med sammenligningstal for den tilsvarende periode året før.

Delårsregnskabets indhold

Oplysninger i delårsregnskabet :

IAS 34 har oplysningskrav vedrørende:

- ◆ anvendt regnskabspraksis (som udgangspunkt identisk med praksis i seneste årsregnskab)
- ◆ sæsonudsving i aktiviteten og usædvanlige transaktioner
- ◆ ændringer i skøn af væsentlig betydning
- ◆ ændringer i forhold til tidligere resultatudmeldinger
- ◆ udstedelse, tilbagekøb og indløsning af obligationer og aktier
- ◆ udbetalinger af udbytte
- ◆ omsætning og resultat på segmenter (kun primære segmenter)
- ◆ væsentlige efterfølgende begivenheder
- ◆ ændringer i aktiviteten, eksempelvis køb og salg af virksomheder, og
- ◆ ændringer i eventualforpligtelser og eventualaktiver.

Indtjening pr. aktie og udvandet indtjening pr. aktie skal også præsenteres i resultatopgørelsen for en delårsperiode.

Ophørende aktiviteter

Præsentation af ophørende aktiviteter.

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 35 fastlægger principper for præsentation af information om ophørende aktiviteter. Det er vigtigt at adskille oplysninger om ophørende aktiviteter fra oplysninger om fortsættende aktiviteter for investorer og andre regnskabsbrugere for at vurdere forventninger til fremtiden.

En ophørende aktivitet defineres som en større del af en virksomhed, der i henhold til en samlet plan vil blive afhændet, enten i sin helhed eller stykvis, eksempelvis ved salg af aktiver og indfrielse af forpligtelser eller ved nedlæggelse. En ophørende aktivitet skal udgøre en særskilt og væsentlig andel af virksomheden, det vil egentlig sige et forretningsområde eller et geografisk område, og aktiviteten skal kunne udskilles driftmæssigt såvel som i forbindelse med regnskabsrapporteringen. En omstrukturering opfylder typisk ikke definitionen på en ophørende aktivitet.

Definition af ophørende aktivitet

Der skal gives oplysninger, når virksomheden har indgået en bindende salgsaftale for stort set alle aktiverne i den ophørende aktivitet, eller selskabets bestyrelse har godkendt en detaljeret, formel plan for aktivitetens ophør og har offentliggjort denne.

Begivenhed, der udløser oplysning

Oplysninger i årsregnskabet

Første gang virksomheden oplyser om en ophørende aktivitet skal følgende medtages:

- a) en beskrivelse af den ophørende aktivitet
- b) segmentet som aktiviteten indgår i, i henhold til IAS 14
- c) datoen for samt arten af den begivenhed, der har udløst denne første oplysning, det vil sige afhændelse eller godkendelse/offentliggørelse af en samlet plan
- d) datoen eller regnskabsåret, hvor den ophørende aktivitet forventes afsluttet
- e) den regnskabsmæssige værdi pr. balancedagen af den ophørende aktivitets samlede aktiver og samlede forpligtelser
- f) omsætning, omkostninger og resultat før skat fra ordinær drift af den ophørende aktivitet i indeværende regnskabsår samt den tilknyttede indkomstskat, og
- g) nettopengestrømme vedrørende drift, investerings- og finansieringsaktiviteter i den ophørende aktivitet i indeværende regnskabsår.

Indtræder oplysningsbegivenheden efter balancedagen, men før offentliggørelse af årsregnskabet, medtages ovennævnte oplysninger i årsregnskabet.

Andre oplysninger:

Der skal herudover gives oplysninger, når virksomheden afhænder, indfrier eller indgår bindende salgsaftaler vedrørende aktiver og forpligtelser i relation til ophørende aktiviteter, ligesom der er særlige krav til opdatering af oplysningerne i efterfølgende årsregnskaber frem til det tidspunkt, hvor den ophørende aktivitet er afviklet. Omtale af væsentlige begivenheder siden sidste årsregnskab skal endvidere medtages i delårsregnskaber.

Oplysninger skal gives for hver ophørende aktivitet for sig.

De krævede oplysninger kan enten præsenteres i noterne eller i selve regnskabsopstillingerne (resultatopgørelsen, balancen og pengestrømsopgørelsen).

Gevinster og tab før skat, som opstår ved afhændelse af aktiver og indfrielse af forpligtelser i relation til den ophørende aktivitet, skal vises i selve resultatopgørelsen.

Resultatet af den ophørende aktivitet må ikke vises som ekstraordinær post.

Sammenligningstallene for tidligere år i årsregnskabet vedrørende en ophørende aktivitet skal tilpasses for at adskille fortsættende og ophørende aktiviteter aktiver og forpligtelser, indtægter, omkostninger og pengestrømme.

Værdiforringelse af aktiver

Nedskrivning af aktiver.

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

Dansk
regnskabsvejledning

IAS 36 samler reglerne om nedskrivning for de fleste typer af aktiver og beskriver, hvornår der skal foretages nedskrivningstest på aktiver, samt hvordan en nedskrivningstest skal gennemføres.

Standarden indeholder særlige bestemmelser for så vidt angår nedskrivningstest af goodwill.

Standarden kræver, at det årligt vurderes, om virksomhedens aktiver er værdiforringet. Hvis der er en indikation på dette, skal nedskrivningstesten gennemføres. Det vil sige, at genindvindingsværdien (recoverable amount) skal opgøres.

Identifikation af mulig værdiforringelse

IAS 36 anfører en række indikatorer på værdiforringelse, som dog ikke er udtømmende.

Indikatorer på værdiforringelse

Eksterne kilder omfatter eksempelvis:

- ◆ aktivernes markedsværdi er i perioden faldet betydeligt mere end forventet i forhold til normalt brug og tidsmæssig forældelse
- ◆ der er i perioden konstateret væsentlige ændringer med en ugunstig virkning på virksomheden. Eksempelvis negativ udvikling vedrørende teknologi, markedet, økonomi eller miljøforhold i branchen eller på de markeder, aktiverne er henført til
- ◆ renteniveauet har været stigende i perioden, og
- ◆ den regnskabsmæssige værdi af virksomhedens nettoaktiver er større end dens samlede kursværdi.

Interne kilder omfatter eksempelvis:

- ◆ synlige tegn på forældelse eller fysisk beskadigelse af et aktiv
- ◆ væsentlige ændringer med ugunstig virkning på virksomheden er konstateret i perioden med hensyn til den planlagte anvendelse af et aktiv, og
- ◆ indikationer fra den interne rapportering af, at et aktivs økonomiske afkast ikke er som forventet.

Såfremt indikatorerne peger på, at aktiver kan være værdiforringet, skal der gennemføres en nedskrivningstest.

Nedskrivningstest - Måling af genindvindingsværdi

En nedskrivningstest gennemføres ved at beregne aktivets genindvindingsværdi.

Genindvindingsværdien fastsættes som det højeste beløb af henholdsvis:

1. nettosalgsprisen (net selling price) = den opnåelige pris ved salg af aktivet på normale vilkår - arm's length - med fradrag af afhændelsesomkostninger, og
2. kapitalværdien (value in use) = nutidsværdi af forventede fremtidige pengestrømme, som fremkommer ved fortsat brug af aktivet og fra rådighed over aktivet i dets brugstid.

I praksis er det krævende at fastsætte kapitalværdien, da der skal laves en opgørelse af forventede fremtidige pengestrømme til nutidsværdi ved anvendelse af budgetter og diskonteringsatser. IAS 36 fastsætter nærmere retningslinier for fastsættelse heraf. Se også under afsnittet kapitalværdi nedenfor.

Det kan i praksis være umuligt at foretage en beregning af genindvindingsværdi for enkeltaktiver. I så fald skal genindvindingsværdien fastsættes på baggrund af den mindste gruppe af aktiver, som tilsammen genererer pengestrømme fra fortsat brug uafhængigt af indgående pengestrømme fra andre aktiver eller andre grupper af aktiver (pengestrømsfrembringende enheder - cash-generating units). IAS 36 indeholder meget omfattende vejledning herom, som ikke er medtaget i denne publikation.

Nettosalgspris

IAS 36 indeholder følgende vejledning om måling af nettosalgsprisen:

- ◆ Hvis der er en bindende salgsaftale, anvendes prisen i henhold til denne aftale minus afhændelsesomkostninger.
- ◆ Hvis der er et aktivt marked for typen af aktiver, skal nettosalgsprisen opgøres til markedsprisen minus afhændelsesomkostninger. Markedsprisen er den aktuelle købspris, hvis denne findes. Alternativt skal prisen for den seneste transaktion anvendes.
- ◆ Hvis der ikke findes et aktivt marked, skal nettosalgsprisen opgøres til det bedste skøn over aktivets salgpris minus afhændelsesomkostninger.
- ◆ Afhændelsesomkostninger er kun de omkostninger, der er direkte tilknyttet afhændelsen eksklusiv finansierings- og skatteomkostninger.

Kapitalværdi

Måling af kapitalværdi kræver (a) skøn over de fremtidige pengestrømme til og fra virksomheden, som hidrører fra aktivets fortsatte anvendelse og endelige afhændelse og (b) tilbagediskontering af disse fremtidige pengestrømme ved anvendelse af en relevant diskonteringsat.

Fastlæggelse af forventede pengestrømme skal baseres på rimelige og dokumenterbare forudsætninger, godkendte budgetter/prognoser, og ekstrapolation for perioder udover budgetperioden. IAS 36 forudsætter, at budgetter/prognoser ikke går ud over en fem årig periode. For perioder efter fem år, skal tallene ekstrapoleres baseret på tidligere års budgetter.

Opgørelsen af forventede fremtidige pengestrømme skal ikke indeholde pengestrømme fra finansiering og indkomstskat.

Ved måling af kapitalværdi, skal diskonteringsraten være:

- ◆ en før-skat rentesats, og
- ◆ baseret på markedets nuværende forudsætninger om penges tidsmæssige værdi og de risici, som specifikt er forbundet med aktivet.

Når der ikke findes en specifik markedsbestemt diskonteringsrate for aktivet, skal en skønnet diskonteringsrate anvendes. Denne skal reflektere den tidsmæssige værdi af penge over aktivets brugstid og tage hensyn til lande- eller områderisiko, valutarisiko, prisrisiko og risiko ved pengestrømmene. Følgende satser tages normalt i betragtning:

- (a) virksomhedens vejede gennemsnitlige kapitalomkostning
- (b) virksomhedens marginale lånerente, og
- (c) andre lånerenter på markedet.

Diskonteringsrate

Hvis genindvindingsværdien af et aktiv er lavere end dets regnskabsmæssige værdi, skal aktivet nedskrives til genindvindingsværdien. Udgangspunktet er, at nedskrivninger som følge af værdiforringelse føres i resultatopgørelsen. Tilsvarende gælder for tilbageførsel af en tidligere foretaget nedskrivning. For så vidt angår pengestrømsfrembringende enheder, skal nedskrivningen først henføres til en eventuel goodwill og herefter pro rata til andre aktiver. Tilbageførsel af nedskrivning vedrørende goodwill kan alene ske i særlige tilfælde.

Indregning og måling af tab ved værdiforringelse

Oplysninger i årsregnskabet:

IAS 36 kræver en række supplerende oplysninger vedrørende nedskrivninger og værdiforringede aktiver, eksempelvis fordeling af periodens nedskrivninger på resultat og egenkapitalposter, samt fordeling på segmenter.

Derudover er der krav om yderligere oplysninger, såfremt der i regnskabsperioden er foretaget væsentlige nedskrivninger eller tilbageførsler af nedskrivninger af enkeltaktiver eller pengestrømsfrembringende enheder, eller såfremt de foretagne nedskrivninger eller tilbageførsler af nedskrivninger totalt set er væsentlige for årsregnskabet som helhed.

Dette omfatter blandt andet:

- ◆ de begivenheder eller forhold, som har medført nedskrivning eller tilbageførsel heraf
- ◆ indregnede nedskrivninger eller tilbageførsel heraf
- ◆ for enkeltaktiver oplyses om arten samt hvilket segment, aktivet vedrører
- ◆ for pengestrømsfrembringende enheder oplyses blandt andet, hvilken enhed det drejer sig om (eksempelvis forretningsområde eller geografisk område)
- ◆ om den ny regnskabsmæssige værdi er nettosalgsprisen eller kapitalværdien
- ◆ hvorledes nettosalgsprisen ovenfor er opgjort, eksempelvis ved reference til et aktivt marked, og
- ◆ hvorledes kapitalværdien er opgjort, herunder anvendte diskonteringssatser.

Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver

Regnskabsmæssig behandling af hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver.

Omhandler

Ingen.

Tilhørende SIC

Regnskabsvejledning 17, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* er baseret på IAS 37. Der er dog følgende forskelle:

- ◆ I henhold til Regnskabsvejledning 17 skal der tages hensyn til ny lovgivning, når vedtagelsen er sandsynlig. IAS 37 kræver, at vedtagelsen af ny lovgivning er så godt som sikker (virtually certain) før ændringen indregnes.
- ◆ I henhold til Regnskabsvejledning 17 indregnes eventualaktiver og refusioner, når indtægten er sandsynlig. I henhold til IAS 37 må sådanne indtægter først indregnes, når den er så godt som sikker (virtually certain).

Bortset fra disse to forskelle indebærer aflæggelse af årsregnskab efter Regnskabsvejledning 17, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IAS 37. Da der ikke i praksis forventes, at væsentlige forskelle vil opstå i relation til disse to forskelle, er de ikke behandlet yderligere nedenfor.

Dansk regnskabsvejledning

IAS 37 omhandler den regnskabsmæssige behandling af hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver i årsregnskabet. En hensat forpligtelse skal indregnes, når og kun når:

- ◆ virksomheden på balancedagen har en retlig eller en faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed, og
- ◆ det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og
- ◆ der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig opgørelse af forpligtelsen.

Hensatte forpligtelser

Eventualforpligtelser og eventualaktiver er forhold, der eksisterer på balancedagen, som resultat af tidligere begivenheder, og som kan medføre enten et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer (eventualforpligtelse) eller en forøgelse af virksomhedens økonomiske ressourcer (eventualaktiv), men hvor forpligtelsens henholdsvis aktivets eksistens først kan bekræftes af en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som er uden for virksomhedens kontrol.

Eventualforpligtelser og eventualaktiver

Eventualforpligtelser og eventualaktiver indregnes ikke i årsregnskabet, men skal omtales i noterne til årsregnskabet.

Måling af hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser skal måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen på balancedagen. Der skal ved opgørelsen af det bedste skøn tages højde for alle relevante risici og usikkerheder, ligesom den hensatte forpligtelse skal tilbagediskonteres, hvis dette har væsentlig indvirkning.

Hensatte forpligtelser vurderes og måles til det beløb, der udtrykker det bedste skøn på hver balancedag. Hvis et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer ikke længere er sandsynligt, skal den hensatte forpligtelse tilbageføres.

Hensatte forpligtelser må kun anvendes til de formål, som de ved indregningen var tiltænkt at skulle dække.

Standarden indeholder særlige bestemmelser i relation til fremtidige driftstab, tabsgivende kontrakter samt omstrukturering.

Der må ifølge IAS 37 ikke hensættes til dækning af fremtidige driftstab, da fremtidige driftstab hverken opfylder definitionen på forpligtelser eller det generelle indregningskriterium for hensatte forpligtelser.

Hvis virksomheden er part i en aftale, der er tabsgivende for virksomheden, foreligger der som følge heraf en forpligtelse, der indregnes og måles som en hensat forpligtelse i henhold til IAS 37.

Omstrukturering

En hensat forpligtelse til omstrukturering indregnes, når de generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser er opfyldt. IAS 37 konkretiserer, hvorledes de generelle indregningskriterier for hensatte forpligtelser skal anvendes ved omstrukturering. En forpligtelse til at omstrukturere en virksomhed eller en del af en virksomhed skal indregnes, når virksomheden har udarbejdet en detaljeret plan for omstruktureringen og samtidig har skabt en berettiget forventning hos dem, som berøres af omstruktureringen, ved enten at påbegynde gennemførelsen af planen eller ved at kommunikere planen til dem, som berøres heraf.

Dette betyder eksempelvis, at en direktions- eller bestyrelsesbeslutning om at omstrukturere, der er taget før balancedagen, alene resulterer i en forpligtelse på balancedagen, hvis virksomheden forud for balancedagen har påbegyndt gennemførelsen af den planlagte omstrukturering eller har offentliggjort omstruktureringsplanens hovedpunkter til de, som berøres heraf. Dette skal være sket på en så tilstrækkelig specifik måde, at der herved er skabt en berettiget forventning hos dem om, at virksomheden vil gennemføre omstruktureringen.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal i årsregnskabet medtages en slags anlægsnote for hver væsentlig gruppe af hensatte forpligtelser udvisende:

- ◆ den regnskabsmæssige værdi primo og ultimo regnskabsåret
- ◆ kursregulering af den regnskabsmæssige værdi primo regnskabsåret til kursen på den seneste balancedag
- ◆ regnskabsårets hensatte forpligtelser, herunder forøgelse af eksisterende hensatte forpligtelser
- ◆ regnskabsårets forbrug af hensatte forpligtelser, det vil sige beløb, som har reduceret den hensatte forpligtelse
- ◆ ubenyttede hensatte forpligtelser, der er tilbageført i regnskabsåret, og
- ◆ regnskabsårets forskydning i nutidsværdier som følge af tidsforløbet og effekten af ændringer i rentefaktoren.

Endvidere skal der i noterne til årsregnskabet for hver gruppe af hensatte forpligtelser oplyses:

- ◆ en beskrivelse af forpligtelsen og tidspunktet for det forventede træk på virksomhedens økonomiske ressourcer
- ◆ en omtale af eventuelle usikkerheder ved opgørelsen af omkostningerne eller det forventede afholdelsestidspunkt, samt oplysninger om de væsentligste forudsætninger vedrørende fremtidige begivenheder, og
- ◆ størrelsen af en eventuel forventet refusion eller anden godtgørelse samt den regnskabsmæssige behandling heraf. IAS 37 kræver, at refusioner og andre godtgørelser først indregnes, når det er så godt som sikkert, at de vil tilfalde virksomheden (modsat Regnskabsvejledning 17, der tillader indregning allerede, når det er sandsynligt, at de vil tilfalde virksomheden).

Herudover skal medtages visse oplysninger vedrørende eventualforpligtelser samt eventualaktiver.

Immaterielle aktiver

Omhandler	Regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver.
Tilhørende SIC	SIC-6, Omkostning ved modificering af eksisterende software. SIC-32, Immaterielle aktiver - Omkostninger til website.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ingen generel dansk regnskabsvejledning om immaterielle aktiver, men Regnskabsvejledning 7 behandler forskning og udvikling. Regnskabsvejledning 7 er imidlertid forældet som følge af introduktionen af den nye årsregnskabslov, og kunne med fordel have været trukket tilbage. En ny dansk regnskabsstandard, der er baseret på IAS 38, er under udarbejdelse.

Definition

IAS 38 definerer et immaterielt aktiv som et identificerbart, ikke-monetært aktiv uden fysisk substans til brug ved fremstilling eller levering af varer eller tjenesteydelser, til udlejning til andre, eller til administrative formål. Der skal være tale om et aktiv underlagt virksomhedens kontrol, og som klart kan adskilles fra virksomhedens goodwill.

Indregning som aktiv, en del af goodwill eller som omkostning?

Immaterielle aktiver skal indregnes til kostpris, hvis følgende forhold er opfyldt:

- ◆ det er sandsynligt, at de fremtidige økonomiske fordele af aktivet vil tilflyde virksomheden, og
- ◆ aktivets anskaffelsespris/kostpris kan måles pålideligt.

Disse krav gælder principielt uanset om aktivet er erhvervet separat fra tredjemand, som led i en virksomhedsovertagelse, eller er oparbejdet internt i virksomheden. I praksis er det primært udviklingsprojekter, der aktiveres som internt oparbejdede immaterielle aktiver. Internt oparbejdet goodwill, varemærker, navnerettigheder, udgiverrettigheder, kundekartoteker og lignende immaterielle goder tillades ikke aktiveret i henhold IAS 38. Derfor resultatføres omkostninger hertil som hovedregel, når de afholdes, medmindre de erhverves i forbindelse med en virksomhedsovertagelse (hvor de indgår i goodwillbeløbet).

Hvis et immaterielt aktiv ikke opfylder indregningskriterierne jævnfør ovenfor, skal omkostninger forbundet med frembringelsen eller erhvervelsen af aktivet omkostningsføres, når de afholdes. Tidligere afholdte omkostninger kan ikke på et senere tidspunkt indregnes som en del af kostprisen for et immaterielt aktiv. Omkostninger afholdt til uddannelse, markedsføring eller opstart af aktiviteter kan ikke indgå som et immaterielt aktiv.

Forskning er defineret som grundlæggende og planlagte undersøgelser foretaget for at opnå ny videnskabelig eller teknisk viden og indsigt.

Udvikling er defineret som anvendelsen af forskningsresultater eller anden viden i en plan eller skitse til fremstilling af nye eller væsentligt forbedrede materialer, anordninger, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser forud for påbegyndelsen af en erhvervsmæssig produktion eller brug.

Forskning skal altid omkostningsføres i afholdelsesåret.

Udviklingsomkostninger skal i henhold til IAS 38 indregnes som aktiver, såfremt det er muligt at påvise en sammenhæng mellem afholdte omkostninger og den fremtidige indtjening. Dette kræver normalt, at virksomheden kan påvise følgende:

- ◆ tekniske muligheder for at færdiggøre det immaterielle aktiv, således at det kan anvendes eller sælges
- ◆ har til hensigt at færdiggøre aktivet med henblik på at anvende eller sælge det
- ◆ evne til at anvende eller sælge aktivet
- ◆ at aktivet vil skabe fremtidige økonomiske fordele, herunder at der findes et marked for de varer og tjenesteydelser, der udspringer fra det immaterielle aktiv eller et marked for aktivet i sig selv, eller, hvis det skal anvendes internt i virksomheden, nytteværdien af aktivet
- ◆ tilgængeligheden af tilstrækkelige tekniske, finansielle eller andre ressourcer til at fuldføre udviklingen og til at anvende eller sælge det pågældende immaterielle aktiv, og
- ◆ evnen til pålideligt at måle de omkostninger, der kan henføres til udviklingen af det immaterielle aktiv.

Kostprisen for et internt oparbejdet immaterielt aktiv indeholder alle de omkostninger, der er direkte henførbare til disse aktiviteter eller kan fordeles på en rimelig måde. Det gælder tillige indirekte omkostninger. Omkostninger, der kan henføres, er:

- ◆ omkostninger til varer og tjenesteydelser anvendt ved oparbejdningen
- ◆ gager, løn og andre personaleomkostninger til personale beskæftiget med oparbejdningen
- ◆ omkostninger, der direkte kan henføres til aktivet, eksempelvis afskrivning på patenter og licenser, der medgår til oparbejdningen af aktivet, og
- ◆ indirekte omkostninger, der er nødvendige for oparbejdelsen af aktivet, eksempelvis afskrivninger af bygninger, maskiner og udstyr, men ikke generelle administrationsomkostninger. De indirekte omkostninger fordeles på systematisk måde svarende til den systematiske fordeling, der foretages eksempelvis ved prisfastsættelse af varebeholdninger (IAS 2) og indregning af låneomkostninger (IAS 23).

Forskning og udvikling

Måling af kostpris for et internt oparbejdet immaterielt aktiv

I henhold til SIC-32 er en website, som en virksomhed udvikler til eget brug, et eksempel på et internt oparbejdet immaterielt aktiv, som skal indregnes, når de generelle indregningskriterier for immaterielle aktiver er opfyldt (jævnfør ovenfor). Fortolkningsbidraget angiver endvidere specifikt, hvorledes omkostninger i forskellige faser af udviklingen af en website skal behandles. Det vil sige om de skal aktiveres eller omkostningsføres.

Efterfølgende omkostninger

Efterfølgende omkostninger relateret til immaterielle aktiver kan alene aktiveres, såfremt det er sandsynligt, at omkostningerne vil sætte aktivet i stand til at generere fremtidige økonomiske fordele i et omfang, der overstiger den oprindeligt forventede ydeevne af aktivet, og omkostningerne kan henholdsvis opgøres og henføres på pålidelig vis til det pågældende aktiv.

I henhold til SIC-6 skal omkostninger, afholdt for at genoprette eller opretholde software systemers oprindeligt forventede ydeevne, indregnes, når og kun, når arbejdet udføres. Det vil sige, at der eksempelvis ikke skulle foretages hensættelser i forbindelse med årtusindeskiftet eller ved indførelsen af euroen.

Efterfølgende måling

Hovedreglen for måling af immaterielle aktiver er kostpris fratrukket af- og nedskrivninger. Afskrivning foretages over den forventede økonomiske brugstid, mens nedskrivninger indregnes i henhold til principperne i IAS 36.

Som en tilladt alternativ behandling kan immaterielle aktiver måles til opskrevne værdier baseret på dagsværdier, fratrukket af- og nedskrivninger. Opskrivning tillades alene, hvor dette kan ske med reference til et aktivt marked for køb og salg af det pågældende aktiv. Eventuelle opskrivninger indregnes direkte på egenkapitalen. Definitionen af aktivt marked er forholdsmæssig snæver, hvorfor det i praksis alene i yderst sjældne tilfælde vil være muligt at opskrive immaterielle aktiver.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er en forskel mellem IAS 38 og den nye årsregnskabslov vedrørende opskrivninger af immaterielle aktiver, idet loven fortsat ikke tillader sådanne opskrivninger. Denne potentielle konflikt kan i praksis løses ved at anvende hovedreglen i IAS 38, og ikke opskrive immaterielle aktiver.

I lighed med IAS 22 er formodningsreglen i IAS 38, at den økonomiske brugstid for et immaterielt aktiv - inklusive udviklingsprojekter - ikke kan overstige 20 år fra det tidspunkt, hvor aktivet er klar til ibrugtagning. Hvis det kan dokumenteres, at den økonomiske brugstid for et immaterielt aktiv overstiger 20 år (hvilket forventes at være sjældent), skal virksomheden afskrive aktivet over det bedste skøn over aktivets levetid og:

- ♦ teste behovet for nedskrivning af det immaterielle aktiv mindst én gang årligt i henhold til IAS 36, samt
- ♦ oplyse årsagerne til, at den økonomiske brugstid for det immaterielle aktiv antages at overstige 20 år, samt de faktorer, der spillede en afgørende rolle ved fastsættelsen af den økonomiske brugstid.

Immaterielle aktiver skal afskrives lineært (typisk med en restværdi på nul), medmindre en anden metode er mere rimelig. Afskrivningerne indregnes som hovedregel i resultatopgørelsen som en omkostning.

Afskrivning

Et immaterielt aktiv skal fjernes fra balancen ved afhændelse, eller når det tages ud af brug og ingen fremtidige økonomiske fordele forventes fra dets afhændelse. Gevinster eller tab skal opgøres som forskellen mellem nettoprovenuet og aktivets regnskabsmæssige værdi, og indregnes i resultatopgørelsen.

Udrangering og afhændelse

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal medtages en typisk anlægsnote, der viser den regnskabsmæssige værdi primo og ultimo regnskabsåret, kursregulering af den regnskabsmæssige værdi primo regnskabsåret til kursen på den seneste balancedag, samt forklarer arten af bevægelser i perioden i form af eksempelvis til- og afgang, af- og nedskrivninger, samt eventuelle opskrivninger.

Oplysningen skal gives for hver gruppe af immaterielle aktiver, herunder internt oparbejdede. Endvidere skal oplyses om de anvendte brugstider eller afskrivningsprocenter, anvendte afskrivningsmetoder samt på hvilke linier i resultatopgørelsen afskrivningerne indgår.

Afskrives immaterielle aktiver over mere end 20 år kræves en række yderligere oplysninger. Tilsvarende gælder for immaterielle aktiver indregnet til opskrevne værdier.

De samlede omkostninger indregnet i resultatopgørelsen vedrørende forskning og udvikling skal oplyses i årsregnskabet.

Finansielle instrumenter: Indregning og måling

<p>Omhandler</p>	<p>Indregning og måling af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter, samt den regnskabsmæssige behandling af sikring.</p>
<p>Tilhørende SIC</p>	<p>SIC-33, Konsolidering og indre værdis metode - potentielle stemmeretigheder og allokering af ejerandele (behandlet under IAS 27).</p>
<p>Dansk regnskabsvejledning</p>	<p>Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning. Regnskabsvejledning 9 (ajourført 2002), <i>Valutaomregning</i>, omhandler blandt andet regnskabsmæssig behandling af valutakurssikring, mens IAS 39 omhandler regnskabsmæssig behandling af sikring generelt. Sikringskravene i IAS 39 er ikke sammenfaldende med bestemmelserne i Regnskabsvejledning 9. Der er mere detaljerede regler og eksplicite krav til dokumentation og sikringseffektivitet i IAS 39, som gennemgås nedenfor. IAS 39 tillader generelt ikke, at sikring foretages gruppevis. Der skal som udgangspunkt foretages sikring transaktion for transaktion i henhold til IAS 39. Desuden stiller IAS 39 krav om, at gennemførelsen af forventede fremtidige transaktioner er højst sandsynlig (highly probable), og ikke kun sandsynlig, som angivet i Regnskabsvejledning 9.</p>

Fokus på finansielle instrumenter

IAS 39 fastlægger regler og principper for indregning og måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser. IAS 39 skal læses i sammenhæng med IAS 32 om præsentation og oplysning af finansielle instrumenter (jævnfør ovenfor). IAS 32 indeholder også en række definitioner på finansielle aktiver og finansielle forpligtelser samt vejledning vedrørende sondring mellem egenkapital og forpligtelser. IAS 39 udbygger disse med nye begreber og vejledning vedrørende indregning og måling. IAS 39 indeholder tillige yderligere oplysningskrav i forhold til IAS 32, særligt vedrørende sikring.

Gennemgangen af IAS 39 har vi opdelt i afsnit som angivet i figuren:

Finansielle instrumenter omfatter ikke kun afledte finansielle instrumenter (også benævnt derivater, eksempelvis terminsforretninger, futures, options og swaps), men også primære finansielle instrumenter.

Det betyder blandt andet, at følgende finansielle aktiver og finansielle forpligtelser er omfattet af IAS 39:

- ◆ Investeringer i aktier, anpartar og obligationer
- ◆ Bankindeståender
- ◆ Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser
- ◆ Andre tilgodehavender
- ◆ Likvide beholdninger
- ◆ Udstedte obligationer
- ◆ Prioritetsgæld
- ◆ Gæld til kreditinstitutter i øvrigt
- ◆ Bankgæld
- ◆ Leverandørgæld, og
- ◆ Anden gæld

Afgrænsning til andre IAS'er

Standarden gælder som nævnt for alle finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter. Der er dog nogle få konkrete undtagelser, som er omfattet af andre standarder, eksempelvis IAS 27 om investeringer i dattervirksomheder, IAS 28 om investeringer i associerede virksomheder, IAS 31 om kapitalandele i joint ventures samt IAS 19 om pensionsordninger. Der er tillige visse specifikke undtagelser fra IAS 39, selvom kontrakterne principielt er finansielle instrumenter, eksempelvis forsikringskontrakter og råvarekontrakter med fysisk levering (jævnfør figuren nedenfor).

Undtaget fra IAS 39, da de er omfattet af andre IAS'er	Andre finansielle instrumenter, der specifikt er undtaget fra IAS 39
Investeringer i dattervirksomheder (IAS 27)	Egenkapitalinstrumenter udstedt af den regnskabsaflæggende virksomhed og klassificeret som egenkapital (eksempelvis egne aktier)
Investeringer i associerede virksomheder (IAS 28)	
Kapitalandele i joint ventures (IAS 31)	Forsikringskontrakter
Pensionsordninger (IAS 19)	"Weather derivatives"
Leasingkontrakter (IAS 17)	Finansielle garantier
Aftaler om betinget købspris ved virksomhedssammenslutninger (IAS 22)	Råvarekontrakter med fysisk levering af det underliggende aktiv

Omfattet af IAS 39:
Alle andre finansielle instrumenter, herunder alle afledte finansielle instrumenter

Figuren illustrerer, at IAS 39 omhandler alle finansielle instrumenter bortset fra de, der specifikt er undtaget fra standarden. Det betyder, at alle afledte finansielle instrumenter er omfattet af IAS 39 (medmindre de specifikt er undtaget jævnfør figuren ovenfor).

Afledte finansielle kontrakter kan være indbygget i og være en del af en kombineret kontrakt, som omfatter både det afledte instrument og hovedkontrakten. Som eksempel kan nævnes en konvertibel obligation, hvor lånet er hovedkontrakten, og konverteringsretten er det indbyggede afledte instrument.

Det indbyggede finansielle instrument skal som udgangspunkt adskilles fra hovedkontrakten, og de enkelte dele skal værdiansættes hver for sig.

Derfor skal virksomheden foretage en gennemgang med henblik på at identificere eventuelle indbyggede afledte finansielle instrumenter.

Eksempelvis kan der forekomme indbyggede afledte finansielle instrumenter i aftaler om varekøb, salg og leasingkontrakter. Der findes omfattende vejledning i IAS 39 til at vurdere, hvornår disse indbyggede afledte finansielle instrumenter skal adskilles fra hovedkontrakten og måles særskilt til dagsværdi.

I henhold til IAS 39 skal finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter, indregnes i balancen allerede fra det tidspunkt, hvor der for virksomheden foreligger en aftalemæssig rettighed eller pligt. Som udgangspunkt skal finansielle aktiver og forpligtelser ved første indregning måles til kostpris, som er lig med dagsværdien af det betalte eller det modtagne vederlag. Hvis der ikke findes en tilgængelig og pålidelig markedsværdi for vederlaget på indregningstidspunktet, skal dagsværdien heraf skønnes. Transaktionsomkostninger medtages altid i kostprisen ved første måling.

Måling ved første indregning

Efter den første indregning skal finansielle aktiver (herunder alle afledte finansielle instrumenter) som hovedregel måles til dagsværdi (fair value). Der er dog visse undtagelser:

- ◆ lån og tilgodehavender, der hidrører fra virksomhedens egne aktiviteter, og som ikke anvendes til handel
- ◆ andre investeringer med fast løbetid, såsom obligationer og som virksomheden har til hensigt og er i stand til at beholde til udløb (hold-til-udløb-investeringer), og
- ◆ finansielle aktiver, der ikke har en offentligt noteret markedsværdi og ikke på anden måde kan måles pålideligt, eksempelvis ved brug af værdiansættelsesmetoder.

Klassifikation og efterfølgende måling af finansielle aktiver

Hvis det finansielle aktiv ikke skal måles til dagsværdi, skal det i stedet måles til amortiseret kostpris eller til kostpris. Amortiseringsstillægget indregnes i resultatopgørelsen i henhold til den effektive rentes metode. Alle finansielle aktiver, der ikke måles til dagsværdi, skal ved hver balancedag vurderes for værdiforringelse med henblik på eventuel nedskrivning.

Det er vigtigt, at virksomheden får klassificeret sine primære finansielle aktiver, fordi der er forskellig regnskabsmæssig behandling afhængig af klassifikationen.

Lån og tilgodehavender fra egne aktiviteter skal således måles til amortiseret kostpris, medmindre de specifikt anvendes til handel.

Finansielle aktiver, hvor dagsværdien ikke kan måles pålideligt, og som ikke har et udløbstidspunkt, skal måles til kostpris. Det kan eksempelvis være visse unoterede aktier.

”Hold-til-udløb”-investeringer skal måles til amortiseret kostpris, hvis virksomheden har til hensigt og evnen til at beholde dem til udløb. Det kan eksempelvis være obligationer.

Det er vigtigt, at virksomheden - bortset fra de i standarden tilladte undtagelsessituationer - beholder sine "hold-til-udløb-investeringer" til udløb. I modsat fald vil alle finansielle aktiver i denne kategori skulle måles til dagsværdi i minimum en to-årig periode. Aktiver uden forudbestemt løbetid, såsom aktier, kan ikke indgå i kategorien for "hold-til-udløb-investeringer".

Det er også vigtigt, at de primære finansielle aktiver, som måles til dagsværdi, bliver klassificeret enten som handelsbeholdning eller som disponible for salg, fordi gevinster eller tab kan behandles forskelligt. For handelsbeholdninger skal gevinster og tab altid i resultatopgørelsen.

Gevinster eller tab vedrørende aktiver, som er disponible for salg kan enten indregnes direkte i resultatopgørelsen eller på egenkapitalen indtil aktivet er realiseret eller nedskrevet. Når aktivet er realiseret, skal hele den akkumulerede egenkapitalregulering føres i resultatopgørelsen.

Nedenstående tabel indeholder en beskrivelse af de fire kategorier af finansielle aktiver:

Klassifikation af finansielle aktiver	
Kategori af finansielle aktiver:	Beskrivelse
Lån og tilgodehavender hidrørende fra virksomhedens egne aktiviteter	Lån og tilgodehavender, som en virksomhed skaber ved at stille penge, varer eller tjenesteydelser til direkte rådighed for debitor.
Hold-til-udløb-investeringer	Finansielle aktiver med fast udløbstidspunkt og faste eller bestemmelige betalinger, som virksomheden har til hensigt og er i stand til at holde til udløb.
Finansielle aktiver disponible for salg - normale tilfælde	Omfatter: <ul style="list-style-type: none"> ◆ finansielle aktiver med fast udløbstidspunkt, som virksomheden enten ikke har til hensigt eller ikke er i stand til at holde til udløb ◆ børsnoterede aktier og andre egenkapitalinvesteringer med officielt noterede markedsværdier, og ◆ aktier og andre egenkapitalinvesteringer uden officielt noterede markedsværdier, men hvor dagsværdien kan opgøres pålideligt.
Finansielle aktiver disponible for salg - usædvanlige tilfælde	Aktier og andre egenkapitalinvesteringer uden officielt noterede markedsværdier, hvor virksomheden ikke er i stand til at opgøre dagsværdien pålideligt.
Finansielle aktiver, som besiddes med handel for øje. (Handelsbeholdning).	Finansielle aktiver anskaffet med henblik på at skabe en gevinst gennem kortsigtede udsving i kurser eller handelsmargin. Denne kategori inkluderer alle afledte finansielle instrumenter, der er aktiver.

Måling og indregning af finansielle aktiver (bortset fra i sikringstilfælde), kan illustreres således:

Måling af finansielle aktiver			Aktivkategori
Måling ved første indregning	Efterfølgende måling	Indregning af ændringer	
Kostpris	Amortiseret kostpris	Resultatopgørelse	Udlån og tilgodehavender fra egne aktiviteter
Kostpris	Amortiseret kostpris	Resultatopgørelse	Aktiver, der holdes til udløb
Kostpris	Kostpris med fradrag af eventuel nedskrivning	Eventuel nedskrivning i resultatopgørelsen	Aktiver, som er disponible for salg, men hvis dagsværdi ikke kan opgøres pålideligt
Kostpris	Dagsværdi	Resultatopgørelse	Handelsbeholdning
Kostpris	Dagsværdi	Resultatopgørelse eller egenkapital	Aktiver disponible for salg - normalt
Kostpris	Dagsværdi	Resultatopgørelse	Afledte finansielle instrumenter

Klassifikation og efterfølgende måling af finansielle forpligtelser

Efter den første indregning skal finansielle forpligtelser som hovedregel måles til amortiseret kostpris. Dette gælder dog ikke:

- ◆ forpligtelser (herunder gæld) stiftet eller optaget med henblik på at opnå kortsigtet gevinst (handelsbeholdning), og
- ◆ afledte finansielle instrumenter.

Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over de to kategorier af finansielle forpligtelser:

Klassifikation og måling af finansielle forpligtelser		
Kategori af finansielle forpligtelser	Beskrivelse	Efterfølgende måling og indregning
Finansielle forpligtelser, som er stiftet eller optaget med handel for øje (handelsbeholdning) Afledte finansielle instrumenter	Finansielle forpligtelser stiftet eller optaget med henblik på at skabe en gevinst gennem kortsigtede udsving i kurser eller handelsmargin. Denne kategori inkluderer som udgangspunkt også alle afledte finansielle instrumenter, der udgør en forpligtelse.	Dagsværdi. Værdiændringer indregnes i resultatopgørelsen.
Alle andre finansielle forpligtelser	Indeholder typisk: <ul style="list-style-type: none"> ◆ prioritetsgæld ◆ gæld til kreditinstitutter i øvrigt ◆ bankgæld ◆ leverandørgæld, og ◆ anden gæld, der ikke er stiftet eller optaget med handel for øje.	Amortiseret kostpris. Reguleringer føres i resultatopgørelsen

Dette medfører eksempelvis, at en virksomhed som udgangspunkt skal måle sin prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Det er alene finansielle forpligtelser stiftet eller optaget med henblik på at skabe en kortsigtet gevinst samt afledte finansielle instrumenter, der tillades målt til dagsværdi i henhold til IAS 39.

Måling af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser til dagsværdi medfører, at der ved hver regnskabsrapportering skal foretages en værdiregulering heraf. Den samlede værdiændring præsenteres på følgende måder:

- ◆ Gevinst eller tab på finansielle aktiver og forpligtelser anskaffet eller optaget med henblik på at opnå kortsigtet gevinst (held for trading) indregnes i resultatopgørelsen. Dette gælder tillige afledte finansielle instrumenter, medmindre der er tale om et sikringsinstrument, der opfylder kravene til sikring, jævnfør nedenfor.
- ◆ Gevinst eller tab på finansielle aktiver, der er disponible for salg, indregnes enten i resultatopgørelsen eller direkte på egenkapitalen indtil det finansielle aktiv afhændes, på hvilket tidspunkt den akkumulerede nettoregulering føres i resultatopgørelsen (medmindre der er tale om sikring, jævnfør nedenfor). Den valgte metode (resultatføring straks eller "parkering" på egenkapitalen) er et valg én gang for alle og skal anvendes konsekvent for alle finansielle aktiver, der er disponible for salg.

Værdiregulering

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Kategorien "finansielle aktiver, der er disponible for salg" findes ikke specifikt i den nye årsregnskabslov, hvilket betyder at værdiændringer ikke må indregnes direkte på egenkapitalen indtil aktivet er solgt eller afhændet på anden vis, som tilladt af IAS 39. Denne konflikt løses ved, at virksomheden vælger at indregne værdiændringer af alle finansielle aktiver, der måles til dagsværdi, i resultatopgørelsen.

IAS 39 fastlægger detaljerede og komplekse regler for vurderingen af, hvornår kontrollen over finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser (eller dele heraf) er overdraget til en anden part og dermed ikke længere skal indregnes i balancen (derecognition). Disse komplekse regler om blandt andet "securitisations" er ikke behandlet i denne publikation. Vi henviser i stedet til vores publikation "Financial Instruments - Applying IAS 32 and IAS 39", hvis der ønskes en uddybning af dette område, samt samspillet med SIC-12 om konsolidering af Special Purpose Entities.

Ophør af indregning

IAS 39 indeholder retningslinier for måling og præsentation af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser, som virksomheden anvender til sikring/risikoafdækning af aktiver, forpligtelser eller forventede fremtidige transaktioner. Typisk anvendes afledte finansielle instrumenter som sikringsinstrumenter.

Regnskabsmæssig behandling af sikring

Regnskabsaflæggelse i henhold til de særlige sikringsbestemmelser (hedge accounting) kan efter IAS 39 alene ske, hvis en række restriktive kriterier opfyldes. Der skal eksempelvis foreligge dokumentation for risikoeksponeringen samt dokumentation af sammenhængen mellem det sikrede og sikringsinstrumentet.

Sikringen skal være klar, entydig og meget effektiv. IAS 39 angiver retningslinier for, hvornår et sikringsforhold kan betragtes som værende meget effektivt. Det kræves, at der kan påvises en samvariation mellem det sikrede og sikringsinstrumentet, der ligger indenfor et interval af 80-125%. Desuden skal der foretages løbende opfølgning, hvorunder det skal vurderes, om sikringsforholdet har været meget effektivt i løbet af regnskabsperioden.

Sikringstransaktioner opdeles i tre typer:

- ◆ sikring af dagsværdi (*fair value hedge*)
- ◆ sikring af pengestrømme, inklusiv forventede fremtidige transaktioner (*cash flow hedge, including hedge of forecasted transactions*), og
- ◆ sikring af en nettoinvestering i en udenlandsk enhed (*hedge of a net investment in a foreign entity*).

Sikring af dagsværdi

Ved sikring af dagsværdi forstås sikring af et aktiv eller en forpligtelse, der er indregnet i balancen. IAS 39 foreskriver, at:

- ◆ regulering af sikringsinstrumentet til dagsværdi resultatføres straks, og
- ◆ den regnskabsmæssige værdi af den sikrede balancepost reguleres til dagsværdien og reguleringen resultatføres straks sammen med reguleringen af sikringsinstrumentet.

Eksempler på sikring af dagsværdi:

- ◆ Sikring af fastforrentede lån, og
- ◆ Afdækning af valutarisiko på tilgodehavender i fremmed valuta.

Sikring af pengestrømme

Ved sikring af pengestrømme og forventede fremtidige transaktioner, der er højst sandsynlige, skal:

- ◆ den andel af gevinsten eller tabet på sikringsinstrumentet, som udgør en effektiv sikring, indregnes direkte på egenkapitalen indtil det sikrede indregnes i resultatopgørelsen, hvorefter det ”parkerede” beløb på egenkapitalen også indregnes i resultatopgørelsen, og
- ◆ den resterende andel af gevinsten eller tabet (den ineffektive del), indregnes:
 - (a) straks i resultatopgørelsen, hvis sikringsinstrumentet er et afledt finansielt instrument, eller
 - (b) resultatføres/egenkapitalposteres efter den af virksomheden valgte praksis for behandling af gevinster og tab på finansielle aktiver, der er disponible for salg, hvis sikringsinstrumentet ikke er et afledt finansielt instrument.

Eksempler på sikring af pengestrømme:

- ◆ Sikring af variabelt forrentede lån, og
- ◆ Afdækning af valutarisiko ved fremtidige køb eller salg.

Ved sikring af pengestrømme, hvor det sikrede bliver balanceført, skal sikringseffekten værdiregulere aktivet, når det bliver indregnet i balancen. Eksempelvis skal virkningen af valutakurssikring af et fremtidigt køb af et anlægsaktiv indregnes sammen med aktivet, når aktivet indregnes første gang. Sikringseffekten vil således blive resultatført i takt med afskrivningen af aktivet.

Sikring skal foretages transaktion for transaktion, medmindre der er tale om naturlig porteføljesikring af ensartede aktiver og forpligtelser. Gruppevis sikring af nettopositioner (macro hedging) tillades ikke i henhold til IAS 39.

Ved at klassificere en del af de underliggende finansielle aktiver eller finansielle forpligtelser i en gruppe som det sikrede, kan virksomheden imidlertid opnå stort set den samme virkning på nettoresultatet. Eksempelvis kan en virksomheds samlede nettorenterisiko ikke sikres overordnet set, men det samme resultat kan muligvis opnås ved at afdække en specifik risiko, der beløbsmæssigt svarer til den samlede nettorenterisiko.

Ved sikring skal sikringsinstrumentet være erhvervet hos en ekstern part for, at instrumentet kvalificerer til anvendelse i et effektivt sikringsforhold i henhold til IAS 39, idet koncerninterne transaktioner elimineres i koncernregnskabet.

Sikring af nettoinvesteringer i udenlandske enheder behandles som sikring af pengestrømme, hvorunder den effektive del af sikringen posteres direkte på egenkapitalen, mens den ineffektive del føres i resultatopgørelsen straks. IAS 21 behandler de særtilfælde, hvor sikringsinstrumentet ikke er et afledt finansielt instrument.

Sikring af nettoinvesteringer i udenlandske enheder

Oplysninger i årsregnskabet :

Oplysningskravene i IAS 39 supplerer oplysningskravene i IAS 32. Navnlig vedrørende sikring er informationskravene omfattende, og er derfor ikke gennemgået her. Vi henviser i stedet til vores publikation: "Financial Instruments - Applying IAS 32 and IAS 39", der indeholder særskilte oplysningschecklister vedrørende IAS 32 og IAS 39.

IAS 39 Implementation Guidance Committee har udarbejdet over 200 spørgsmål og svar (Questions and Answers - IAS 39 Q&As) vedrørende anvendelsen og fortolkningen af IAS 39. Spørgsmål og svar vedrørende IAS 39 anbefales anvendt i praksis i forbindelse med fortolkningen af standarden. Vi har ikke beskrevet dem yderligere i denne publikation. Vi henviser i stedet til vores publikation: "Financial Instruments - Applying IAS 32 and IAS 39", hvis der ønskes en dybere og mere indgående forståelse af IAS 39. IAS 39 Q&As kan downloades fra www.iasb.org.uk.

IAS 39 Questions and Answers

Investeringsjendomme

Omhandler	Regnskabsmæssig behandling af investeringsjendomme
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Regnskabsvejledning 16, <i>Investeringsjendomme</i> er baseret på IAS 40. Aflæggelse af årsregnskab efter Regnskabsvejledning 16 indebærer, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med IAS 40. Regnskabsvejledning 16 kræver, at investeringsjendomme måles til dagsværdi, når det er virksomhedens hovedaktivitet at besidde investeringsjendomme. IAS 40 giver mulighed for at måle alle investeringsjendomme til dagsværdi, selvom det ikke er virksomhedens hovedaktivitet at besidde investeringsjendomme.

Definition

IAS 40 definerer investeringsjendomme som investering i grunde, bygninger, en del af en bygning eller i både grunde og bygninger med det formål at opnå afkast af den investerede kapital i form af løbende driftsafkast og/eller kapitalgevinst ved videresalg.

Investeringsjendomme er eksempelvis ejendomme ejet med henblik på langsigtet værdistigning, ejendomme hvor den fremtidige anvendelse endnu ikke er fastlagt samt ejendomme, der er tomme, men ejet med henblik på udlejning.

Ejendomme, der ikke er investeringsjendomme, omfatter eksempelvis domicilejendomme og ejendomme, der er opkøbt med henblik på videresalg i løbet af kort tid eller med henblik på renovering og/eller ombygning og efterfølgende salg eller sådanne ejendomme under opførelse.

Hvis virksomheden selv anvender en del af en ejendom, mens den resterende del er udlejet, og den udlejede del kan sælges separat, anses den udlejede del som investeringsjendom.

Et moderselskab kan udleje en ejendom til sin dattervirksomhed, ligesom det omvendte kan være tilfældet. Sådanne ejendomme kan ikke indregnes som investeringsjendomme i et koncernregnskab, der omfatter begge virksomheder, idet ejendommen får status som domicilejendom for koncernen som helhed. I årsregnskabet for den virksomhed, der ejer ejendommen indregnes ejendommen imidlertid under investeringsjendomme, såfremt ejendommen opfylder kriterierne herfor.

En investeringsejendom skal indregnes som aktiv på det tidspunkt, hvor fordele og ulemper ved besiddelse af investeringsejendomme overgår til virksomheden, hvilket for erhvervede investeringsejendomme sædvanligvis er på overtagelsesdagen.

Måling ved første indregning sker til kostpris, hvilket for en erhvervet investeringsejendom omfatter anskaffelsespris for grund og bygninger, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt andre omkostninger, der kan henføres til erhvervelsen med tillæg af efterfølgende forbedringer.

Måling ved første indregning

Virksomheden skal i henhold til IAS 40 for alle investeringsejendomme vælge mellem indregning til:

- ◆ dagsværdi, eller
- ◆ afskrevet kostpris (med fradrag af eventuelle nedskrivninger).

Efterfølgende måling

Dagsværdi opgøres på baggrund af markedsf forholdene på balancedagen. Standarden opfordrer til, men kræver ikke, anvendelse af en uafhængig vurderingsmand.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Der er en forskel mellem IAS 40 og den nye årsregnskabslov vedrørende måling af investeringsejendomme til dagsværdi. Lovens §38 tillader kun måling af investeringsejendomme til dagsværdi, hvis virksomhedens hovedaktivitet er at investere i investeringsejendomme, mens IAS 40 giver mulighed for, at alle investeringsejendomme måles til dagsværdi, men så skal alle måles til dagsværdi.

Den anvendte metode skal i henhold til IAS 40 følges for alle investeringsejendomme (uanset hovedaktivitet eller ej) og skift i metode kan alene ske, hvis det medfører en mere retvisende præsentation. Et skift i regnskabspraksis fra dagsværdi- til kostprismodellen vil være meget usandsynligt.

IAS 40 indeholder særlige regler for den regnskabsmæssige behandling af investeringsejendomme i de meget sjældne tilfælde, hvor det på erhvervestidspunktet vurderes, at dagsværdien efterfølgende ikke kan opgøres pålideligt. Disse ejendomme måles til kostpris med fradrag af afskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Forskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering:

Bestemmelsen - om måling til kostpris med fradrag af afskrivninger og eventuelle nedskrivninger, når dagsværdien ikke kan opgøres pålideligt - er ikke medtaget i Regnskabsvejledning 16, idet det er vurderet, at investeringsejendomme ejet af danske virksomheder altid kan måles pålideligt til dagsværdi.

Efterfølgende omkostninger

Afholdte omkostninger, der tilfører en investeringsejendom nye eller forbedrede egenskaber og forøger dagsværdien, tillægges kostprisen som en forbedring, mens omkostninger til reparation og vedligeholdelse indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, de afholdes.

Overførsler

Der skal foretages overførsel til eller fra investeringsejendomme, når der ændres i ejendommens anvendelse. Eksempelvis overføres investeringsejendomme til domicilejendomme, hvis virksomheden overgår til egen anvendelse heraf.

Oplysninger i årsregnskabet:

Der skal blandt andet oplyses om:

- ◆ hvorledes virksomheden skelner mellem investeringsejendomme og andre typer af ejendomme
- ◆ anvendt metode til opgørelse af dagsværdi
- ◆ hvorvidt der har medvirket en uafhængig vurderingsmand ved opgørelsen af dagsværdi
- ◆ begrænsninger i muligheden for afhændelse af investeringsejendomme, og
- ◆ kontraktlige forpligtelser til erhvervelse eller opførelse af investeringsejendomme eller til reparations-, vedligeholdelses- eller forbedringsarbejder.

Følgende skal fremgå særskilt af resultatopgørelsen:

- ◆ årets lejeindtægter fra investeringsejendomme
- ◆ investeringsejendommens driftsomkostninger vedrørende udlejede arealer, og
- ◆ investeringsejendommens driftsomkostninger vedrørende ikke udlejede arealer.

For investeringsejendomme optaget til dagsværdi skal medtages en anlægsnote, der forklarer arten af bevægelser fra primo til ultimo regnskabsåret, kursregulering af den regnskabsmæssige værdi primo regnskabsåret til kursen på den seneste balancedag, herunder til- og afgang, værdireguleringer til dagsværdi og overførsel til/fra andre poster.

Bevægelser vedrørende investeringsejendomme, som undtagelsesvist er målt til kostpris, fordi dagsværdien ikke kan opgøres, skal vises

særskilt i anlægsnoten, ligesom der skal medtages en række yderligere oplysninger herom.

For investeringsejendomme målt til kostpris skal ligeledes medtages en anlægsnote. Herudover skal oplyses om den anvendte afskrivningsmetode og -periode samt om dagsværdien af investeringsejendomme målt til kostpris. Hvis dagsværdien ikke kan opgøres, oplyses om muligt, det interval, hvori dagsværdien mest sandsynligt befinder sig.

Landbrug

Omhandler	Landbrug.
Tilhørende SIC	Ingen.
Dansk regnskabsvejledning	Der findes ikke en tilsvarende dansk regnskabsvejledning.

IAS 41 træder i kraft for årsregnskaber, der begynder 1. januar 2003 eller senere. Standarden omhandler den regnskabsmæssige behandling af aktiviteter indenfor landbrug, skovbrug og dambrug, hvor aktiviteten omfatter omdannelse af biologiske aktiver, uanset om disses afgrøder er vegetabiliske eller animalske, til produkter.

IAS 41 er grundet denne publikations fokus ikke omtalt yderligere. Vi henviser derfor til www.iasplus.com under "Standards", hvis der ønskes en uddybning af indholdet af standarden.

BILAG A

Hovedforskelle mellem IAS og dansk regnskabsregulering

Nærværende checkliste er tænkt som et hjælpeværktøj, der ved at stille nogle få spørgsmål giver et hurtigt og overordnet overblik over hovedforskelle vedrørende indregning og måling imellem de internationale regnskabsstandarder, IAS og nuværende dansk regnskabsregulering. Checklisten dækker således ikke de grundlæggende indregnings- og målingskriterier, ligesom den ikke medtager samtlige indholds- og notekrav. De væsentligste oplysningskrav er dog medtaget.

Checklisten er vejledende og belyser de væsentligste konsekvenser for et dansk børsnoteret selskab ved overgang til IAS. Listen kan ikke erstatte en detaljeret gennemgang af alle de for virksomheden relevante IAS'er og SIC'er samt indhentning af særskilt rådgivning, hvor der foreligger specifikke eller komplekse regnskabsmæssige forhold.

Beskrivelse	ÅRL 2001/ RV	IAS/ SIC	Opfølgning (ja/nej)
<p>Yderligere krav og vejledning i henhold til IAS</p> <p>Detaljerede regler, restriktive krav og omfattende vejledning om finansielle aktiver og forpligtelser, særligt om sikring og ophør af indregning. Afledte finansielle instrumenter indregnes altid og måles til dagsværdi. Hittidige sikringstransaktioner kvalificerer ikke nødvendigvis til samme behandling efter IAS.</p>	§§37, 49, 50	IAS 39	
<p>Detaljerede regler, restriktive krav og omfattende vejledning om pensionsforpligtelser, særligt vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger, selvom de er afdækket. Desuden indeholder IAS specifikke bestemmelser om forpligtelser vedrørende jubilæums- og fratrædelsesgodtgørelser.</p>	§47	IAS 19	
<p>Aktiver nedskrives til en lavere genindvindingsværdi. Yderligere og omfattende vejledning om gennemførelse af nedskrivningstest ved værdiforringelse af aktiver, herunder hvornår og hvordan testen udføres.</p>	§42	IAS 36	
<p>Immaterielle aktiver afskrives som hovedregel over maksimum 20 år. Yderligere vejledning vedrørende immaterielle aktiver, herunder krav om indregning af udviklingsprojekter og alle erhvervede immaterielle aktiver i balancen.</p>	§§33, 41, 83	IAS 38	
<p>Finansielt leasede aktiver og forpligtelser skal indregnes i balancen. Yderligere vejledning vedrørende leasingkontrakter, herunder om sondringen mellem finansiel og operationel leasing samt regnskabsmæssig behandling af sale-and-lease-back transaktioner.</p>	§33	IAS 17	

ÅRL 2001/ RV	IAS/ SIC	Opfølgning (ja/nej)	Beskrivelse
			Generelt Generelt yderligere vejledning og fortolkningsbidrag under IAS, som kan medføre forskelle i indregning og måling.
			Generelt mange yderligere oplysningskrav under IAS, eksempelvis om værdiforringelse af aktiver, immaterielle aktiver, leasingkontrakter, indtjening pr. aktie, ophørende aktiviteter, pensioner og segmenter.
§51, RV 3	IAS 1 IAS 8 SIC-8		Detaljerede overgangsregler ved førstegangsanvendelse af IAS. Ændringer af regnskabspraksis gennemføres som hovedregel med tilbagevirkende kraft.
§16	IAS 21 SIC-19		Under IAS skal virksomheden vælge en målingsvaluta , der giver nyttig information og afspejler den økonomiske realitet for virksomheden.
RV 11	IAS 7		Under IAS betragtes værdipapirer alene som likvider i pengestrømsopgørelsen , hvis restløbetiden er tre måneder eller mindre på købstidspunktet.
			Resultatopgørelse
§49	IAS 18		Skærpede og detaljerede krav til indregningstidspunktet for indtægter under IAS.
§30, RV 3	IAS 8		Meget få muligheder for præsentation som ekstraordinære poster . Ualmindelige poster/store ordinære poster indgår i det ordinære resultat.
			Aktiver
§§33, 43, 122	IAS 22		Erhvervede immaterielle aktiver - inklusiv goodwill i forbindelse med erhvervelse af en virksomhed/en aktivitet - skal indregnes i balancen og som udgangspunkt afskrives over maksimum 20 år.
§82, RV 8 RV 10	IAS 2 IAS 16 IAS 38		Indirekte produktionsomkostninger (IPO) skal indregnes i kostprisen for varebeholdninger og egenfremstillede anlægsaktiver.
§51, RV 10	IAS 8 IAS 16 IAS 38		Ved førstegangsopskrivning af anlægsaktiver til dagsværdi under IAS og RV skal den akkumulerede virkning indregnes direkte på egenkapitalen uden tilpasning af sammenligningstal.
§46 RV 8	IAS 2		Opskrivning af varebeholdninger til genanskaffelsesværdi er ikke tilladt under IAS og RV.

Beskrivelse	ÅRL 2001/ RV	IAS/ SIC	Opfølgning (ja/nej)
Egne aktier må ikke indregnes som aktiv, men skal præsenteres som en egenkapitalændring under IAS og RV.	§35, RV 19	SIC-16	
Udskudte skatteaktiver skal præsenteres under anlægsaktiver og indregnes i det omfang, det er sandsynligt, at der vil være skattemæssigt overskud til rådighed i fremtiden.	§47, RV 14	IAS 12	
Igangværende arbejder for fremmed regning skal indregnes efter produktionsmetoden og medtages under tilgodehavender.	RV 6	IAS 11	
Under IAS skal alle investeringsejendomme måles til enten dagsværdi eller afskrevet kostpris, uanset om det er virksomhedens hovedaktivitet.	§38, RV 16	IAS 40	
Kapitalandele i datter- og associerede virksomheder skal som hovedregel indregnes til regnskabsmæssig indre værdi.	§§84, 85	IAS 27 IAS 28	
Aktiver, der forventes omsat til likvider mere end 12 måneder efter balancedagen, klassificeres under IAS som anlægsaktiver , selvom de ikke er anskaffet med henblik på vedvarende eje eller brug. Dette gælder dog ikke varebeholdninger og tilgodehavender fra salg.	Bilag 1, C, nr. 2-3, RV 1	IAS 1	
Egenkapital og forpligtelser IAS kræver en særlig egenkapitalopgørelse .	§§21, 56, RV 1	IAS 1	
Der kan være forskelle i klassifikation af gæld og egenkapital samt omkostninger hertil (renter/udbytter).	§§25, 33	IAS 32	
Detaljerede betingelser for indregning af hensatte forpligtelser til omstrukturering under IAS. Indregning kræver, at omstruktureringen enten er påbegyndt eller offentliggjort senest på balancedagen.	§47, RV 17	IAS 37	
Udskudte skatteforpligtelser skal indregnes fuldt ud i balancen. Tilbagiskontering er ikke tilladt.	§47, RV 14	IAS 12	
Finansielle forpligtelser skal som udgangspunkt måles til amortiseret kostpris frem for dagsværdi under IAS, der ikke indeholder særbestemmelser om forpligtelser forbundet med investeringsvirksomhed .	§38	IAS 39 IAS 40	
Foreslået udbytte , som godkendes efter balancedagen, må ikke indregnes som en forpligtelse, men skal under IAS og RV vises enten som en særskilt post under egenkapitalen eller i noterne.	§48, RV 4	IAS 10	
IAS opdeler ikke forpligtelser i hensatte forpligtelser og gældsforpligtelser. Hensatte forpligtelser indgår som hovedregel under kortfristede/langfristede forpligtelser .	ÅRL skemaer, RV 1	IAS 1	

ÅRL 2001/ RV	IAS/ SIC	Opfølgning (ja/nej)	Beskrivelse
§§121, 122 RV 18	IAS 22 SIC-9		Koncernregnskab Etablering af koncernforhold behandles som udgangspunkt efter overtagelsesmetoden - det vil sige omvurdering af overtagne aktiver og forpligtelser til dagsværdi . Anvendelse af sammenlægningsmetoden kan alene ske i helt særlige tilfælde.
§122 RV 18	IAS 22		IAS og RV kræver offentliggørelse af en overordnet omstrukturingsplan senest på overtagelsestidspunktet før hensatte forpligtelser vedrørende omstrukturering i den overtagne virksomhed kan indregnes og dermed indgå i opgørelsen af goodwill. Denne plan skal endvidere konkretiseres i en detaljeret plan senest 3 måneder efter overtagelsestidspunktet.
§122 RV 18	IAS 22		Under både IAS og RV skal den virksomhed, der i økonomisk henseende overtages, omvurderes til dagsværdi, selvom den ikke juridisk set er blevet overtaget (en såkaldt omvendt virksomhedsovertagelse).
§122 RV 18	IAS 22		IAS og RV kræver indtægtsførsel af negativ goodwill vedrørende forventede fremtidige tab og omkostninger i takt med realisation. Ved et såkaldt "lucky buy" indeholder IAS og RV specifikke bestemmelser om indregning i resultatopgørelsen.
§122 RV 18	IAS 22		Præsentation af negativ goodwill skal ske som modregning i positiv goodwill på aktivsiden under IAS.
§§121, 123 RV 18	IAS 22		Under IAS og RV <u>skal sammenlægningsmetoden</u> anvendes, når betingelserne er opfyldt.
§166 RV 18	IAS 22		IAS kræver, at der foretages omvurdering af overtagne aktiver og forpligtelser vedrørende alle virksomhedssammenslutninger, der er gennemført siden 1. januar 1995 med tilpasning af sammenligningstal. ÅRL og RV indeholder visse lempeligere overgangsregler.
Bilag I, B, nr. 4	SIC-12		IAS kræver under visse omstændigheder konsolidering af SPE'er , uanset at moderselskabet <u>ikke</u> besidder kapitalandele i SPE'en.
§114	IAS 27		Dattervirksomheder kan ikke holdes ude af konsolideringen under IAS på grund af forskellig aktivitet eller under henvisning til, at udeholdelse er mere retvisende.
§118	IAS 27		Minoritetsinteresser skal præsenteres separat fra forpligtelser og modervirksomhedens andel af egenkapitalen.

Beskrivelse	ÅRL 2001/ RV	IAS/ SIC	Opfølgning (ja/nej)
Oplysningskrav Detaljerede krav til segmentoplysninger under IAS.	§§65, 88, 96	IAS 14	
Oplysninger om nærtstående parter samt transaktioner med disse.	§70	IAS 24	
Krav om oplysninger vedrørende finansielle instrumenter , herunder om risikostyringspolitik, renterisiko, kreditrisiko, dagsværdi samt sikring.	RV 15	IAS 32 IAS 39	
IAS kræver oplysning om indtjening pr. aktie og har specifik og omfattende vejledning til beregning heraf.	§87	IAS 33	
Detaljerede krav til oplysning om ophørende aktiviteter under IAS.	§80	IAS 35	
Oplysninger om nedskrivninger og værdiforringede aktiver , eksempelvis fordeling af periodens nedskrivninger på resultat og egenkapitalposter, samt fordeling på segmenter, kræves under IAS.	§§57, 58	IAS 36	
IAS har detaljerede krav til oplysninger om ydelsesbaserede pensionsordninger .	§64	IAS 19	
Detaljerede oplysningskrav om egenkapitalbaserede aflønningsordninger (eksempelvis medarbejderaktier og aktieoptioner) til ledelsen under IAS.	§69	IAS 19	
Oplysning vedrørende køb og salg af virksomheder kan ikke udelades i henhold til IAS, selvom der alene er købt eller solgt én virksomhed.	RV 11 RV 18	IAS 7 IAS 22	

BILAG B

Overgang til de internationale regnskabsstandarder - supplement

Nedenstående overordnede betragtninger, konkrete problemstillinger og opgaver kan med fordel overvejes i forbindelse med overgangen til de internationale regnskabsstandarder:

Overordnede betragtninger:

IAS strategi

- ◆ Vurdering af ledelsens baggrund for overgang til IAS - frivillig eller lovkrævet 2005? Herunder opstart af dialog med revisor.
- ◆ Overordnet analyse og vurdering af fordele og ulemper ved overgang til IAS.
- ◆ Vurdering af den samlede potentielle effekt på shareholder-value, blandt andet som følge af øget åbenhed og gennemsigtighed, der kan resultere i bedre kursdannelse på selskabets aktier.
- ◆ Vurdering af mulighed for at fremskaffe yderligere kapital.
- ◆ Mulighed for sammenlignelighed med konkurrenter (benchmarking).
- ◆ Opbygning af overordnet kendskab til og forståelse af IAS samt relaterede problemstillinger i forhold til nuværende regnskabspraksis.

Fusioner og virksomhedskøb

- ◆ Betydning for fusioner og virksomhedskøb og -salg i forhold til konkurrenter, som man ønsker at sammenligne sig med.
- ◆ Vurdering af effekten heraf på shareholder-value.

Finansiell kommunikation

- ◆ Identifikation af interessenternes nye informationsbehov.
- ◆ Øget fokus på åbenhed og gennemsigtighed.
- ◆ God kommunikation og dialog med analytikere og investorer om overgangen til IAS.

Konkrete problemstillinger og opgaver:

Regnskabsrapportering

- ◆ Udpegning af IAS projektledelse og projektteam fra selskabet, samt valg af eksterne rådgivere, herunder revisor.
- ◆ Udarbejdelse af projektplan og -budget.
- ◆ Oparbejdning af detaljeret kendskab og forståelse af IAS-relaterede problemstillinger i forhold til nuværende anvendt regnskabspraksis, herunder forståelse af overgangsbestemmelserne i de enkelte IAS'er samt regler for førstegangsanvendelse af IAS.
- ◆ Analyse og vurdering af ændringer i anvendt regnskabspraksis, og i forhold til ændringer i regnskabsmæssige skøn.
- ◆ Udarbejdelse af overordnet analyse af beløbsmæssige konsekvenser af overgang til IAS, herunder effekten på resultat og egenkapital.
- ◆ Udarbejdelse af analyse af konsekvenser for præsentation og medtagelse af oplysninger i koncernregnskabet ved overgang til IAS.
- ◆ Udarbejdelse af intern regnskabsmanual/-instruks med henblik på at skræddersy og operationalisere koncernens anvendte regnskabspraksis i henhold til IAS.
- ◆ Fortolkning og anvendelse af IAS på særlige problemstillinger.

<ul style="list-style-type: none">◆ Analyse af konsekvenser for budgettering og intern ledelsesrapportering.◆ Indhentning af yderligere oplysninger fra datterselskaber, herunder udarbejdelse af nye koncernrapporteringsskemaer eksempelvis på områder som segmenter, ophørende aktiviteter og pensioner.◆ Vurdering af muligheden for konsistent intern og ekstern rapportering.	Budgettering/Intern rapportering
<ul style="list-style-type: none">◆ God kommunikation og dialog med intern skatteafdeling eller skatterådgiver omkring konsekvenser på udskudt skat ved overgangen til IAS, herunder ændringer til rapporteringsskemaer for udskudt skat til udenlandske datterselskaber.◆ Detaljeret kendskab til og forståelse af IAS om udskudt skat.	Skatteplanlægning
<ul style="list-style-type: none">◆ Identifikation af låneaftaler og andre aftaler med kontraktbestemte klausuler om opfyldelse af visse hoved- og nøgletal.◆ Vurdering af om en ændret regnskabspraksis kan betyde manglende opfyldelse af hoved- og nøgletal og dermed udløse genforhandling eller ophør af låneaftaler.	Debt Covenants
<ul style="list-style-type: none">◆ Gennemgang af øvrige juridiske dokumenter med henblik på at vurdere eventuelle regnskabsmæssige konsekvenser ved overgang til IAS, eksempelvis leasingkontrakter.	Juridiske kontraktforhold
<ul style="list-style-type: none">◆ Analyse og vurdering af, om overgang til IAS får betydning for ledelsens aflønning.◆ Overvejelser om ændring af bonusordninger og incitamentsprogrammer for bestyrelsen, direktionen og andre ledende medarbejdere.	HR/Ledelsens aflønning
<ul style="list-style-type: none">◆ Analyse af ændrede behov for risikostyring, herunder påvirkning af resultat og egenkapital.◆ Etablering eller vedligeholdelse af effektive risikostyringssystemer, som kan levere de yderligere oplysninger, som IAS kræver.◆ Vurdering af eksisterede sikringsstrategi og -politikker, effektivitet og dokumentation i forhold til detaljerede og skærpede krav under IAS om finansielle instrumenter.◆ Klassifikation af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser i henhold til IAS.◆ Identifikation af indbyggede afledte finansielle instrumenter i samtlige kontrakter.◆ Hvis sikring af finansielle risici ønskes, skal sikringsstrategi og -politikker konkret fastlægges, dokumenteres og efterprøves. Der skal også udarbejdes opfølgningsprocedurer for måling af sikrings-effektivitet.	Risikostyring/Finansielle instrumenter
<ul style="list-style-type: none">◆ God kommunikation og dialog med intern IT-afdeling eller -rådgiver.◆ Analyse af ændrede systemkrav og -behov.◆ Udarbejdelse af kravspecifikation til nye systemer/systemændringer.	IT systemer

-
- Undervisning**
- ◆ Identifikation af behov for efteruddannelse på regnskabsområdet/IAS.
 - ◆ Workshops og diskussionsmøder om IAS.
 - ◆ Deltagelse i kurser og konferencer om IAS.
 - ◆ Eventuelt udarbejdelse af efteruddannelsesprogram.
 - ◆ Eventuelt rekruttering af medarbejdere med IAS kompetencer.
-

BILAG C

Oversigt over standarder og fortolkningsbidrag

Titel på engelsk	IAS	Ikrafttrædelses- tidspunkt	Side
Presentation of Financial Statements.	IAS 1	1. juli 1998	13
Inventories.	IAS 2	1. januar 1995	19
Cash Flow Statements.	IAS 7	1. januar 1994	22
Net Profit or Loss for the Period, Fundamental Errors and Changes in Accounting Policies.	IAS 8	1. januar 1995	25
Events After the Balance Sheet Date.	IAS 10	1. januar 2000	29
Construction Contracts.	IAS 11	1. januar 1995	31
Income Taxes.	IAS 12	1. januar 1998	33
Segment Reporting.	IAS 14	1. juli 1998	38
Information Reflecting the Effects of Changing Prices.	IAS 15	1. januar 1983	42
Property, Plant and Equipment.	IAS 16	1. juli 1999	43
Leases.	IAS 17	1. januar 1999	47
Revenue.	IAS 18	1. januar 1995	51
Employee Benefits.	IAS 19	1. januar 1999	54
Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance.	IAS 20	1. januar 1984	64
The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates.	IAS 21	1. januar 1995	66
Business Combinations.	IAS 22	1. juli 1999	71
Borrowing Costs.	IAS 23	1. januar 1995	78
Related Party Disclosures.	IAS 24	1. januar 1986	80
Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plans.	IAS 26	1. januar 1988	82
Consolidated Financial Statements and Accounting for Investments in Subsidiaries.	IAS 27	1. januar 1990	83
Accounting for Investments in Associates.	IAS 28	1. januar 1990	87
Financial Reporting in Hyperinflationary Economies.	IAS 29	1. januar 1990	90

IAS	Ikrafttrædelses- tidspunkt	Side	Titel på engelsk
IAS 30	1. januar 1991	91	Disclosures in the Financial Statements of Banks and Similar Financial Institutions.
IAS 31	1. januar 1992	92	Financial Reporting of Interests In Joint Ventures.
IAS 32	1. januar 1996	95	Financial Instruments: Disclosure and Presentation.
IAS 33	1. januar 1998	100	Earnings Per Share.
IAS 34	1. januar 1999	103	Interim Financial Reporting.
IAS 35	1. januar 1999	105	Discontinuing Operations.
IAS 36	1. juli 1999	107	Impairment of Assets.
IAS 37	1. juli 1999	111	Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets.
IAS 38	1. juli 1999	114	Intangible Assets.
IAS 39	1. januar 2001	118	Financial Instruments: Recognition and Measurement.
IAS 40	1. januar 2001	128	Investment Property.
IAS 41	1. januar 2003	132	Agriculture.

Titel på engelsk	SIC	Side
Consistency - Different Cost Formulas for Inventories.	SIC-1	20
Consistency - Capitalisation of Borrowing Costs.	SIC-2	79
Elimination of Unrealised Profits and Losses on Transactions with Associates.	SIC-3	88
Classification of Financial Instruments - Contingent Settlement Provisions.	SIC-5	96
Costs of Modifying Existing Software.	SIC-6	116
Introduction of the Euro.	SIC-7	69
First-Time Application of IAS's as the Primary Basis of Accounting.	SIC-8	17
Business Combinations - Classification either as Acquisitions or Unitings of Interests.	SIC-9	71
Government Assistance - No Specific Relation to Operating Activities.	SIC-10	64
Foreign Exchange - Capitalisation of Losses Resulting from Severe Currency Devaluations.	SIC-11	67
Consolidation - Special Purpose Entities.	SIC-12	84
Jointly Controlled Entities - Non-Monetary Contributions by Ventures.	SIC-13	93
Property, Plant and Equipment - Compensation for the Impairment or Loss of Items.	SIC-14	45
Operating Leases - Incentives.	SIC-15	49
Share Capital - Reacquired Own Equity Instruments (Treasury Shares).	SIC-16	96
Equity - Costs of an Equity Transaction.	SIC-17	97
Consistency - Alternative Methods.	SIC-18	14
Reporting Currency - Measurement and Presentation of Financial Statements under IAS 21 and IAS 29.	SIC-19	69
Equity Accounting Method - Recognition of Losses.	SIC-20	88
Income Taxes - Recovery of Revalued Non-Depreciable Assets.	SIC-21	35

SIC	Side	Titel på engelsk
SIC-22	75	Business Combinations - Subsequent Adjustment of Fair Values and Goodwill Initially Reported.
SIC-23	45	Property, Plant and Equipment - Major Inspection or Overhaul Costs.
SIC-24	100	Earnings Per Share - Financial Instruments that may be Settled in Shares.
SIC-25	36	Income Taxes - Changes in the Tax Status of an Enterprise or its Shareholders.
SIC-27	50	Evaluating the Substance of Transactions Involving the Legal Form of a Lease.
SIC-28	72	Business Combinations - "Date of Exchange" and Fair Value of Equity Instruments.
SIC-29	17	Disclosure - Service Concession Arrangements.
SIC-30	69	Reporting Currency - Translation from Measurement Currency to Presentation Currency.
SIC-31	51	Revenue - Barter Transactions Involving Advertising Services.
SIC-32	116	Intangible Assets - Web Site Costs.
SIC-33	84	Consolidation and Equity Method - Potential Voting Rights and Allocation of Ownership Interests.

Hvis De ønsker yderligere information, nyheder vedrørende IAS, engelske referater af standarder og fortolkningsbidrag, en altid opdateret beskrivelse af status på IASB's aktive projekter samt anden nyttig information om IAS, henviser vi til hjemmesiderne, www.iasb.org.uk (IASB's officielle website) og www.iasplus.com (Deloitte & Touche's globale website om IAS).

Kompetencer

Deloitte & Touche
 Statsautoriseret Revisionsaktieselskab
 RevRegn - IAS Center of Excellence
 H.C. Andersens Boulevard 2
 1780 København V

T 3376 3780
 F 3376 3987
 E candersen@deloitte.dk

Stig Enevoldsen

Statsautoriseret revisor, Leder af IAS Center of Excellence
 Medlem af EFRAG
 Medlem af SAC
 Tidligere formand for IASC
 Tidligere formand for FSR Regnskabsteknisk Udvalg

Direkte:

T 3376 3691
 E senevoldsen@deloitte.dk

Henrik Z. Hansen

Statsautoriseret revisor
 Tidligere viceformand for FSR Regnskabsteknisk Udvalg

Direkte:

T 3376 3783
 E hehansen@deloitte.dk

Jan Peter Larsen

Statsautoriseret revisor
 Medlem af FSR Regnskabsteknisk Udvalg

Direkte:

T 3376 3681
 E janlarsen@deloitte.dk

Martin Faarborg

Cand. merc. aud.
 Tidligere udstationeret hos IASB

Direkte:

T 3376 3652
 E mfaarborg@deloitte.dk

Anni Børsting
Statsautoriseret revisor

Direkte:
T 3376 3718
E aboersting@deloitte.dk

Henrik C. Grønnegaard
Cand. merc. aud.

Direkte:
T 3376 3686
E hgronnegaard@deloitte.dk

www.iasplus.com

Nyheder om de internationale regnskabsstandarder udstedt af IASB kan findes på **www.iasplus.com**, som er Deloitte & Touche's globale webside om internationale regnskabsspørgsmål.

PRØV DEN – **WWW.IASPLUS.COM !!**

IAS Update Service

Deloitte Touche Tohmatsu udgiver **IAS PLUS**, et kvartalsvist nyhedsbrev på engelsk, der beskriver udviklingen i de internationale regnskabsstandarder, IAS. Samtidig er der mulighed for at modtage email updates, som indeholder vigtige nyheder løbende.

Hvis De har lyst til at tilmelde Dem og/eller Deres medarbejdere på denne update service, kan De sende en email til **dk_iasplus@deloitte.dk** med følgende oplysninger:

Navn: _____

Virksomhedsnavn: _____

Jobtitel: _____

Email-adresse: _____

Jeg vil gerne modtage følgende udgave(-r) af nyhedsbrevet IAS PLUS:

Asia-Pacific

Europe-Africa

Americas

Elektroniske udgaver af IAS PLUS nyhedsbrevet kan også downloades fra **www.iasplus.com**.

Vores kontorer

Birkerød

Datavej 58
DK-3460 Birkerød
T 45 94 50 00
F 45 94 50 99
M birkerod@deloitte.dk

Esbjerg

Frodesgade 125
Postboks 200
DK-6701 Esbjerg
T 79 12 84 44
F 79 12 84 55
M esbjerg@deloitte.dk

Fredericia

Nørre Allé 11
Postboks 454
DK-7000 Fredericia
T 75 92 72 22
F 75 93 39 88
M fredericia@deloitte.dk

Hellerup

Tuborg Havnevej 18
DK-2900 Hellerup
T 33 25 25 25
F 33 25 20 01
M hellerup@deloitte.dk

Kolding

Egtved Allé 4
DK-6000 Kolding
T 75 53 00 00
F 75 53 00 38
M kolding@deloitte.dk

København

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M h.c.andersen@deloitte.dk

Klædemålet 9

DK-2100 København Ø
T 39 17 03 33
F 39 27 03 33
M klaedemalet@deloitte.dk

Løgstør

Bredgade 5
Postboks 49
DK-9670 Løgstør
T 98 67 32 33
F 98 67 14 10
M loegstoer@deloitte.dk

Nykøbing F

Klosterstræde 3
Postboks 6
DK-4800 Nykøbing F
T 54 85 15 00
F 54 82 22 23
M nykoebing@deloitte.dk

Odense

Østre Stationsvej 1
Postboks 10
DK-5100 Odense C
T 63 11 66 11
F 63 11 66 12
M odense@deloitte.dk

Silkeborg

Drewnsensvej 70
DK-8600 Silkeborg
T 89 20 70 00
F 89 20 70 05
M silkeborg@deloitte.dk

Slagelse

Korsgade 3
DK-4200 Slagelse
T 58 52 10 50
F 58 52 79 02
M slagelse@deloitte.dk

Sorø

Priorgade 3
DK-4180 Sorø
T 57 86 00 86
F 57 86 00 57
M soroe@deloitte.dk

Sønderborg

Kongevej 28
DK-6400 Sønderborg
T 74 42 99 11
F 74 42 99 95
M soenderborg@deloitte.dk

Varde

Ndr. Boulevard 88
Postboks 20
DK-6800 Varde
T 75 22 33 22
F 75 21 03 37
M varde@deloitte.dk

Viborg

Vestervangvej 6
Postboks 229
DK-8800 Viborg
T 89 25 25 25
F 89 25 25 50
M viborg@deloitte.dk

Aalborg

Gøteborgvej 18
Postboks 7012
DK-9200 Aalborg SV
T 98 79 60 00
F 98 79 60 01
M aalborg@deloitte.dk

Ålestrup

Vestergade 28, 1.
DK-9620 Ålestrup
T 98 64 10 84
F 98 64 33 33
M aalestrup@deloitte.dk

Aars

Løgstørvej 14
Postboks 46
DK-9600 Aars
T 96 98 23 00
F 96 98 23 23
M aars@deloitte.dk

Århus

Arosgården, Åboulevarden 31
Postboks 514
DK-8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M aarhus@deloitte.dk

Grønland

Skibshavnsvej 22
Postboks 20
DK-3900 Nuuk
T +299 32 15 11
F +299 32 27 11
M nuuk@deloitte.dk

Alliit Aqputaa 5

Postboks 1002
DK-3952 Ilulissat
T +299 94 46 11
F +299 94 40 11
M ilulissat@deloitte.dk

Taparfik 822

Postboks 157
DK-3920 Qaqortoq
T +299 64 23 00
F +299 64 26 11
M qaqortoq@deloitte.dk

Ittukasiup Aqq. 11

Postboks 1002
DK-3911 Sisimiut
T +299 86 45 00
F +299 86 55 18
M sisimiut@deloitte.dk

Vores specialafdelinger

Skat, moms og afgifter

Datavej 58
DK-3460 Birkerød
T 45 94 50 00
F 45 94 50 99
M skat.afgifter@deloitte.dk

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M skat.afgifter@deloitte.dk

Arosgården,
Åboulevard 31
Postboks 514
DK-8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M skat.afgifter@deloitte.dk

Østre Stationsvej 1
Postboks 10
DK-5100 Odense C
T 63 11 66 11
F 63 11 66 12
M skat.afgifter@deloitte.dk

Egtved Allé 4
DK-6000 Kolding
T 75 53 00 00
F 75 53 00 38
M skat.afgifter@deloitte.dk

Frodesgade 125
Postboks 200
DK-6701 Esbjerg
T 79 12 84 44
F 79 12 84 55
M skat.afgifter@deloitte.dk

Gøteborgvej 18
Postboks 7012
DK-9200 Aalborg SV
T 98 79 60 00
F 98 79 60 01
M skat.afgifter@deloitte.dk

Corporate Finance

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M corp.finance@deloitte.dk

IT-sikkerhed

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M knowERS@deloitte.dk

Arosgården,
Åboulevard 31
Postboks 514
DK-8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M knowERS@deloitte.dk

Miljø

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 32 17
F 33 76 39 93
M environment@deloitte.dk

Aktuar

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 32 68
F 33 76 39 93
M aktuar@deloitte.dk

Deloitte Consulting

Vester Søgade 10, 4. sal
DK-1601 København V
T 33 74 20 00
F 33 74 20 01
M dc@deloitte.dk

Management Solutions

Tuborg Havnevej 18
2900 Hellerup
T 35 25 25 25
F 35 25 20 01
M hellerup@deloitte.dk

Generationsskifte

H.C. Andersens Boulevard 2
DK-1780 København V
T 33 76 33 33
F 33 76 39 93
M generationsskifte@deloitte.dk

Vækst

Egtved Allé 4
DK-6000 Kolding
T 75 53 00 00
F 75 53 00 38
M vaekstvirksomheder@deloitte.dk

Reorganisation Services

Klædemålet 9
DK-2100 København Ø
T 39 17 03 33
F 39 27 03 33
M reorganisation.services@deloitte.dk

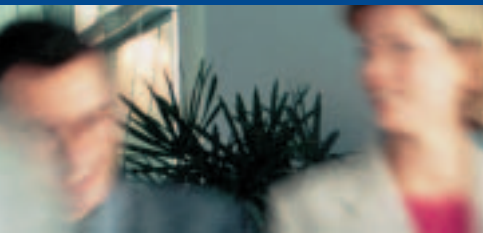
Outsourcing

Datavej 58
DK-3460 Birkerød
T 45 94 50 00
F 45 94 50 99
M outsourcing@deloitte.dk

Østre Stationsvej 1
Postboks 10
DK-5100 Odense C
T 63 11 66 11
F 63 11 66 12
M odense@deloitte.dk

Business Insurance Consulting

Arosgården,
Åboulevard 31
Postboks 514
DK-8100 Århus C
T 89 41 41 41
F 89 41 42 43
M bic@deloitte.dk

Om Deloitte Touche Tohmatsu

Som en del af Deloitte Touche Tohmatsu kan vi trække på et professionelt globalt netværk og løse opgaver for vores kunder på tværs af grænser og kulturer.

Deloitte & Touche i Danmark er en del af det verdensomspændende Deloitte Touche Tohmatsu, hvor vi i alt er 95.000 medarbejdere fordelt på 700 kontorer.

Via vores internationale samarbejde løser vi opgaver for vores kunder på tværs af grænser. Vi arbejder i mere end 140 lande, og vores medarbejdere løser opgaver på over 100 forskellige sprog.

Videndeling er vigtigt for os, og vi gør i høj grad brug af vores internationale netværk, når vi løser opgaver for vores kunder i Danmark og i udlandet. Vores globale struktur er som i Danmark inddelt i en matrix organisation med eksperter inden for forskellige brancher og specielle ydelser, herunder IAS. Hele Deloitte Touche Tohmatsu benytter den samme nyeste teknologi og metodik for at løse vores kunders opgaver - på lokalt, nationalt og globalt plan.

Vores kontaktpersoner vedrørende IAS i Deloitte Touche Tohmatsu er:

IAS Global Office:

Global Office	Leder	Email
London	Ken Wild	kwild@deloitte.co.uk

IAS Centres of Excellence:

Center	Leder	Email
Copenhagen	Stig Enevoldsen	dk_iasplus@deloitte.dk
Hong Kong	Stephen Taylor	iasplus@deloitte.com.hk
Johannesburg	Graeme Berry	iasplus@deloitte.za
London	Veronica Poole	iasplus@deloitte.co.uk
Paris	Laurence Rivat	iasplus@deloitte.fr
Wilton	John T. Smith	iasplusamericas@deloitte.com

Denne publikation kan downloades fra www.deloitte.dk og www.iasplus.com.

Introduktion til de internationale regnskabsstandarder - IAS

